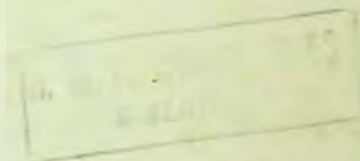

REVISTA
BIBLIOTECILOR

7 • 1969

Publicație
a Comitetului de Stat
pentru Cultură și Artă

REVISTA BIBLIOTECILOR

anul XXII nr. 7

iulie 1969

IN SPIRITUL INNOITOR AL DOCUMENTELOR PENTRU CONGRESUL AL X-LEA AL P.C.R.

Pag

R. B. : Pentru o bibliotecă prezentă în contemporaneitate	385
D. BĂLĂEȚ : Bibliotecile — focare de cultură și centre de informare	388
Mircea IOANID : Documentarea în științele sociale	389
I. BARASCH : Sarcini pentru o nouă etapă în activitatea bibliotecilor sindicatelor	390
Ioan HOLHOȘ : Un mare bilanț și un vast program de muncă	392

ANUL XXV

FILE DIN ISTORIA CONTEMPORANĂ A BIBLIOTECILOR

George VLĂDESCU : De la țărnul mării la piscurile Bucuregilor și ale Leaotei	394
Anne-Marie MIHIȚ : Ieri și azi — două ipostaze ce nu se exclud	404
Ioana TĂUTU : Din lirica închinată Eliberării	413

In atenția comitetelor județene de cultură și artă : Organizarea activității de îndrumare metodică (Interviu cu Băko Ernest — Bistrița-Năsăud)

Tamara OPRESCU : La Biblioteca centrală universitară Cluj : Utilizarea fișelor cumulative de semnalar, pe vedete de subiect, în informarea cititorilor	418
Adrian CORVĂTESCU : Localurile bibliotecilor comunale — din nou în actualitate	421
Statutul bibliotecarilor — o necesitate. Schimb de opinii	424
Colectura sau librăria din localitate ? Opinii	428
W. A. Instructaj cu directorii bibliotecilor orașenești	429
Note, știri	430

PROFILURI

Emil MANU : Biblioteca lui George Călinescu. 5 ani de la moartea sa	433
Ion CARAION : Antoine de Saint-Exupéry. Refuzul și fuga de Iesniciunc. 25 de ani de la moartea sa	435

LUCRĂRI DE SPECIALITATE

O valoroasă bibliografie tehnică clujană ; Biblioteca municipală Oradea. Darc de seamă pe anul 1968 ; Who's Who in Music and Musicians International Directory	437
--	-----

FIȘIER

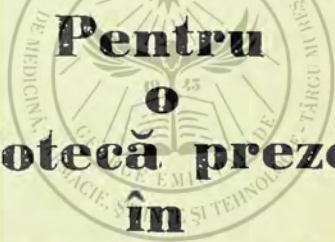
Borgeanu, Constantin. Progresul social ; Dicționarele bilingve ; Andrescu, Ioana Soare sec ; Iovescu, Ion Marin. Nuntă cu bucluc ; Iorda, Marin, Noapte de cloroform ; Rebreanu, Ion. Opere. vol. 1—3 ;	441
---	-----

CONSULTAȚII

Radu STAN : Principii generale de organizare a catalogului alfabetic de muzică. Note și discuri (1)	445
---	-----

ÎN SPIRITUL ÎNNOITOR AL DOCUMENTELOR PENTRU CONGRESUL AL X-LEA AL P. C. R.

**Pentru
bibliotecă prezentă
în
contemporaneitate**

Retrospectivă a unui sfert de veac de realizări, sinteză a unei experiențe istorice marcând cele mai profunde transformări social-politice din istoria poporului nostru și trasind un program de viitor minuțios gândit pentru dezvoltarea tuturor domeniilor vieții noastre materiale și spirituale, Documentele pentru Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român au întrunit adevărată entuziașă a întregului popor. În același spirit se afirmă și participarea militantă a bibliotecarilor, care desfășoară pe tot cuprinsul țării o activitate însuflețită pentru lărgă propagare a cuvântului partidului.

Cu satisfacție îndreptățită se poate măsura și drumul parcurs de bibliotecă în acest sfert de veac, deși o raportare la o statistică oficială globală a bibliotecilor de dinainte de Eliberare nu este posibilă din lipsă de date. Față de 1949 — an în care au fost recenzate în toate bibliotecile din România un număr de 14 480 000 de volume —, în 1968 statistica înregistrează 103 783 000 de volume, marcând o creștere de peste 7 ori și o dinamică ce nu rămâne cu nimic în urma celei înregistrate în alte domenii ale activității educative și culturale. Roadele activității bibliotecare (în anul 1968 au fost difuzate 75 788 138 de volume prin bibliotecile de toate tipurile), chiar dacă, de obicei, sint expri-

mate în cifre, se măsoară, în realitate, prin influența exercitată de lectură asupra universului spiritual, prin aportul adus de informație și documentare în economia și cultura țării.

Dezvoltarea bibliotecilor n-a fost lină și fără ezitări. Pornind de la o bază materială precară — mai ales în domeniul bibliotecilor publice —, o dată cu organizarea rețelelor de biblioteci, era necesar să fie creat și climatul pentru recunoașterea conținutului și menirii noi a acestor instituții. Trebuia, mai întâi, schimbată mentalitatea poporanistă, moștenită din trecut, asupra rolului bibliotecii „populare”, mentalitate consfințind o inegalitate socială potrivit căreia acțiunea de răspândire a cărții „pentru popor” e o operă de caritate față de un public conceput într-o imuabilă stare de cultură elementară. Deci, în primul rind viziunea*), conform căreia un pachet de cărți, un dulap și un voluntar inimos fac o bibliotecă, trebuia schimbată, pentru a se întemeia un nou tip de bibliotecă publică.

Afirmarea principiului modern potrivit căruia bibliotecile cu funcții identice trebuie cuprinse într-o unitate organizatorică, crearea de relații între marile biblioteci publice de pe un anumit teritoriu și sutele de biblioteci de la sate și, în sfârșit, asigurarea unui bibliotecar profesionist în fiecare comună au făcut dintr-o „vegetație culturală” în dezordine un sistem apt să vehiculeze cartea pe ansamblul teritoriului țării. Se poate spune, fără a greși, că dacă bibliotecile publice de stat n-au rămas la noi o aglomerare de unități izolate sau paralele, aceasta se datorește rolului de liant al bibliotecilor mari din centrele teritoriale și Bibliotecii Centrale de Stat, creații ale regimului socialist, care au asigurat conlucrarea între mii de unități dispersate și au acordat asistență de specialitate, atît pe plan local cit și național. Avantajele sistemului astfel constituit se vădese prin comparație cu alte rețele, formate din unități depinzînd formal de un for tutelar și în care calitatea de rețea se rezumă doar la această dependență.

Unitatea țelurilor politice, conștiința sarcinilor comune în slujba edificiului socialist în diferitele lui sectoare au constituit elemente de legătură între diferite tipuri

*) E semnificativ că această concepție „generoasă”, care nu s-a dezvoltat numai la noi, ci și-a avut istoria ei și în alte țări (Italia, Franța etc.), mai are adepți și astăzi, cînd concepția modernă a planificării sistemului de biblioteci pune pe oricare cititor, oriunde s-ar afla el, în poziție de egalitate cu locuitorii marilor centre culturale, asigurînd oricui acces nelimitat în orice colecție.

și rețele de biblioteci, chiar mai puternice decît obligațiile decurgînd dintr-o legislație.

Începuturile promițătoare de colaborare și coordonare a muncii pornite de marile biblioteci naționale și universitare, concretizate în apariția cataloagelor colective, lărgirea — deși timidă — a împrumutului interbibliotecar și alte acțiuni comune, reprezintă tot atîtea inițiative spre închegarea unui sistem modern. De altfel, viața însăși a infirmat la noi — ca și aiurea — idealul bibliotecii enciclopedice izolate, încercînd zadarnic să țină singură față ritmului contemporan al producției editoriale.

Documentele pentru Congresul al X-lea al P.C.R. ne îndeamnă să privim spre viitor, să încercăm a evalua coordonatele dezvoltării bibliotecilor în contextul perspectivelor economice și sociale trasate de ele.

Sporirea rolului științei în cadrul forțelor de producție, participarea ei activă la progresul general al societății, importanța acordată de Proiectul de directive modernizării școlii de toate gradele, în pas cu evoluția societății și cu cuceririle moderne ale cunoașterii științifice, largul spațiu acordat programului de perspectivă pentru pregătirea cadrelor în toate domeniile de activitate dovedesc că problema educației permanente — în sensul cel mai larg — a devenit o problemă de practică imediată. Ce loc va ocupa biblioteca, informația, documentarea în acest proces nu mai trebuie demonstrat.

Este cert însă că educația permanentă, informarea și documentarea, ca toate problemele contemporane, nu pot fi soluționate decît prin metode contemporane și cu mijloace moderne. Societatea noastră nu se mai poate mulțumi cu colecții de cărți constituite la întimplare sau cu o bibliologie care se consideră ea însăși ramură auxiliară a istoriei. Unor solicitări intelectuale noi, trebuie să le corespundă o organizare modernă și o informație la zi.

Un prim imperativ ar consta deci în crearea unor forme organizatorice și a unei legislații care să asigure diviziunea muncii, cooperarea între diferite rețele de biblioteci și colaborarea lor cu centrele de documentare, cu școala și cu toate celelalte forme și mijloace de educare și influențare ideologică. Măsurile întreprinse de Direcția bibliotecilor din Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă în sensul afirmării rolului ei coordonator conțin, de aceea, premisele asigurării unui nou spirit în conlucrare.

Rigoarea științifică cu care partidul a elaborat planul dezvoltării viitoare a economiei naționale ne obligă și pe noi, bi-

bliotecarii, să ne schimbăm viziunea în domeniul planificării activității cu cartea. Zestrea primită în decursul acestor ani de diferite rețele de biblioteci în ceea ce privește dotarea cu publicații și asigurarea forței de muncă a fost considerabilă. De altfel, acestea au fost și domeniile în care a existat o dezvoltare planificată. Dotarea materială însă, calificarea și perfecționarea cadrelor nu au ținut pasul cu investițiile pentru constituirea colecțiilor și, deseori, am asistat în acești ani la drama multor biblioteci mici, transformate în arhive sau depozite de publicații învechite moral și fizic, înainte de a fi dezvoltate și citite, tocmai din lipsă de bibliotecari pricepuți și de spații de expunere.

Trebuie să reflectăm dacă nu cumva unele formalisme existente în mișcarea noastră bibliotecară nu-și au originea în lipsa unui program de perspectivă a dezvoltării bibliotecilor, stabilit în toate coordonatele lui. De altfel, organele locale de stat nu au considerat obligatorii pentru ele nici măcar programele parțiale stabilite pe plan central — și de aici marile disproporții între diferite județe și localități în privința dotării populației cu cărți. Așa se explică de ce, uneori, numai planificarea sarcinilor și a obiectivelor de muncă, fără a se asigura o bază materială corespunzătoare și cadre în măsură a duce aceste sarcini și obiective la îndeplinire, a dus la rezultate care nu-și dovedesc totdeauna eficiența economică. Uneori, în acest domeniu foarte subtil și complicat al vehiculării cunoștințelor și informațiilor, aparentul a înlocuit realul, chiar și în lumea exactă a cifrelor statistice.

De altfel, prioritățile trebuie ierarhizate în raport cu potențialul economic pus la dispoziție de stat acestui sector și, dacă se va elabora un „program prioritar“ în acest domeniu, atunci o atenție maximă va trebui acordată investițiilor umane — statornicirii, calificării și perfecționării cadrelor. Credem că o primă cauză a inconsistenței legăturilor publicului cititor cu multe dintre bibliotecile publice, mai ales în mediul rural, rezidă tocmai în lipsa unui corp stabil de slujitori ai cărții.

Am putea spune că, în decurs de 20 de ani, prin diferitele școli și cursuri de specialitate care au funcționat, am asigurat — în mod paradoxal — o cultură bibliologică unor largi categorii de oameni ai muncii activând în diferite domenii, cu un folos minim pentru mișcarea bibliotecară. Să sperăm că planul de învățământ trasat pentru noul cincinal va aduce și soluționarea de durată a acestei probleme atât de neglijate și, o dată cu aceasta, și profesionalizarea meseriei de bibliotecar. Găsirea căilor optime pentru pregătirea

cadrelor și îmbunătățirea conținutului real al activității sînt condițiile necesare pentru ca biblioteca să prindă rădăcini într-adevăr puternice în viața colectivității, pentru ca rezultatele ei să nu mai depindă într-o măsură atât de mare de factori subiectivi — schimbarea unui bibliotecar reflectîndu-se ca într-un seismograf în frecvența cititorilor și circulația cărții.

Este un fapt cert că, în următorii ani, tendința obiectivă care se va manifesta constant va fi cea de creștere a cererii de carte și de informații, atât pe plan general, cît și în biblioteci. *Cum, cît și la ce nivel* va fi satisfăcută această cerere, va depinde în primul rînd de nivelul pregătirii de specialitate a cadrelor și de stabilitatea bibliotecarilor.

Credem că nu greșim cînd afirmăm că etapa în care căutările pentru rezolvarea problemelor organizatorice ale rețelelor de biblioteci publice este în curs de încheiere, chiar dacă unele aspecte au rămas încă nerezolvate. Lacunele existente încă în viața organizatorică trebuie să constituie direcții de studiu, să marcheze tendințe de cercetare, să indice investiții de eforturi umane și materiale. Dar rețeaua, așa cum este ea constituită astăzi, este capabilă să acopere cerințe de lectură și de informare chiar și mai pretențioase — depășind faza de satisfacere cu prioritate a lecturii de divertisment — și să mijlocească servicii de un nivel mai ridicat, spre bibliotecile naționale și centrele de documentare. De aceea, în momentul de față, problemele de conținut trebuie în primul rînd să fie luate în dezbateră, în spiritul înnoitor al documentelor Congresului.

Documentele pentru Congresul al X-lea cheamă pe toți acei care activează pe tărîm ideologic la o prezență mereu activă în procesul de plămădire a conștiinței socialiste a oamenilor și la o activitate militantă de propagandă, pentru promovarea concepției marxist-leniniste, a idealurilor comuniste.

Ca aceste cerințe să fie soluționate în mod eficient, la nivelul sarcinilor ce le revin bibliotecilor, și nu formal, prin titluri de bibliografii și număr de manifestări de masă, ne trebuie o bibliotecă situată în contemporaneitate prin ansamblul organizării ei și prin complexul de servicii pe care le poate oferi societății.

Pentru înfăptuirea acestor deziderate militează reprezentanții opiniei bibliotecare în articolele din acest număr al revistei noastre, articole închinare marelui eveniment pe care îl reprezintă Congresul al X-lea al partidului.

R. B.

Bibliotecile - focare de cultură și centre de informare

Tezele Comitetului Central al Partidului Comunist Român pentru Congresul al X-lea al partidului, cit și proiectul de Directive ale Congresului al X-lea al Partidului Comunist Român dau un nou avânt dezvoltării activității materiale și spirituale a poporului nostru. Un loc deosebit de important în cadrul documentelor pregătitoare ale Congresului se acordă dezvoltării muncii ideologice, activității teoretice, gândirii social-politice, înfloririi multilaterale a științei și culturii în patria noastră. Desăvârșirea construcției socialiste nu poate să fie decît opera conștientă a milioanele de oameni ai muncii, de toate categoriile, indiferent de naționalitate, uniți strîns în jurul partidului, al conducerii sale înțelepte. În documentele elaborate în vederea Congresului al X-lea al partidului se subliniază necesitatea accentuării procesului complex de transformare a gândirii și a vieții spirituale a oamenilor, promovării tot mai active a principiilor etice ale comunismului, cultivării atitudinii socialiste față de muncă și avutul obștesc, a respectului față de legalitatea socialistă, a cinstei, dreptății și echității sociale.

Toate aceste probleme presupun o mai temeinică pregătire ideologică, științifică și culturală a oamenilor, o ridicare pe trepte superioare a gradului lor de conștiință. În acest proces complex, un loc important revine și bibliotecilor. Căci, în mare măsură, prin intermediul lor se realizează contactul cu tezaurul vast și cuprinzător al gândirii umane, acumulat între paginile cărților. Volumul cunoștințelor din toate domeniile a crescut în mod accelerat, pe măsura dezvoltării societății, a avut loc un amplu proces de diversificare a conținutului cărților, a puterii lor de cuprindere și sintetizare în cadrul societății moderne. Dacă adăugăm la toate acestea uriașul val de informații-științifice, politice, sociale, culturale, tehnice etc.

pe care le conțin publicațiile periodice, aflate în continuă acumulare și puse la dispoziția publicului prin intermediul bibliotecilor, putem înțelege mai bine rolul important, din ce în ce mai mare, pe care îl au și îl vor avea în viitor bibliotecile în ansamblul vieții sociale și culturale. În ridicarea gradului de civilizație și cultură, biblioteca secondează școala.

Bibliotecile joacă un rol important în activitatea de propagandă a științei și a culturii, ele constituie mijloace de bază în „munca de informare și influențare ideologică”, pe care o subliniază Tezele pentru Congresul al X-lea al partidului. Dezvoltarea gândirii creatoare în cadrul cercetării științifice, teoretice, culturale și artistice nu poate fi concepută în afara unei intense pregătiri, în sălile de lectură ale bibliotecilor, a celor care activează în aceste domenii. Avîntul spiritual general al societății noastre socialiste solicită într-un grad din ce în ce mai înalt serviciile bibliotecilor, capacitatea lor de informare și de documentare, de dezvoltare a deprinderilor de muncă intelectuală și a interesului pentru lectură, de formare și de transformare pozitivă a caracterelor, într-un cuvînt, de educație socialistă multilaterală.

Avînd în vedere asemenea probleme de mare importanță socială, se impune și în domeniul bibliotecilor, ca și în domeniul celorlalte instituții de artă și cultură, perfecționarea activității, mobilizarea tuturor lucrătorilor și a resurselor de care dispunem la realizarea obiectivelor care ne stau în față. Multiple sînt domeniile către care trebuie să se îndrepte eforturile bibliotecarilor din bibliotecile de toate gradele ale rețelei, în vederea participării lor sporite, cu mijloace specifice, la realizarea vastului edificiu de mîine al patriei. Bibliotecile comunale și filialele acestora vor trebui să-și aducă o contribuție din ce în ce mai substanțială la rîspîndirea luminii cărții în rîndurile populației din mediul rural; tot astfel, bibliotecile sindicale în rîndul lucrătorilor din întreprinderi și instituții. Un rol important revine bibliotecilor de documentare în vederea asigurării cu mai multă operativitate a informării de specialitate în domeniul de profil din care fac parte. Bibliotecile publice din mediul orășenesc, cit și cele afiliate procesului de învățămînt (în special — cele universitare), vor trebui să îmbine tot mai viu activitatea de propagandă și de difuzare a cunoștințelor, cu munca de cercetare științifică a domeniului biblioteconomic, bibliografic, de informare și de documentare. Activitatea de cercetare a acestor categorii

de biblioteci va trebui coordonată tot mai mult în viitor cu activitatea științifică a celor două biblioteci naționale, Biblioteca Centrală de Stat și Biblioteca Academiei, cit și cu cea realizată în cadrul celor mai importante biblioteci științifice speciale. O atenție deosebită va trebui dată în viitor pregătirii mai temeinice a cadrelor de specialitate care lucrează în biblioteci. Într-o mare măsură, îmbunătățirea calitativă a muncii cu cartea va depinde de pregătirea și de promovarea cadrelor în raport cu volumul și calitatea muncii pe care o realizează. Coordonatele eforturilor tuturor rețelelor și categoriilor de biblioteci, perfecționarea activității acestora, găsirea formelor celor mai potrivite pentru propaganda științei și a culturii prin intermediul cărții, îmbunătățirea mijloacelor de pregătire a cadrelor care lucrează în biblioteci, precum și a formelor de completare și de valorificare a colecțiilor de cărți și publicații, iată — după părerea noastră — câteva dintre cele mai importante obiective pe care documentele recente ale partidului le pun în fața lucrătorilor din domeniul bibliotecilor, în vederea perfecționării activității acestor minunate instrumente de cultură și civilizație.

D. BALAET

Inspector general în Direcția bibliotecilor — Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă

DOCUMENTAREA ÎN ȘTIINȚELE SOCIALE

Documentele pentru Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român suscită un deosebit interes în rândurile tuturor categoriilor sociale din țara noastră. Evident, opera de construcție economică focalizează cu prioritate atenția. În noul plan cincinal, economia românească va cunoaște un astfel de ritm de dezvoltare, încât, în fiecare an, creșterea economică va fi egală cu întreaga producție a anului 1938, astfel că, spre sfârșitul perioadei, dimensiunile

vieții noastre economice vor fi de circa 18 ori mai mari decât cele ale perioadei antebelice. Fapt excepțional, dacă ținem seama că la o serie de indicatori de bază nivelul producției pe cap de locuitor va fi comparabil cu cel atins azi de o serie de țări dezvoltate din punct de vedere industrial. România va deveni astfel țara oțelului și a chimiei, a energiei, a industriei moderne și a agriculturii mecanizate, irigate și chimizate, țara unei științe și culturi înfloritoare.

Sarcini importante sînt prevăzute pentru diferitele domenii ale științei, inclusiv pentru compartimentul științelor social-filozofice. „Pe măsură ce problemele construcției socialiste devin tot mai complexe, se impune dezvoltarea activității de investigație științifică a noilor procese sociale, a căilor de soluționare a diferitelor probleme — economice, sociale, politice, ideologice — ale mersului nostru înainte. Științele sociale și umaniste trebuie să contribuie în acest sens, în tot mai mare măsură, la analiza și elucidarea diferitelor aspecte ale vieții sociale actuale, la conturarea liniilor de perspectivă ale societății noastre, ale evoluției întregii opere de edificare socialistă a țării”.

O particularitate esențială a științelor sociale marxiste o constituie caracterul lor militant, spiritul transformator care le animă și le dă finalitate. În ultimele decenii, științele sociale au cunoscut mutații profunde. Apropierea unor metode și tehnici proprii științelor naturii și tehnice, inclusiv a tehnicilor matematico-statistice, cibernetice ș.a., a permis științelor sociale să depășească cu hotărâre pragul epistemologic, transformîndu-se în agenți ai praxis-ului, ai conducerii și optimizării diferitelor forme de activități sociale.

O mare importanță revine în acest sens activității de documentare și de informare științifică, ca un element esențial al activității de cercetare.

În perioada 1965—1969, activitatea de informare în științele sociale desfășurată în cadrul Centrului de documentare științifică a cunoscut o ascensiune neîntreruptă; s-a dublat numărul de informații furnizate prin buletinele de informare științifică, ajungîndu-se în 1969 la 9 000 de informații în domeniul științelor economice, 3 000 de informații pentru sociologie, 3 000 de informații pentru filozofie, 4 000 de informații pentru psihologie și 5 000 de informații în domeniul istoriei. O creștere substanțială a numărului de informații s-a realizat și în domeniile: științe juridice, lingvistică-filologie, teoria și istoria artei etc.

O scurtă privire asupra acestor date arată că de pe acum domeniul științelor economice este asigurat în mod satisfăcător, urmărindu-se ca și în viitor să se înregistreze o creștere anuală de aproximativ 10—12 la sută. Necorespunzătoare este încă situația în domeniile sociologie, psihologie, filosofie. În aceste domenii, ar trebui să se ajungă rapid la următoarele date: sociologie — circa 6 000 de informații anuale, psihologie — circa 7 000—8 000 de informații, filozofie — circa 5 000 de informații. În acest fel, rămânând în continuare selectivă, și nu exhaustivă, documentarea științifică a domeniilor sus-amintite ar asigura un număr suficient de informații pentru fiecare temă-cercetare, oferind în același timp certitudinea înmagazinării tuturor informațiilor valoroase. Pe această cale s-ar facilita împlinirea dezideratului legitim, inclus în documentele pentru Congresul al X-lea al partidului, care subliniază că „Filozofia noastră trebuie să fie mai activ prezentă — afirmând principiile materialismului dialectic și istoric — în marile confruntări de idei ale lumii de azi”.

Stadiul actual al documentării și al informării în științele sociale în România constituie un temelie trainic al dezvoltării viitoare.

În prezent, se prefigurează posibilitatea prelucrării electronice a informațiilor, pe baza vocabularelor și a tezaururilor de specialitate. Au fost realizați pași însemnați în elaborarea de vocabulare controlate pentru științele economice, sociologice, psihologice. Lucrările care se vor desfășura în continuare vor permite ca într-o perioadă relativ scurtă să se poată trece la înmagazinarea electronică a informațiilor.

Avântul economiei, al științei și al culturii românești pune sarcini complexe în fața activității de documentare și de informare în științele sociale.

Având mereu în vedere problemele majore ale procesului de edificare socială din țara noastră, așa cum rezultă din documentele pentru cel de-al X-lea Congres al P.C.R., lucrătorii din domeniul documentării își vor aduce o contribuție mereu sporită la progresul științelor sociale-umanistice, la avântul culturii noastre socialiste.

Mircea IOANID

SARCINI PENTRU O NOUĂ ETAPĂ ÎN ACTIVITATEA BIBLIOTECILOR SINDICATELOR

Tezele Comitetului Central al Partidului Comunist Român pentru Congresul al X-lea al partidului subliniază că „Partidul Comunist Român pornește în întreaga sa activitate de la considerentul că făurirea și dezvoltarea noii orînduirii este un proces conștient, bazat pe cunoașterea legilor obiective ale dezvoltării sociale, pe aplicarea creatoare a principiilor marxist-leniniste, corespunzător particularităților și condițiilor interne și internaționale specifice fiecărei etape”.

În procesul amplu și complex al dezvoltării conștiinței socialiste a oamenilor muncii, un rol de seamă revine și sindicatelor care, prin însăși esența lor, ca cea mai largă organizație profesională și de masă a clasei muncitoare, sînt o școală de educare, o școală a comunismului. Ele au sarcina de a organiza întreaga activitate cultural-artistică în întreprinderi și instituții, în scopul lărgirii orizontului politic, profesional, cultural al tuturor membrilor de sindicat.

Înșuși faptul subliniat în Teze că, în orînduirea noastră, ideologia dominantă este ideologia clasei muncitoare, concepția ei despre lume — materialismul dialectic și istoric — învederează răspunderea sindicatelor de a milita neobosit pentru afirmarea tot mai puternică a acestei ideologii, pentru pătrunderea ei în conștiința oamenilor muncii. Acționînd pe planuri multiple, sindicatele subordonează întreaga lor activitate cultural-educativă înfăptuirii politicii partidului. Se manifestă tot mai pregnant preocuparea sindicatelor de a integra organic activitatea cultural-educativă în cadrul nou, evoluat al procesului de continuă îmbogățire a cunoștințelor politice, tehnico-economice și cultural-științifice, a întregii vieți spirituale a membrilor de sindicat.

În acest cadru general al preocupărilor sindicatelor în domeniul cultural-educativ se integrează și activitatea bibliotecilor sindicatelor. Acestea au cunoscut, în decursul celor 25 de ani de la Eliberare, un proces continuu de dezvoltare, atît pe plan cantitativ, cît și pe cel al conținutu-

lui activității lor. Acest progres este marcat prin creșterea numărului de biblioteci de la 80, cîte ființau în 1945 (cu un fond de 10 000 de volume), la peste 4 500 în prezent (cu un fond total de circa 12 milioane de volume).

Disponind de o asemenea bază documentară, folosind o gamă largă de mijloace pentru propaganda cărții, în scopul formării și dezvoltării interesului pentru lectură, bibliotecile sindicatelor au reușit să atingă, în anul 1968, un număr de circa 1,5 milioane de cititori, care au împrumutat peste 5,5 milioane de volume.

Există numeroase biblioteci care au dobîndit o valoroasă experiență în munca de masă, cu cartea, reușind să desfășoare o activitate tot mai cuprinzătoare, mai aproape de cerințele și exigențele actuale ale cititorilor. Amintim în acest sens bibliotecile caselor de cultură ale sindicatelor din Iași și Baia Mare, de la clubul Combinatului siderurgic Hunedoara, Șantierul naval Galați, Complexul C.F.R. Oradea, de la clubul „Petrolistul” din Tirgoviște, Uzinele „Independența” din Sibiu, Uzinele „Tractorul” și Uzinele de autoca-mioane din Brașov — toate unificate care se remarcă prin indici superiori de circulație a cărții.

Experiența acumulată de sindicate în domeniul activității cultural-educative, amploarea și complexitatea transformărilor preconizate prin documentele care vor fi dezbătute în cadrul celui de-al X-lea Congres al partidului impun cu necesitate afirmarea mai puternică a bibliotecilor alături de celelalte instituții culturale, în scopul promovării tot mai active, cu ajutorul cărții, a principiilor etice ale comunismului.

În acest sens, preocuparea centrală a organelor sindicale, în desfășurarea muncii cu cartea — ca și în celelalte domenii ale activității educative —, este problema îmbunătățirii conținutului acestei activități, grija de a răspunde noilor imperative ale epocii contemporane. Aceasta cere din partea celor care activează în domeniul cărții să înțeleagă cadrul nou, evoluat în care trebuie să-și desfășoare activitatea, să cunoască și să înțeleagă transformările ce au avut loc în structura socială a societății noastre, în conștiința salariaților, în cerințele lor spirituale, determinate de prefacerile survenite în viața politică și economică a patriei noastre. Numai astfel ei vor putea ține pasul cu noile realități, vor fi în măsură să asigure înțregii activități un maximum de eficiență.

În ultimul timp, Consiliul Central al U.G.S.R. a stabilit o serie de măsuri menite să așeze întreaga activitate cultural-educativă pe baze științifice, abordînd studii sociologice cu o largă tematică, în scopul cunoașterii mai aprofundate a ca-

drului și a coordonatelor noi ale acestei activități. În ambianta acestor măsuri, bibliotecile sindicatelor sînt îndrumate spre efectuarea unor studii și sondaje pentru a cunoaște mai bine cerințele de lectură ale membrilor de sindicat, astfel încît să poată satisface cît mai deplin solicitările, să-și mărească aportul la dezvoltarea tră-săturilor și personalității umane a salariaților.

Deosebit de prețioase pentru activitatea bibliotecilor sînt indicațiile cuprinse în *Tezele Comitetului Central al P.C.R.*, cu privire la atenția ce trebuie acordată educației marxist-leniniste a oamenilor muncii, înarmării lor cu cunoștințe temeinice asupra liniei politice a partidului, asupra poziției partidului nostru în problemele mișcării comuniste și muncitorești și ale situației internaționale. Bibliotecile sînt chemate astfel să-și îmbunătățească activitatea de răspîndire a cărții social-politice și în primul rînd a documentelor partidului și statului nostru, a cuvîntărilor conducătorilor de partid și de stat, facilitînd însușirea de către cititori a ideologiei comuniste, a politicii interne și externe a partidului și a statului nostru. Nu este omisă nici contribuția sporită pe care trebuie s-o aducă bibliotecile sindicatelor la înlăturarea sarcinilor privind educarea oamenilor muncii, și deosebi a tineretului, în spiritul concepției științifice, materialiste despre lume, al idealurilor de viață comunistă, al devotamentului față de partid, al dragostei față de patria socialistă.

O problemă deosebit de importantă pentru activitatea bibliotecilor sindicatelor și căreia, din păcate, nu i se acordă peste tot atenția cuvenită este felul în care răspund aceste instituții unui imperativ al zilelor noastre: ridicarea nivelului de cunoștințe tehnico-profesionale al muncitorilor, inginerilor și tehnicienilor în raport cu progresul contemporan al științei și tehnicii. *Tezele* și proiectul de *Directive* evidențiază preocuparea centrală pentru făurirea unei economii moderne, bazate pe folosirea largă a cuceririlor revoluției tehnico-științifice. Acest proces complex învederează, ca o necesitate obiectivă de maximă importanță, creșterea nivelului de cunoștințe tehnico-profesionale ale celor antrenăți în producție. Nu trebuie pierdute din vedere mutațiile care au loc în structura profesională a clasei muncitoare, în nivelul general de cultură profesională al acestora. Apariția unor noi ramuri, perfecționarea și modernizarea unor procese tehnologice sînt legate de crearea unor noi profesii.

Iată de ce bibliotecile sindicatelor, în strînsă colaborare cu cele tehnico-documentare din întreprinderi și din instituții,

sînt chemate să-și dea contribuția — pe măsura acestor noi cerințe — la procesul de formare și de perfecționare profesională a muncitorilor, inginerilor, tehnicienilor și economiștilor, văzută ca o continuare a pregătirii de specialitate din școli și facultăți. În acest sens, colaborarea dintre bibliotecile sindicatelor și cele tehnico-documentare trebuie să urmărească o mai bună propagare și difuzare a cărții tehnice, organizarea unei mai intense activități de informare, diversificarea mijloacelor și a formelor activității cu cartea tehnică, în sprijinul asimilării de către muncitori, ingineri, tehnicieni și economiști a celor mai noi descoperiri ale științei și tehnicii contemporane. Deosebit de important este ca această activitate să se desfășoare diferențiat, în funcție de nivelul de pregătire al celor cărora li se adresează, de problemele tehnico-economice și organizatorice pe care le ridică activitatea practică a fiecărui loc de muncă.

Difuzarea largă a literaturii naționale și universale, care cuprinde tezaurul culturii umane acumulate și consemnate în publicații, constituie aportul real pe care bibliotecile sindicatelor îl pot și trebuie să-l aibă la modelarea și înnobilarea sufletului oamenilor muncii, la formarea și dezvoltarea înaltelor sentimente și trășături ale umanismului socialist, la dezvoltarea multilaterală a vieții spirituale.

I. BARASCH

activist al Comisiei pentru
activitate culturală din
cadru C.C. al U.G.S.R.

Un măreț bilanț și un vast program de muncă

Apariția documentelor pentru Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român a constituit un prilej de discuții și de reflecții și pentru colectivele de lucrători din rețeaua bibliotecilor.

Formulările dense ale Tezelor și dimensiunile concrete ale proiectului de Direc-

tive înfățișează tabloul complex al mărețelor realizări ale poporului român în toate sectoarele de activitate și înfățișează un vast program menit să ducă la desăvîrșirea societății noastre socialiste.

Colectivul Bibliotecii „Astra” din Sibiu, instituție de primă importanță pentru progresul spiritual al municipiului și al județului Sibiu, a luat cunoștință, cu mîndrie și satisfacție, de aceste documente de însemnătate deosebită pentru dezvoltarea în continuare a economiei și a întregii vieți social-culturale a României.

Ne-am oprit în mod special asupra capitolelor din Teze și din proiectul de Directive cu care activitatea multilaterală a oricărei biblioteci, și mai ales a celor din centrele urbane, au o strînsă legătură.

Pornind de la aprecierea rolului și a locului pe care biblioteca îl ocupă în procesul și în sistemul comunicării valorilor culturii spirituale, am reținut sublinierea făcută în Teze că: „în orînduirea noastră dominantă este ideologia clasei muncitoare, concepția ei despre lume și viață — materialismul dialectic și istoric. Această ideologie trebuie să stea la baza întregii activități spirituale, desfășurate de toți factorii de stat, sociali și obștești — școală, instituțiile de cultură, știință și artă, mijloace de informare în masă”.

Învățămintele pentru activitatea practică a colectivului instituției noastre, pe care le tragem de aici și a căror realizare o vom urmări ca pe una din sarcinile de bază ale bibliotecii în perioada următoare, sînt de natură să ne stimuleze preocuparea pentru popularizarea și răspîndirea în masele de cititori a liniei politice a partidului nostru, a hotărîrilor de partid și de stat, a poziției și activității practice a partidului în problemele construcției economice și social-culturale interne și în problemele mișcării comuniste și muncitorești și ale situației internaționale.

Sîntem preocupați de dezvoltarea continuă a Serviciului de informare bibliografică, creat în cadrul bibliotecii noastre în urmă cu cîțiva ani. Bibliografia locală, principala lucrare aflată pe agenda de lucru a colectivului acestui serviciu, constituie încă de pe acum un instrument de bază pentru colectivele de cercetători din municipiul și din județul nostru, ca și din alte centre ale țării, în activitatea de cercetare economică, istorică, referitoare la zona Sibiului, cit și în domeniul științelor sociale și umaniste.

Existența la Sibiu a Secției de științe sociale a Filialei din Cluj a Academiei Republicii Socialiste România, crearea, începînd din toamna acestui an, în orașul nostru, a facultăților de istorie, de limbă și literatură germană și română, perspectiva lărgirii învățămîntului universitar la

Sibiu, atît ca număr de facultăți, cit și ca sferă de cuprindere, existența unor numeroase colective de cercetători care activează în cadrul filialelor societăților de istorie, filologie, matematici, naturale-geografie, științe medicale, nevoile învățămîntului ideologic, ale culturii de masă, ale altor sectoare de activitate — toate acestea ne obligă să regîndim munca noastră de completare a colecțiilor bibliotecii, principala unitate de documentare din municipiu, de organizare și diversificare a aparatului informativ, pentru a răspunde cit mai deplin activității de cercetare, muncii ideologice, de propagare în mase a concepției despre lume și viață a partidului nostru.

În această direcție, în atenția noastră stă valorificarea mai deplină a fondului de publicații periodice apărute în ultimul secol, pe care-l deține biblioteca, și completarea lui cu noile titluri de ziare și reviste, pe măsura cerințelor. În condițiile creșterii rolului și importanței secției de periodice în ansamblul activității bibliotecii, ne gîndim astăzi ce cadru organizatoric să-i dăm pentru ca aceasta să răspundă menirii sale.

Colectivul Bibliotecii „Astra” își face o datorie de cînstă din munca de popularizare a documentelor și a lucrărilor Congresului. La sediul bibliotecii și la bibliotecile filiale am organizat expoziții și standuri permanente pe care sînt expuse, pe măsura apariției lor, documentele pentru Congres și cele care vor fi aprobate de forul superior al partidului, materialele apărute în presă în legătură cu acestea, lucrări izvorite din ideile și prevederile documentelor adoptate de Congres. În cadrul aparatului informativ, am inițiat întocmirea unui fișier special pe tema *Înfăptuiri pe drumul indicat de Congresul al X-lea*, în cadrul căruia un loc însemnat îl ocupă municipiul și județul Sibiu.

O preocupare deosebită am avut în ultimii ani pentru dezvoltarea și raționalizarea activității secției pentru copii, în scopul dezvoltării unei activități diferențiate cu tineretul. Urmărind să punem baze solide orientării lecturii copiilor și tineretului, am obținut bune rezultate în procurarea rațională și selectivă a literaturii pentru aceste categorii de cititori, în organizarea și dezvoltarea ei în condițiile accesului liber la raft.

Pe linia indicațiilor cuprinse în *Tezele Comitetului Central al Partidului Comunist Român pentru Congresul al X-lea*, ne face o permanentă preocupare de adîncire a activității în rîndul cititorilor copii și tineri, de îmbogățire a conținutului acestei munci, urmărind educarea celor peste 5.000 de cititori ai secției în spiritul concepției științifice, materialiste despre lume, al idealurilor de viață comuniste, al devo-

tamentului față de partid, al dragostei față de patria socialistă. Ne preocupăm în prezent lărgirea spațiului secției, îmbunătățirea raportului între cărțile din alte grupe de materii și literatura beletristică, pentru a răspunde mai deplin cerințelor educative actuale, diversificarea și perfecționarea instrumentelor de informare — cataloage, fișiere, albume etc. Sîntem în măsură acum, mai mult ca în trecut, să asigurăm o deservire a cititorilor și o îndrumare a lecturii lor mai eficientă și mai concretă, ca rezultat al preocupării din anii precedenți de a încadra secția cu personal suficient și calificat.

Prin secțiile de împrumut și prin sălile de lectură de la sediul bibliotecii și prin filiale din cartierele orașului și din stațiunea Păltiniș, reușim să răspundem într-o măsură sporită cerințelor de lectură ale populației. Pentru intensificarea lecturii și lărgirea ariei de cuprindere a bibliotecii, urmărind în prezent extinderea unor metode moderne de deservire a cititorilor și de îndrumare a lecturii: în primul rînd, accesul liber la raft, apoi lărgirea spațiilor de lectură printr-o mai rațională folosire a acestora, crearea de biblioteci filiale și în cartierele noi ale orașului — Hipodrom și Terezianum. Un accent deosebit punem în activitatea de lărgire și consolidare a lecturii publice pe răspîndirea valorilor literaturii naționale și universale în rîndul zecilor de mii de cititori ai bibliotecii noastre.

În cadrul noii organizări a rețelei de biblioteci publice, Biblioteca „Astra”, ca bibliotecă municipală, fără a mai îndeplini oficial rolul de centru metodic al bibliotecilor publice, este și se dezvoltă ca principala instituție în rețeaua bibliotecară a județului Sibiu. În virtutea tradiției și a practicii de mulți ani, Bibliotecii „Astra” i se adresează în continuare, pentru consultații și sprijin, bibliotecile din toate rețelele. Acordăm în toate problemele, dar în special în acelea ale completării fondurilor, ale instruirilor periodice, ale organizării colecțiilor, ale practicii bibliotecare etc., un sprijin efectiv comitetului județean pentru cultură și artă.

Sîntem preocupați permanent de perfecționarea și raționalizarea activității bibliotecii noastre, de sporirea continuă a aportului ei la documentarea în cercetarea științifică și de lărgirea orizontului de cunoștințe al cititorilor, cu conștiința că prin aceasta ne aducem contribuția la dezvoltarea conștiinței socialiste și la promovarea trăsăturilor politico-morale înaintate, specifice omului nou al societății socialiste.

Ioan HOLHOS
director al Bibliotecii
„Astra” — Sibiu

FILE DIN ISTORIA CONTEMPORANĂ A BIBLIOTECILOR

De la țărmlul mării la piscurile Bucegilor și ale Leaotei

Urmăm firul unui itinerar turistic de la țărmlul Pontului Euxin și de la întinderile fascinante de apă ale Deltei, prin mănoasa cimpie a Bărăganului și prin marea pădure de sonde a bazinelor prahovean și dimbovițean, pînă dincolo de apa Dimboviței, la crestele Carpaților meridionali.

În drumul lung pe care l-am străbătut, de pe litoral pînă în apropierea ținuturilor argeșene, am privit neîntrerupt viața nouă la lumina cărții răspîndite de biblio-

tecile publice. Istoria multora dintre aceste instituții de cultură se confundă cu istoria anilor construcției socialiste, și acest lucru este adevărat chiar și în cazul unor biblioteci cu tradiție mai îndelungată. Am consemnat mai jos cîteva date despre realizările unor biblioteci din județele Constanța, Tulcea, Ialomița, Prahova și Dimbovița, dar nici pe de departe ele nu vor putea reda amploarea și varietatea muncii cu cartea din locurile prin care am trecut.

Dezvoltare impetuoasă — biblioteci pe potrivă, în județul Constanța

Grație bogatelor lui resurse naturale și poziției geografice deosebite — poarta țării spre mările și oceanele lumii —, județul Constanța și-a sporit neîntrerupt, în ultimii 25 de ani, contribuția la înflorirea economică a României socialiste.

Dezvoltarea economică este secundată îndeaproape de o intensă activitate culturală, bibliotecile publice deținînd un loc de primă importanță în acest proces complex. Rețeaua lor este reprezentată astăzi de Biblioteca municipală Constanța, 7 biblioteci orașenești și 49 de biblioteci comunale (fiecare din acestea avînd în satele aparținătoare cîte o bibliotecă filială),

care, în totalitate, oferă cititorilor lor peste 750 000 de volume. Am ales și vom prezenta în cele ce urmează — drept ilustrare a evoluției acestor instituții spre adevărata bibliotecă publică a zilelor noastre — Biblioteca municipală Constanța, Biblioteca orașenească Medgidia și biblioteca comunală Mihail Kogălniceanu.

Mulțumită unor inițiative locale și unui apel al lui Nicolae Iorga, pe atunci ministru al instrucțiunii, numai în 1931 municipalitatea constănțeană înființează o bibliotecă publică, dotată inițial cu 300 de volume și găzduită în clădirea primăriei orașului. Pornind de la acest fond, biblioteca municipală s-a dezvoltat, pînă în 1943, ajungînd să posede 20 000 de volume și să dispună de un local mai bun și de serviciul a 5 bibliotecari. Activitatea bibliotecii în această perioadă era însă

modestă. Statistica anului 1939 consemnează un număr de 2 229 de cititori, cu 2 333 de volume împrumutate (la un fond de 5 000 de volume).

Adevărata dezvoltare a instituției este înregistrată însă după Eliberare, când biblioteca a trecut prin mai multe forme de organizare. Evoluția și perfecționarea activității ei în acești ani s-a manifestat în toate sectoarele muncii de bibliotecă, fiindu-i asigurate de la an la an condiții materiale tot mai bune. Fondul de publicații a crescut de la 35 725 de volume, în 1953, la 85 400, în 1961, și la 119 533 de volume, în 1968. În componența fondurilor se remarcă astăzi și prezența unor

valorose colecții speciale, dintre care cele 530 de colecții de periodice microfilmate. De asemenea, periodicele sînt reprezentate de 1 300 de colecții de ziare românești și străine, biblioteca avînd 395 de abonamente.

Dacă în 1953 biblioteca avea 5 384 de cititori (cu 38 790 de volume consultate), în 1968, cei 17 323 de cititori au consultat 409 561 de volume. Tabelele comparative nr. 1, 2 și 3 relevă transformările petrecute în frecvența cititorilor, în structura lor pe categorii sociale și profesionale, în îmbunătățirea conținutului lecturii cititorilor.

Tabelul nr. 1
(frecvența cititorilor)

1953	1961		1968				
Total	Sala de lectură	Împrumut	Total	Sala de lectură	Împrumut	Secția de copii + filială	Total
24 796	31 772	30 245	62 017	57 474	63 517	43 012	164 003

Tabelul nr. 2
(structura cititorilor pe categorii sociale și profesionale)

Anul	Total cititori	Muncitori	Țărani	Tehnicienii + funcționari	Studenti	Elevi	Alți
1953	5 384	724	82	594	420	2 436	1 128
1968	17 323	1 798	—	4 403	1 294	8 714	1 114

Tabelul nr. 3
(creșterea numărului de volume eliberate din alte domenii decît beletristică)

Anul	Total volume eliberate	din care literatură din alte domenii decît beletristică
1953	38 790	1 840
1968	409 561	73 109

Sistemul de servire a cititorilor a cunoscut o perfecționare permanentă. Spațiul destinat studiului în bibliotecă a crescut de la o sală de lectură cu numai 16 locuri (în 1939), la două săli mari, cu amenajări moderne, dispunînd de 182 de locuri (în 1969). În 1957 a fost introdus

accesul liber la raft. Astăzi, secția de împrumut dispune de un depozit cu 50 000 de volume care împrăștează permanent rafturile tot mai mult solicitate ale spațioasei săli destinate împrumutului. Iar pentru micii cititori, o secție de copii, organizată separat în cadrul bibliotecii,

dispune de un fond de 17 000 de volume, aşezarea cărţilor şi servirea cititorilor avind la bază acelaşi sistem eficient al accesului liber la raft.

În privinţa organizării interne, o seamă de date atestă preocupări permanente de îmbunătăţire a structurii instituţiei, a serviciilor. În prezent, biblioteca are 4 servicii: serviciul pentru completarea şi organizarea colecţiilor, cel de informare bibliografică, serviciul pentru consultarea colecţiilor (cu secţiile: săli de lectură, împrumut, secţia pentru copii, de microfilme, muzicală şi filiale) şi serviciul administrativ (cu o secţie de legătorie). An de an, activitatea acestora a devenit din ce în ce mai complexă. Să amintim, de pildă, doar activitatea serviciului pentru completarea şi organizarea colecţiilor în privinţa cataloagelor bibliotecii. În spaţiul hol de la etajul al II-lea, în care acum se află amenajată sala cataloagelor, cititorii au la dispoziţie instrumente complete, bine organizate, necesare cunoaşterii colecţiilor bibliotecii. Iar lista cataloagelor bibliotecii este dintre cele mai bogate şi variate: catalogul alfabetic general, catalogul sistematic general, catalogul de titluri, cel alfabetic al noutăţilor, catalogul analitic al recenziilor din periodice, catalogul pe profesii, catalogul de manuale şcolare, catalogul lucrărilor de metodica predării unor discipline de învăţământ, catalogul analitic al operelor clasicilor marxism-leninismului şi o seamă de fişiere tematice (*Perspectivă luminoasă*, cuprinzând lucrări despre Congresul al IX-lea la P.C.R., *Lupta P.C.R. pentru construirea socialismului*, *Reportaje despre România socialistă*, *Oameni de seamă*, *În ajutorul dirigintelui* ş.a.). Tot astfel, preocupările şi munca serviciului de informare bibliografică s-au amplificat de la an la an şi s-au diversificat, lucrările elaborate căutînd continuu să satisfacă nevoile de informare ale cititorilor bibliotecii. Alături de bibliografii tematice întocmite la cerere, în cadrul serviciului sînt efectuate cercetări bibliografice (indexuri ale unor periodice, cum este de pildă indexul tematic al revistei *Tomis*, şi ample bibliografii tematice: *Mişcarea muncitorească în Dobrogea*, *Istoria învăţămîntului în Dobrogea* etc.); este elaborată bibliografia locală; sînt elaborate instrumente de informare de felul catalogului dedicat reprezentanţilor de seamă ai ştiinţei şi culturii dobrogene, precum şi al *Catalogului de informare asupra creşterii colecţiilor bibliotecii municipale*, cu apariţie anuală (tipărit). În afara acestora, în cadrul serviciului de informare bibliografică, mai sînt elaborate o seamă de lucrări cu caracter metodologic, privind propaganda cărţii, lucrări destinate bibliotecilor din reţeaua judeţului.

Biblioteca se poate mîndri cu multe rezultate frumoase ale bibliotecilor pe care le îndrumă în calitate de centru metodologic pentru bibliotecile din fosta regiune Dobrogea. Şi astăzi, cînd prerogativul de bibliotecă municipală restringe (în concepţia conducătorilor altor biblioteci municipale — foarte mult) funcţia sa în reţeaua judeţeană, biblioteca din Constanţa se îngrijeşte cu acelaşi viu interes de bibliotecile publice din judeţ. Alături de activitatea bibliografică şi cea de elaborare a unor materiale cu caracter metodic, merită să fie subliniată contribuţia bibliotecii municipale la asigurarea completării fondurilor bibliotecilor din judeţ. Reţeaua bibliotecilor publice din judeţul Constanţa beneficiază azi de un sistem central de achiziţii pentru toate unităţile din judeţ, sistem în continuă perfecţionare, organizat şi condus în întregime de biblioteca municipală.

Localul actual al Bibliotecii municipale din Constanţa ilustrează, prin condiţiile optime ce le oferă desfăşurării activităţii, pe de o parte, grija permanentă a organelor locale de a crea condiţii materiale tot mai bune desfăşurării muncii cu cartea, iar pe de altă parte, strădania colectivului instituţiei de a asigura, prin modernizări succesive, o cit mai bună funcţionalitate. Biblioteca din Constanţa a cunoscut mai multe mutări dintr-un local în altul, ajungînd astăzi, de la prima găzduire în localul necorespunzător al primăriei, la localul modern, amenajat şi utilat la nivelul exigenţelor sporite ale anilor noştri. Spaţiul de care dispune astăzi biblioteca municipală se întinde, în clădirea din Bulevardul Republicii, pe patru nivele (parter şi trei etaje), oferind posibilitatea amenajării moderne a unei spaţioase secţii de împrumut, a două săli de lectură (deşi neîncăpătoare, datorită sporirii necontenite a numărului de cititori, înzestrate cu echipament modern), a unei săli a cataloagelor, a secţiei muzicale, a sălii de studiu a colecţiilor speciale, a secţiei pentru copii şi a tuturor serviciilor bibliotecii.

Părăsim cu părere de rău Tomisul, dar nu înainte de a sublinia caracterul evoluţiei bibliotecii constănţene: preocuparea permanentă de creştere şi dezvoltare complexă a ei, concepţia şi dorinţa continuă a colectivului ei de ridicare a activităţii la nivelul cerut de biblioteca modernă a zilelor noastre. Dovada o face amplificarea treptată a funcţiilor şi a sarcinilor şi perfecţionarea neînteruptă, după ultimele cerinţe ale experienţei internaţionale biblioteconomice, a tuturor sectoarelor de activitate. Şi pe această linie se înscriu modernizările din ultima perioadă ale bibliotecii, operaţiuni şi reorganizări ce conferă, în toată puterea cuvîntului, atributul

de principală bibliotecă publică a județului și cel de bibliotecă științifică.

Parte din caracterul dezvoltării bibliotecii din Constanța este reflectată și „reprodusă” la scara unui oraș mai mic de Biblioteca orașenească Medgidia. Creată sub directă îndrumare a bibliotecii tomitane, instituția Medgidiei a cunoscut, în istoria sa mai scurtă, același salt impresionant al dezvoltării ei.

Viața ei începe din 1950, având deci vârsta rețelei de biblioteci publice, cunoscându-se un fond inițial de circa 300 de cărți, adăpostite într-o cameră aflată într-o clădire azi dispărută din peisajul nou al orașului. În 1960, la reinventarierea fondului, colecțiile se ridicau la 10 325 de volume, iar astăzi biblioteca posedă 25 098 de volume. Organizarea și valorificarea colecțiilor a avut loc în condiții de creștere continuă a activității, despre care vorbește și îmbunătățirea așezării colecțiilor pentru împrumut în sistemul accesului liber (introdus în 1962, cu circa 6 000 de volume; azi, aproape 9 000 de volume) și statistica servirii cititorilor: în 1960, 1 877 de cititori au împrumutat 20 162 de volume, iar în 1968, 3 661 de cititori consultaseră 58 534 de volume. După continue preocupări de acoperire a tuturor sarcinilor ce reveneau anterior bibliotecii, alăt la sediu, cît și în rețeaua raională, azi biblioteca orașenească asigură cu 5 salariați sarcinile secțiilor: de împrumut, pentru copii și sala de lectură (bibliotecarilor din această secție revenindu-le și prelucrarea colecțiilor, informarea cititorilor, munca bibliografică). Cu același colectiv, din care fac parte bibliotecari pasionați de munca lor, cu vechime de peste 10 ani — cum este, de pildă, Silvia Crăciun, directoare a instituției — Biblioteca orașenească Medgidia participă și astăzi la dezvoltarea rețelei județene, acordînd asistență de specialitate bibliotecilor comunale din apropierea Medgidiei.

* * *

Urmărind la scara ultimei dimensiuni a rețelei, cea a bibliotecilor comunale, activitatea bibliotecilor din județul Constanța, poposim pentru o vizită la biblioteca din comuna Mihail Kogălniceanu. În această comună mare, cu un profil economic-social complex, biblioteca a ajuns, după o existență de 16 ani, să posedă colecții de circa 15 000 de volume, să se afle într-un local bun, cu două săli (cea pentru împrumut avînd o suprafață de circa 50 mp) și să fie îngrijită cu pasiune, de la înființare, de bibliotecara Maria Berbescu. Pornind de la un fond inițial de numai 200 de volume, cărțile bibliotecii sînt citite azi de aproape 2 000 de cititori. În primul trimestru al acestui an au fost înscrși 1 176 de cititori, care au împrumutat 4 698 de volume. Așezarea a

3 000 de volume din fond în sistemul accesului liber la raft este și ea un motiv ce ne face să privim ca obișnuite realizările prezente.

Ceea ce am întilnit aici este în multe privințe asemănător multor biblioteci din comunele județului Constanța. Ridicarea la cultură a numeroase așezări dobrogene, în trecut ținute într-o accentuată stare de înapoiere, este rezultatul unei griji atente a organelor locale, în cadrul politicii culturale a statului nostru nou, de organizare și sprijinire materială a procesului instructiv-educativ. Bibliotecile comunale au primit alocații suficiente pentru procurarea de cărți, în anul 1969 aceste sume variînd între 3 000 și 8 000 de lei anual. Pe baza unor colecții bogate și variate, încheiate în urma acestui substanțial ajutor material (numărul volumelor aflate în bibliotecile comunale din județul Constanța ridicîndu-se, la sfîrșitul anului 1968, la 489 625 de volume), bibliotecile din satele județului au ajuns să fie frecventate de 43 823 de cititori, care, în anul 1968, împrumutaseră 342 626 de volume.

Cartea și bibliotecile în Delta

Alături de înflorirea continuă social-economică, viața culturală a județului Tulcea a cunoscut, de la 1944 încoaace, un mers mereu ascendent. Prin bibliotecile publice create în anii noștri în această parte a țării cu condiții dintre cele mai specifice (și de multe ori, grele) de relief și de climă, Delta și nordul muntos al Dobrogei au primit cu dărnice lumina culturii venită de la cartea. Astăzi, în județ funcționează 1 bibliotecă municipală (la Tulcea), 4 biblioteci orașenești și 43 de biblioteci comunale, însumînd laolaltă colecții de publicații de peste 400 000 de volume. În anul 1968, pragul acestor focare de cultură a fost trecut de 44 841 de cititori, cărora le-au fost eliberate 359 828 de volume.

Biblioteca municipală Tulcea are o tradiție îndelungată. Prima bibliotecă publică din Tulcea e înființată în anul 1900. Distrusă în timpul primului război mondial, instituția va renaște în perioada 1919—1923, cînd, prin străduința unor cadre didactice, funcționează „Biblioteca Casei învățătorului”. Continuîndu-și, pînă la al II-lea război mondial, activitatea ca bibliotecă publică a orașului, sub numele „Panait Cerna”, ea este evacuată în 1941 și salvată astfel de la distrugere. După Eliberare, între 1944 și 1948, biblioteca este tutelată de Consiliul cultural al județului Tulcea, iar în 1951 devine bibliotecă raională.

După o istorie zbuciumată de 50 de ani, când soarta bibliotecii depindea de dărnicia și entuziasmul unor intelectuali locali, statul socialist asigură astăzi bibliotecii din Tulcea cadrul organizatoric și alocații bugetare substanțiale pentru dezvoltarea sa ascendentă, care să corespundă progresului economic și cultural al municipiului, precum și rolului acestei instituții, de cea mai importantă bibliotecă a județului. În anii construcției socialismului, colectivul de bibliotecari din Tulcea a ajuns astăzi la 10 lucrători. Completarea colecțiilor, efectuată în mod sistematic, a asigurat bibliotecii o creștere a fondului de la 12 937 de volume, în 1962, la 20 804 volume, în 1966, și la 26 712 volume, în 1969. Serviciul de relații cu cititorii, prin secțiile de împrumut și sală de lectură, a satisfăcut, în 1968, cererile de lectură și de informare ale celor 1 685 de cititori, cărora le-au fost împrumutate 37 253 de volume. În cadrul serviciului bibliografic, creat doar la 1 ianuarie 1969, a început o susținută activitate bibliografică și de informare prin: întocmirea unor liste de recomandare, destinate salariaților din întreprinderile municipiului, asupra noutăților din domeniul tehnic și științific intrate în bibliotecă; redactarea bibliografiei locale curente; întocmirea și organizarea instrumentelor de informare asupra colecțiilor bibliotecii (cataloge, fișiere tematice etc.), precum și editarea unui buletin trimestrial de informare asupra cărții tehnice nou intrate în bibliotecă. Secția pentru copii, amenajată cu multă grijă, pune la dispoziția micuților cititori, care, în 1968, înscriși în număr de 703, au împrumutat 14 559 de cărți, un fond variat, ales cu competență din colecțiile bibliotecii, format din 2 759 de volume și așezat după sistemul accesului liber la raft.

Din păcate însă, în Tulcea, care, dintr-un târg aflat la intrarea în Deltă, s-a transformat într-un municipiu modern, cu o viață economică și culturală înfloritoare, pentru biblioteca municipală nu s-a găsit un local corespunzător necesităților de dezvoltare a instituției. Localul actual, situat pe strada Progresului, într-o clădire aproape dărăpănată, insalubră (igrasia continuă de ani de zile să deterioreze sute de volume!), rece pînă la deprimare (se află pe o pivniță), cu încăperi insuficiente (chiar și așa, rele!) și dispuse impropriu funcționalității bibliotecii, nu numai că nu face cinste unei instituții de prestigiu — prima bibliotecă a județului —, dar stînjește în mod vădit desfășurarea activității. Sînt motive deosebit de serioase ce ar trebui să-i determine pe edilii municipiului să găsească o soluție demnă, la înălțimea realizărilor consemnate pînă acum.

În întinsa cîmpie a Bărăganului

Situat pe o întindere de 6190 de kilometri pătrați, cu o populație de peste 460 000 de locuitori, județul Ialomița dispune astăzi de o întinsă rețea de biblioteci publice, alcătuită din: biblioteca orașenească Slobozia, aflată în reședința județului, biblioteca municipală Călărași, 2 biblioteci orașenești și 55 de biblioteci comunale. Aceste unități s-au dezvoltat ascendent de la an la an. La sfîrșitul anului 1968, posedau, în totalitate, colecții ce însumau 516 017 volume. În cursul aceluiași an, 50 635 de cititori din toate ășezările județului au împrumutat din bibliotecile publice un număr de 463 639 de volume.

Am ales din acest peisaj al muncii bibliotecare, spre a fi prezentate în rândurile de mai jos, două dintre bibliotecile județului cu cea mai bună organizare: Biblioteca orașenească Fetești și Biblioteca municipală Călărași. Condițiile precare în care activează biblioteca din Slobozia ne-au determinat să amînam prezentarea ei cu o viitoare ocazie.

Orașul Fetești se bucură astăzi de activitatea susținută a unei biblioteci orașenești tinere, a cărei vîrstă este egală cu a multor surori ale ei, născute toate în 1951. Sînt cunoscute însă pe teritoriul Feteștiului două biblioteci școlare mai importante, înființate înainte de Eliberare și care s-au dezvoltat în continuare în bibliotecile actualelor școli generale nr. 1 și 2 din localitate.

Dorința lecturii sistematice, potrivite preocupărilor locuitorilor, a fost împlinită abia prin înființarea Bibliotecii raionale Fetești, azi bibliotecă orașenească. În tabelul nr. 4 prezentăm schematic creșterile înregistrate, în perioada 1951—1968, la principalii indicatori ai activității bibliotecii. Iar pentru activitatea în rețea a fostei biblioteci raionale este suficient să menționăm că biblioteca a fost timp de 16 ani principalul centru metodic al celor 24 de biblioteci comunale din raionul Fetești. Parte a acestei activități poate fi ilustrată prin rezultatele obținute de cele 4 biblioteci comunale, cu o vechime mai mare, din fostul raion la trei indicatori principali în perioada de la înființare pînă în anul 1968 (datele sînt consemnate în tabelul nr. 5).

Chiar și în această foarte scurtă prezentare a bibliotecii din Fetești nu putem să nu amintim buna organizare a colecțiilor în sistemul de așezare al accesului liber la raft în cele două secții de împrumut (pentru adulți și pentru copii) ale bibliotecii. Amenajării i s-au adus îmbu-

Tabelul nr. 4

(Creșterea la principalii indicatori ai activității Bibliotecii orașenești Fetești)

Indicator Anul	Fondul bibliotecii în număr de volume	Numărul cititorilor	Volume imprumutate	Frecvența cititorilor (anuală)	Nr. bibliotecarilor salariați	Nr. camerelor de care dispunea biblioteca
1951	1 800	125	400	214	2	1
1968	41 722	1 197	25 174	14 575	4	9

Tabelul nr. 5

Biblioteca comunală	Anul înființării	Fondul de cărți		Număr de cititori		Volume eliberate	
		la înființare	în 1968	la înființare	în 1968	la înființare	în 1968
Borcea	1952	1 844	7 210	190	1 410	780	7 024
Făcăieni	1952	1 763	9 852	93	1 311	312	8 143
Sudiți	1952	1 337	7 556	109	1 188	311	8 668
Țândărei	1952	2 039	8 989	175	1 405	810	12 650

nătățiri repetate, iar ultima — cea din 1968 grație noilor condiții bune de local și a mobilierului adecvat — se ridică la un bun nivel de organizare, rivalizând cu multe biblioteci chiar mai dezvoltate.

Începuturile Bibliotecii municipale din Călărași ne duc spre anii 1918—1920, spre modesta bibliotecă publică a sărăcăciosului țirg dunărean a cărei viață, ca a multor biblioteci din acea vreme, a fost efemeră. Nu sînt atestate documentar date despre supraviețuirea acestei instituții de început, astfel încît despre actuala bibliotecă municipală se cunoaște precis că s-a născut din biblioteca înființată în 1950, devenită, mai tîrziu, raională. Paralel cu biblioteca publică a Călărașului, astăzi o modernă bibliotecă municipală, în anii ce au urmat Eliberării, orașul Călărași s-a bucurat de dezvoltarea mai multor biblioteci. În anul XXV de la Eliberare, în Călărași există Biblioteca municipală, cu un fond de publicații de 44 000 de volume, 15 biblioteci școlare, cu un fond total de 106 000 de volume, și cîteva biblioteci ale sindicatelor, dispunînd de circa 30 000 de volume. În ansamblul acestor instituții, biblioteca municipală se detașează cu mult, atît ca volum al activității, cît și în privința calității — din ce în ce mai bune — a muncii bibliotecare. Tot schematic, din lipsă de spațiu, tabelul nr. 6 redă creșterile înregistrate de biblioteca municipală la prin-

cipalii indicatori ai activității, în perioada 1950—1968.

Tabelul nr. 6

Anul	Fond de publicații	Numărul cititorilor	Numărul de volume imprumutate	Personalul bibliotecii
1950	5 400	257	3 400	2 bibliotecari
1968	44 000	3 065	40 695	4 bibliotecari

În decursul celor 18 ani (1950—1968), Biblioteca municipală Călărași a participat activ la organizarea și dezvoltarea rețelei bibliotecilor publice din fostul raion Călărași. În acest sens, a acordat în permanentă asistență de specialitate, inițiind cursuri cu bibliotecarii nou încadrați, organizînd manifestări model de propagandă a cărții și întocmind materiale metodice destinate bibliotecarilor comunali. În mod special, s-a îngrijit în permanentă de activitatea întregă a unor biblioteci comunale, transformîndu-le în centre pentru promovarea experienței avansate, ca de pildă cele din Dragalina, Roseți, Dichiseni, Ulmu, Ciccănești și Dorobanțu.

În împărăția prahoveană a petrolului

Județul Prahova, caracterizat printr-un accentuat caracter industrial al economiei lui, prin cel mai ridicat număr al populației (peste 700 000 de locuitori) și cea mai mare densitate demografică urbană, dispune astăzi de o puternică rețea de biblioteci publice, aflate într-o emulație neconținută pentru perfecționarea organizării și activității lor: o bibliotecă municipală (Biblioteca „Nicolae Iorga” din Ploiești), 8 biblioteci orașenești și 86 de biblioteci comunale (pe lângă care au fost create aproape 100 de biblioteci filiale, dintre care 50 au fond permanent de publicații). În bibliotecile municipale și orașenești se află colecții ce se ridică la 288 963 de volume, iar în cele comunale, la 532 844 de volume (după datele de la sfârșitul anului 1968). În cursul anului 1968, în prima categorie de biblioteci publice, 34 310 cititori au consultat și au împrumutat 685 120 de volume, iar în bibliotecile comunale, 82 863 de cititori au împrumutat 631 626 de volume. Bibliotecile sindicatelor sînt numeroase, dintre care unele unități sînt bine dezvoltate (amintim aici, de pildă, doar marile biblioteci ale sindicatelor de la Uzina mecanică din Cîmpina, Rafinăria „Teleaen”-Cîmpina, Uzinele „1 Mai”-Ploiești, Rafinările 1 și 2 din Ploiești, Institutul de proiectări pentru instalații petroliere-Ploiești etc.). Rețeaua bibliotecilor sindicatelor din județ cuprinde 127 de unități, care dispun de un fond total de 473 984 de volume. La sfârșitul anului trecut, numărul cititorilor lor se ridică la 41 295, cu 223 284 de volume împrumutate.

În drumul nostru prin bibliotecile prahovene, am zăbovit mai mult în biblioteca din Posești, bibliotecă comunală pe care am dori-o să fie loc pentru schimb de experiență și care, fără să fi fost destinată special acestui scop, ar putea să constituie o bibliotecă-pilot. Ea deservește o populație de 4 600 de locuitori, din centrul de comună și din cele 10 sate aparținătoare, atît prin unitatea de la centru, pe care am vizitat-o, cît și prin cele 3 biblioteci filiale cu fond permanent de publicații. Am întîlnit, cu plăcere, la Posești, un coleg de profesie bine pregătît, la curent cu problemele actuale ale teoriei și practicii bibliotecare, bibliotecara Ecaterina Bucur. Informată asupra ultimelor dezbateri ale profesiei, studiind atent literatura de specialitate pe care o are la îndemînă, perseverentă în muncă și pasionată de ceea ce lucrează, bibliotecara din comuna Posești

ne face să ne impresionăm la gîndul că și la sate breasla bibliotecarilor are reprezentanți de cinste. Biblioteca este un exemplu de organizare a unei astfel de instituții, fiind situată într-un local bun, avînd la dispoziție două încăperi luminoase. Prima încăpere servește atît împrumutului, cît și ca sală de lectură. În spațiul larg de care dispune, se află rafturile în care lucrările destinate împrumutului sînt expuse corect în sistemul accesului liber, iar în mijlocul încăperii, la o masă mare, pe care se găsesc și colecțiile de periodice, pot citi circa 20 de persoane. Cataloge alfabetice și sistematice, bine organizate și aflate la zi, se găsesc în aceeași încăpere, iar pentru consultarea eficientă a lor, o schemă, cu îndrumări clar și corect formulate, este afișată pe perețele din apropiere. Ordinea, curățenia și estetica sînt, de la prima vedere, caracteristice sălii bibliotecii, iar depozitul, aflat în a doua cameră, nu este cu nimic mai prejos. Găsim că este de prisos să mai reproducem date, cifre din activitatea acestei biblioteci, care, înființată în 1941 cu numai 300 de volume, a ajuns astăzi să posedă 13 768 de volume, din care circa 4 500 se află expuse la raftul cu acces liber.

La fel ne-a rămas în memorie biblioteca din comuna Lipănești. În 12 ani de existență, a ajuns, de la timida bibliotecă satească, cu un fond de 2 193 de volume, la o bibliotecă comunală organizată pe baze moderne, care, cu un fond de 10 628 de volume, asigură lectura unei comune formate din 3 sate, cu o populație de 4 000 de locuitori (833 de cititori). Biblioteca comunală a participat la efectuarea unui sondaj de opinii, inițiat de comitetul județean de cultură și artă, asupra contribuției activității culturale la formarea și dezvoltarea profilului intelectual al oamenilor în mediul rural. Pe baza acestui sondaj, efectuat cu ajutorul unui chestionar, au putut fi aflate preferințele de lectură ale locuitorilor. Semnificația preocupării este demnă de laudă: bibliotecile comunale recurg la anchete sociologice cu ajutorul cărora activitatea lor să poată fi orientată concret.

Biblioteca orașenească Vălenii de Munte, cu localul ei frumos și îngrijit, cu depozitele (cel al sălii de lectură și cel al împrumutului) aflate într-o ordine și o curățenie desăvîrșită, cu secția pentru copii amenajată după cele mai exigente cerințe ale muncii de bibliotecă și decorată, într-adevăr, ca într-un basm, se înscrie și ea în peisajul nou al bibliotecilor prahovene. De activitatea acestei biblioteci, ale cărei tradiții merg spre perioada 1926—1947, cînd în oraș funcționa Biblioteca Ligii Culturale, de dezvoltarea ei în special după anul 1953 (cînd era profilată ca bibliotecă centrală a fostului raion Telea-

jen) ar fi satisfăcut însuși marele savant, pasionat iubitor al cărții, Nicolae Iorga, care a sprijinit cu toată autoritatea sa funcționarea unei astfel de instituții culturale la Văleni. Tabelul comparativ nr. 7 poate face dovada — e drept, cea mai succintă cu putință — a celor afirmate.

Tabelul comparativ nr. 7

(Biblioteca orășenească Vălenii de Munte)

Anul	Fondul bibliotecii nr. de volume	Numărul cititorilor	Nr. volume împrumutate	Bibliotecari
1953	5 000	727	14 548	2
1959	9 000	1 632	20 183	2
1968	23 391	2 614	42 186	4

Sinteza a activității bibliotecare din județ, Biblioteca municipală „N. Iorga” din Ploiești ne reține atenția în mod deosebit înainte de a părăsi județul Prahova. Datele deosebit de interesante din istoricul și dezvoltarea ei, pe care directorul instituției, Gh. Maxin, ni le prezintă, ne îndreptățesc interesul.

Actuala bibliotecă municipală a fost inaugurată, după cum atestă documentele vremii, la 20 martie 1921, sub numele de Biblioteca Populară „N. Iorga”. Acest act de cultură a fost inițiat și susținut de un grup de intelectuali în frunte cu scriitorii I. A. Bassarabescu, D. Munteanu-Rimnic, I. Ionescu Quintus și arhitectul T. T. Solescu. Fondul inițial al bibliotecii număra doar 1 250 de cărți și publicații periodice, cele mai multe provenite din donații. Pe măsura trecerii anilor, colecțiile bibliotecii au sporit continuu, ajungând în 1931 la 7 000 de volume.

Dacă în 1933, cu un fond de 8 500 de volume și deservită de 2 bibliotecari, biblioteca avea 156 de cititori, care împrumutaseră 3 528 de volume, datele din anii 1946, 1952, 1960 și 1968 vor indica în toate compartimentele (colecții, cititori, cărți consultate, număr de salariați), creșteri substanțiale, unele în progresie geometrică. Spre edificare, prezentăm tabelul comparativ nr. 8.

Ceea ce atrage însă în mod deosebit atenția și reliefează marile progrese și succese obținute sînt cifrele înscrise în coloanele anilor 1960—1968.

Fondurile bibliotecii municipale au un pronunțat profil enciclopedic, corespunzător exigențelor cititorilor din cele mai diferite categorii. Din colecțiile sale spe-

cială, care numără circa 5 000 de volume, vom consemna prezența unor lucrări prestigioase de carte veche românească, de carte rară românească și străină, a numeroase cărți cu dedicații autografe aparținând unor nume ilustre, peste 400 de titluri din vasta operă a savantului Nicolae Iorga, o colecție de publicații edi-

Tabelul comparativ nr. 8

(Biblioteca municipală „N. Iorga” — Ploiești)

Anul	Fondul bibliotecii nr. volume	Nr. cititorilor	Nr. volumelor consultate	Personal de bibliotecă
1946	12 000	—	8 000	1
1952	17 134	2 389	35 228	8
1960	103 493	11 689	178 064	15
1968	137 576	16 052	428 890	42

tate în Ploiești și în județul Prahova sau referitoare la ele, o importantă colecție de albume de artă.

Accesul liber la raft a fost introdus în anul 1963. Călăuzit de experiența pozitivă cîștigată de secția de împrumut pentru adulți, colectivul bibliotecii a trecut la aplicarea metodei și la secția de copii, începînd cu anul 1964.

Dinamica creșterii activității e oglindită de unele date comparative înregistrate în ultimul deceniu. În anul 1958, numărul cititorilor era de 9 868, dintre care 1 122 de muncitori, 707 tehnicieni, 169 de studenți, cu o frecvență de 90 915. După 10 ani, în 1968, se înregistrează 16 052 de cititori (față de 1958, o creștere de 63 la sută), dintre care: 1 848 de muncitori (64 la sută), 2 279 de tehnicieni (27 la sută), 601 studenți (25 la sută), cu o frecvență de 151 578. În anul 1958 au fost consultate 127 990 de volume, dintre care 5 443 ideologice, 8 183 științifice și tehnice, iar în anul 1968 se consemnează: 428 890 de cărți citite (235 la sută, creștere față de anul 1958), 16 976 ideologice (211 la sută), 36 692 științifice și tehnice (348 la sută).

Serviciul bibliografic a fost constituit ca organism distinct începînd cu anul 1966. Activitatea acestui serviciu s-a desfășurat, în special, în scopul satisfacerii cererilor de informații bibliografice orale sau scrise de mică întindere, pe diverse teme orale sau scrise.

În sfîrșit, în vechea cetate de scaun a Țării Românești—Tîrgoviște

Nu de mult timp, biblioteca municipală a trecut la întocmirea unor lucrări ce vor constitui capitolele viitoarei bibliografii locale. Actualmente se lucrează la *Catalogul colectiv al cărților tipărite pe teritoriul județului Prahova* (bibliografie generală exhaustivă), la *Catalogul publicațiilor periodice ploieștene* (bibliografie generală exhaustivă), la *Dicționarul personalităților prahovene*, precum și la monografiile principalelor periodice care au apărut în Ploiești.

Întregul colectiv al bibliotecii este antrenat în diverse cercetări cu caracter bibliografic și biblioteconomic, anechel sociologice și studii, cuprinse în programul proiectatei Sesiuni de comunicare din 1971, dedicate semicentenarului bibliotecii.

Secția de copii, înființată în 1957, posedă azi peste 20 000 de cărți, iar activitatea ei a crescut simțitor de la an la an (în 1957, 893 cititori cu 28 000 de cărți împrumutate; în 1968, 4 753 cititori, 138 000 de cărți citite; frecvența medie zilnică: 38 de cititori în 1957, 131 de cititori în 1968). Începînd din anul 1967, pe lângă secția de copii funcționează un cenaclu literar, condus de scriitorii ploieșteni. În afara șezătorilor literare lunare, în care membrii cenaclului iau în discuție propriile creații, tinerii scriitori prahoveni au susținut lecturi din creațiile lor la stația de radiofonică locală, în tabăra internațională de la Sinaia și în fața cititorilor copii din orașul Tîrgoviște. În momentul de față se află în curs de tipărire placheta *Cîntece de-nceput*, care cuprinde cele mai valoroase lucrări ale membrilor cenaclului.

Planul de dezvoltare a Bibliotecii municipale „N. Iorga” din Ploiești, sprijinit de comitetul local de cultură și artă, cuprinde cîteva obiective majore ale viitoarei activități, din care amintim mai jos: extinderea actualului spațiu al sălilor de lectură (de la 100 la 150 de locuri); reamenajarea, reprofilarea și modernizarea tuturor secțiilor, cu precădere a secțiilor săli de lectură și împrumut maturi, pentru asigurarea unei maxime funcționalități; integrarea în cadrul circuitului de informare bibliografică a unui punct fix, cu sediul în sala cataloagelor, dotat cu un bogat material de referință; crearea unei filiale specializate, care să corespundă din toate punctele de vedere accepției moderne a unei adevărate și moderne biblioteci de copii, pentru a întimpina afluența crescîndă a cititorilor copii. Se va trece la îmbunătățirea și extinderea activității bibliotecilor filiale în noile cartiere ale orașului Ploiești. De asemenea, vor fi întreprinse studii prin micro-anchete privind compoziția cititorilor, evoluția intereselor de lectură.

În frumosul județ subcarpatic, în care la tot pasul întîlnești istoria implintată în tumultul vieții moderne a zilelor noastre, am făcut ultimul popas al lungii călătorii numai în municipiul Tîrgoviște. Activitatea bibliotecilor publice din județul Dîmbovița am făcut-o cunoscută cititorilor noștri în numărul anterior al revistei*). Intenționăm acum, în încheierea întinsului nostru reportaj, să facem o scurtă prezentare a Bibliotecii municipale din Tîrgoviște.

Înființată în 1947, într-o baracă aflată pe locul actualului clădiri a bibliotecii, bibliotecă începe să funcționeze abia la 1 ianuarie 1950, în localul construit în 1949 și care și astăzi găzduiește principala bibliotecă a județului Dîmbovița. Activitatea a început cu un fond modest, provenit din donații, căruia i s-au adăugat 1 000 de volume cumpărate de primăria orașului. Colecțiile cresc însă de la an la an: în 1951, sînt primite 2 500 de volume de la biblioteca căminului cultural „Tudor Vladimirescu”, în 1953, în bibliotecă se află 5 543 de volume; în 1958 — 17 619 volume; în 1965 — 39 794 de volume; azi — 45 600 de volume.

Profilată ca bibliotecă raională, pînă în martie 1968, cînd devine municipală, colecțiivul bibliotecii din Tîrgoviște (foarte restrîns la începutul activității, ajuns în 1956 la 5 cadre, iar în 1969, la 13) a fost preocupat permanent de îmbunătățirea muncii la sediu și, în același timp, de creșterea și dezvoltarea rețelei de biblioteci publice din fostul raion Tîrgoviște și, în prezent, din județul Dîmbovița.

La sediul bibliotecii, s-au creat condiții din ce în ce mai bune de studiu și de lectură prin organizarea și dezvoltarea atentă a colecțiilor, introducerea accesului liber la raft. Fondul secției pentru copii se ridică azi la 3 500 de volume. Alături de cataloage, bibliotecă elaborează, începînd din acest an, un buletin trimestrial de creștere a colecțiilor. Prezentăm mai jos, în tabelul nr. 9, principalii indici ai creșterii activității bibliotecii, ca mărturie a eficienței organizării ei.

Astăzi, Biblioteca municipală Tîrgoviște își exercită cu competență rolul de principală bibliotecă publică a județului, acordînd un substanțial ajutor de specialitate în rețea. Asistența de specialitate, instruirea bibliotecarilor din județ se desfășoară

*) vezi: Vlădescu, George. *Conducerea și îndrumarea pe plan local a activității bibliotecilor publice*. În: *Revista bibliotecilor*, 22, nr. 6, iun. 1969, p. 330—335.

pe baza unui plan aprobat de comitetul județean de cultură și artă.

Ar fi de dorit ca, potrivit drumului ascendent pe care l-a parcurs Biblioteca municipală Tîrgoviște, să i se ofere noi condiții materiale. Localul bibliotecii (și nu vom uita că aici se află primul local de bibliotecă publică, construit în acest

printr-un peisaj încântător prin frumusețe și variat ca profil economic, ca preocupări ale oamenilor. Caracteristic însă tuturor județelor țării, localitățile prin care am trecut sînt marcate prin profundele transformări ce au avut loc în ultimii 25 de ani de la Eliberare.

Dacă am încerca să facem un bilanț al celor văzute, s-ar remarca inegalități, uneori sensibile, între județe și chiar între localități. Soarta bibliotecilor a depins de moștenirea culturală a trecutului, de condițiile materiale ce au putut fi asigurate (în special în privința localurilor de bibliotecă) și — de ce nu am spune — ? ! — de multe ori de grija și atenția organelor locale și de atașamentul lucrătorilor din biblioteci. Activitatea bibliotecilor este însă cert indicată — acolo unde au fost găsite date statistice, documente — de o creștere medie a indicilor de activitate de 10 ori față de anii trecutului (luînd ca dată de referință anul 1938). Iar în locurile unde lipsa datelor documentare nu a permis astfel de comparații, activitatea consemnată în ultimii 15—20 de ani prezintă în ansamblu, cu variații foarte mici, un bilanț pozitiv.

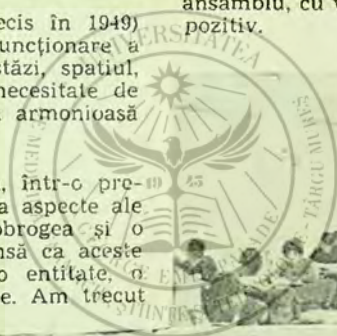
G. VLĂDESCU

Tabetul nr. 2

Anul	Fond de publicații — nr. de volume	Nr. cititorilor	Nr. volumelor împrumutate
1950	15 633	2 675	33 016
1960	26 096	3 820	43 120
1965	39 794	4 822	72 794
1968	44 015	6 125	86 205

scop în anii noștri, mai precis în 1949) a oferit, în primii ani de funcționare a instituției, condiții ideale. Astăzi, spațiul, devenit neîncăpător, este o necesitate de primă urgență în dezvoltarea armonioasă a bibliotecii municipale.

Am încercat să cuprindem, într-o prezentare foarte succintă, câteva aspecte ale muncii bibliotecilor din Dobrogea și o parte din sudul țării, fără însă ca aceste locuri vizitate să formeze o entitate, o unitate pe harta țării noastre. Am trecut

Biblioteca municipală
Constanța : fațada clădirii și sala de lectură.

IERI și AZI —

două ipostaze ce nu se exclud

Inercarea de a cuprinde, în câteva pagini, date și fapte din activitatea bibliotecilor publice de pe cuprinsul a opt județe comportă riscuri. În primul rând, nu ne-am oprit decât la unele biblioteci și, în cadrul acestora, doar la unele aspecte din activitatea lor. În al doilea rând, au rămas nevalorificate o seamă de materiale documentare puse la dispoziție de comitetele județene de cultură și artă și de unele

biblioteci. Solicităm celor în cauză toată înțelegerea: spațiul redus de care am dispus nu ne-a permis să încredințăm tiparului bogăția de date și fapte din existența bibliotecilor publice. Mulțumim pe această cale tuturor acelor care ne-au ajutat prin materialele puse la dispoziție, la realizarea acestui succint tur de orient.

Județul ARAD

— 1 bibliotecă municipală cu 222 310 de volume, 15 035 de cititori, 278 297 de cărți citite.

— 7 biblioteci orașenești cu 210 749 de volume, 13 760 de cititori, 297 671 de cărți citite.

— 67 de biblioteci comunale cu 752 964 de volume, 85 892 de cititori, 732 156 de cărți citite.

Ascensiune certă

Începuturile activității Bibliotecii municipale din Arad sînt consemnate încă din secolul trecut, mai exact în anul 1838. Înființată cu sprijinul unei societăți culturale, biblioteca are un început modest, 1 523 de volume. Douăzecișicinci de ani mai târziu, fondurile ei cuprindeau 30 000 de volume, în majoritate provenite din diverse colecții particulare. În 1921, în posesia bibliotecii trece o parte din biblioteca lui A. D. Xenopol, aproximativ 2 000 de volume. Ulterior în fondurile bibliotecii au intrat și alte colecții aparținînd unor societăți culturale sau persoane particulare. (Astfel se explică de ce, în prezent, fondul tradițional al bibliotecii conține lucrări deosebit de valoroase — carte veche românească, incunabule și manuscrise, însumînd peste 3 500 de unități, un fond de carte franceză veche — 3 800 — cu deosebire cărți tipărite în secolul al XVIII-lea, fondul Xenopol și Goldiș ș.a.). În ciuda fondurilor valoroase de cărți, biblioteca nu se bucura de o frecvență prea mare. Perceperea unor taxe pentru accesul la bibliotecă constituia o adevărată barieră în lărgirea cercului de cititori.

Anul 1950 reprezintă pentru biblioteca din Arad începutul unei noi existențe:

ea devine cu adevărat o instituție publică. Doi ani mai târziu, 4 815 locuitori ai orașului își au fișe de cititor la bibliotecă. În 1960 sînt înscrși 12 123 de cititori, iar în 1968, numărul acestora crește cu încă trei mii. O creștere substanțială o realizează și fondul de cărți. De la 57 964 de volume, cite consemnau registrele bibliotecii în 1950, s-a ajuns, în 1968, la un fond de 222 310 volume. Frecvența cititorilor, comparînd-o pe aceea din 1938 (14 571), an de vîrf în activitatea bibliotecii de pînă la 1950, cu aceea din 1963 (278 297), ilustrează, la rîndul ei, ce reprezintă în viața unui oraș existența unei biblioteci cu adevărat publice și bine dotate.

Reprezentativ este și fondul de periodice, numărul total al colecțiilor însumînd 4 000 de tomuri. Menționăm prezența, aproape în întregime, a periodicelor arădene, începînd cu primele ziare apărute în 1837. În prezent, biblioteca este abonată la 130 de ziare și reviste din țară și de peste hotare.

Secția de copii a bibliotecii a luat ființă în 1951, fiind printre primele secții cu acest profil din țară. Bine organizată și dispunînd de fonduri reprezentative de cărți (numărul lor se ridică la 27 000 de volume) această secție, care funcționează într-un local separat, și-a cîștigat repede popularitatea în rîndul cititorilor copii (3 000 de cititori anual). De la ea au pornit multe inițiative interesante, preluate ulterior și de către alte biblioteci.

Consemnările noastre se opresc aici. Activitatea bibliotecii municipale a fost oglindită doar în parte, dar aceasta nu știrbește cu nimic meritele întregului colectiv care a reușit, în decursul anilor, să asigure instituției la care lucrează prestigiul ce i se cuvenea de drept.

Este greu ca din mulțimea bibliotecilor alegerea să se oprească doar la una. Fiecare își are „ceva” al ei, care ar merita să fie consemnat. În cele din urmă, ne-am oprit la Buteni.

Registrele menționează ca dată a înființării bibliotecii anul 1955. Amintirile celor mai în vîrstă, care, la rîndul lor, știu de la cei dinaintea lor, evocă însă existența unei biblioteci încă din anul 1870. De la această dată, în Buteni există, la diverse intervale, biblioteci de la care împrumută cărți locuitorii comunei. În 1950, pe lângă căminul cultural se înființează și o bibliotecă ce va deveni, în 1955, bibliotecă comunală.

În paisprezece ani de activitate, bibliotecă din Buteni și-a format un cerc stabil de 1 000 de cititori, atrași și menținuți, în primul rînd, de varietatea colecțiilor. (Din 11 200 de volume se poate alege cartea preferată!) expuse, în bună parte, la raftul liber. După cum ne mărturisea bibliotecara, Doina Motrea, la bibliotecă din Buteni s-a pus întotdeauna accentul pe calitate, motiv pentru care grija principală a fost nu „înscirerea” săteanului ca cititor, ci realizarea posibilității materiale de a-i oferi celui care pășește în bibliotecă o carte pe gustul lui.

Pentru locuitorii din Buteni, bibliotecă va oferi, în curînd, o tentație în plus: noul local, unde va avea și un depozit de cărți și o sală de lectură.

Ne despărțim de bibliotecă din Buteni, consemnînd cuvintele bibliotecarei: „Stăm toată ziua printre cărți și oameni. Trebuie să ne fie deopotrivă de apropiați: cărțile citindu-le, oamenii prin felul cum știm să le vorbim, să le recomandăm o lectură pe placul lor. Nu este ușor, dar dacă ne-am dorit să fim bibliotecari cu siguranță că am făcut-o din dragoste pentru această profesiune”.

Județul BIHOR

— 1 bibliotecă municipală cu 260 369 de volume, 15 687 de cititori, 414 017 cărți citite.

— 7 biblioteci orășenești cu 192 690 de volume, 13 108 cititori, 161 961 de cărți citite.

— 87 de biblioteci comunale cu 752 964 de volume, 85 892 de cititori, 732 116 cărți citite.

Rezultate pe măsura muncii

În 1950, cititorii bibliotecii publice din Oradea erau invitați să-și ridice garanția în bani care le dădea dreptul să împru-

mate cărți, comunicîndu-li-se că, de-acum înainte, nu vor mai plăti nici obișnuita taxă lunară. Se încheia o etapă din existența acestei biblioteci, întemeiate în anul 1912.

Începea o nouă viață, devenea cu adevărat o bibliotecă publică cu ușile larg deschise pentru întreaga populație a orașului. Cei 2 340 de cititori, cită înregistrată bibliotecă în anul 1950, au avut la dispoziție un fond de 40 000 de volume din care însă nu sînt consultate decît 2 303 volume. Comparativ cu anii anteriori, cînd numărul volumelor consultate era de 8 330 (1938) și 18 456 (1945), această cifră reprezintă un regres (pentru numărul cititorilor nu posedăm date), dar era doar începutul unei noi existențe. Mutată în 1950 într-un local spațios, un adevărat monument al arhitecturii, pe care-l ocupă și astăzi, bibliotecă publică din Oradea înregistrează an de an rezultate tot mai bune, pe măsura condițiilor materiale puse la dispoziție de organele locale de partid și de stat și a muncii pline de dragoste a lucrătorilor ei, astăzi în număr de 40. La sfîrșitul anului 1968, fondul bibliotecii a ajuns la 260 369 de unități (140 962 de volume la fondul uzual, 98 110 volume la fondul tradițional, 20 221 de tomuri de reviste și ziare, 1 076 de discuri), iar în registrele bibliotecii erau înscrise 15 687 de cititori care consultaseră 414 017 volume. Cîteva date care sintetizează o muncă continuă, minuțioasă și plină de devotament într-un domeniu unde adevăratele rezultate ies mai greu în evidență. Dar în cele din urmă devin evidente. De fapt ele sînt o consecință a organizării activității bibliotecii în perspectivă, a dezvoltării ei conform unui plan bine chibzuit.

Ani de zile, bibliotecă din Oradea a îmbinat atribuțiile sale de bibliotecă publică cu acelea de for metodic pentru bibliotecile din fosta regiune Crișana (și astăzi, la solicitările comitetului județean de cultură și artă, colectivul bibliotecii acordă ajutorul de specialitate bibliotecilor comunale și orășenești din cuprinsul județului). Urmărind atragerea și permanentizarea unui număr reprezentativ de cititori, pentru o populație ca aceea a Oradiei, bibliotecă a avut în vedere o cit mai bună organizare a serviciilor sale și, implicit, a întregului sistem de lucru cu publicul cititor. Adoptarea accesului liber la raft din anul 1961 (ceea ce a atras după sine procurarea unui mobilier modern, judicios conceput, raționalizarea spațiului, conform normelor actuale de circuit al cărții, simplificarea evidenței cititorilor, organizarea, în 1968, a unui serviciu de informare bibliografică care a realizat de-acum cîteva instrumente importante (catalogul bibliografiei locale, catalogul cărții vechi exis-

tente în bibliotecă, fișierul recenziilor etc.) și a răspuns, prin întocmirea unor bibliografii la cerere, numeroaselor solicitări ale unor instituții sau persoane particulare, toate aceste acțiuni au contribuit substanțial la permanentizarea legăturilor dintre cititori și bibliotecă, la consolidarea prestigiului acestei instituții într-un oraș cu puternice tradiții culturale.

Regretăm sincer că spațiul atât de redus față de bogăția faptelor prezente în activitatea bibliotecilor noastre, ne împiedică, și în cazul de față, să insistăm mai mult asupra bibliotecii orădene. În parte, cititorii noștri îi cunosc activitatea și din alte materiale publicate în paginile revistei noastre. Și vor avea ocazia să i-o cunoască și pe viitor.

O instituție de prestigiu

După o existență zbuciumată al cărei început poate fi plasat în jurul anului 1871, cu întreruperi în activitate și patronări ale diferitelor asociații culturale, diversele biblioteci publice care au ființat în cuprinsul orașului Beiuș și-au găsit, începând cu anul 1952, o continuatoare a operei începute de ele și anume: biblioteca orașenească (pe atunci raională). Într-un oraș unde lectura la o bibliotecă publică nu reprezenta o noutate, transformarea acesteia într-un act cu caracter de masă a reprezentat o materializare a unor cerințe prezente deja în conștiința oamenilor. Locuitorii Beiușului au integrat ca ceva firesc prezența bibliotecii în viața culturală a orașului. Din 1955, numărul cititorilor nu a mai realizat mari creșteri (atunci — 2 063, acum — 2 292), în schimb fondul de cărți (în 1955 — 14 036, în 1968 — 48 157) și numărul volumelor citite (17 236 în 1955, 56 993 în 1968) au realizat progrese sensibile. „Faptul că încă din 1955 în jurul bibliotecii s-a format un nucleu stabil de cititori ne-a permis ca de-a lungul anilor să ne concentrăm atenția asupra conținutului lecturii, a calității acesteia. Și spre satisfacția noastră am reușit, prin completarea și organizarea fondurilor de cărți, prin întregul sistem de informare a cititorilor, de menținere a unui interes constant pentru carte, să transformăm lectura într-un act diurn”. Directorul bibliotecii, Ioan Igna, exprimă prin aceste cuvinte satisfacția, bucuria muncii duse cu rost de către întregul colectiv al bibliotecii care a reușit, de-a lungul acestor ani, să facă din instituția în care a activat cu adevărat o instituție de prestigiu.

Elogiul constanței

Orice bibliotecar își dorește un loc de muncă spațios, dotat cu mobilier modern, unde cititorul să se simtă, cum se spune, ca la el acasă. În fața condițiilor concrete, nu întotdeauna prielnice, devotamentul acestuia față de profesiunea aleasă este pus la grea încercare. Și dacă-și iubește cu adevărat meseria, va ști să depășească diversele impedimente de mai mică sau de mai mare importanță.

Am scris aceste câteva rânduri gândindu-mă la Kocsor Elisabeta, bibliotecara din comuna Finiș, o așezare situată la poalele munților Bihorului. Mai departe îi dăm ei cuvântul :

„Mi-am început activitatea de bibliotecară, în urmă cu unsprezece ani și jumătate, în această bibliotecă, o dată cu înființarea ei. După cum vedeți, nu e prea mult loc la noi. Am căutat să compensez lipsa spațiului prin crearea unei atmosfere care să-i atragă pe consătenii mei la lectură. Ca orice început, nici mie nu mi-a fost ușor: oamenii nu aveau deprinderea de a citi și, în afara bibliotecii comunale din Finiș, aveam în grijă și 3 filiale. Primul pas trebuia să-l fac eu, și l-am făcut. M-am dus cu cărți pe la casele sătenilor, pe la cursurile agro-zootehnice, i-am invitat personal sau prin copiii lor să-mi facă o vizită la bibliotecă și, încetul cu încetul, azi unul, miine altul, s-au obișnuit cu drumul până la bibliotecă. Cei care sînt astăzi în evidența bibliotecii pot fi pe drept numiți cititori credincioși ai ei. Sînt în total 890 (în 1957 erau doar 347) și pe oricare din ei i-aș întreba cam ce gîndesc despre carte, n-ar putea să vă spună decît ceea ce gîndesc și eu despre ea: e o parte din existența noastră, a fiecăruia.

Nu mi-am privit niciodată munca drept o misiune încheiată, mulțumindu-mă cu rezultatele obținute. Un cititor bun îl formezi din copilărie și una din grijile mele permanente este atragerea și formarea ca cititori a copiilor. Efortul nu a fost zadarnic. Unii din ei au plecat la învățătură în alte locuri din țară, dar cînd se întorc în comună, unul din primele drumuri tot la bibliotecă îl fac. Am în bibliotecă 7 250 de volume, multe din ele au trecut pe la majoritatea cititorilor mei, altele își așteaptă rîndul. Caut să-i aleg fiecăruia ceea ce știu că l-ar putea interesa; de la lectura basmelor la studiul lucrărilor de agrotehnică a fost o cale lungă, dar am marea mulțumire să constat că a fost străbătută.

Păreră mea este că un bibliotecar, dacă își iubește munca, o privește cu simț de răspundere. Își cunoaște bine consătenii și se bucură de respectul lor, cere ajutorul organelor locale de partid și de stat,

se bizuie pe colaborarea cu cadrele didactice din comună, nu poate să nu realizeze ceva în munca lui”.

Stima de care se bucură Kocsor Elisabeta și locul pe care-l ocupă biblioteca în viața sâtenilor din Finiș confirmă cele spuse mai sus. Oare nu ca o prețuire a muncii sale, Kocsor Elisabeta a fost aleasă deputată în consiliul popular comunal, vicepreședintă a comitetului executiv comunal și secretară a comitetului de femei ?

Județul BISTRIȚA-NĂSĂUD

— 4 biblioteci orașenești cu 76 098 de volume, 9 002 cititori, 131 805 cărți citite.

— 53 de biblioteci comunale cu 389 133 de volume, 61 361 de cititori, 514 831 de cărți citite.

În loc de fișă monografică

În perioada dintre cele două războaie mondiale, în orașul Bistrița au existat câteva biblioteci aparținând diferitelor asociații sau corporații de meseriași. Date asupra fondurilor lor de cărți și asupra numărului cititorilor care le frecventau nu s-au păstrat. Certă este existența lor și faptul că populația orașului manifesta interes pentru lectură.

La 15 decembrie 1950 se înființează actuala bibliotecă orașenească. Baza de pornire : 1 834 de volume și trei biblioteci salariați. Astăzi, cifrele sînt cu mult superioare, creșterea vizînd atît latura cantitativă cit și cea calitativă a activității bibliotecii. Un număr de 3 845 de bistrițeni frecventează biblioteca orașenească, avînd la dispoziție un fond uzual de 31 447 de volume și șase bibliotecari care deservesc cele două servicii ale bibliotecii : serviciul relații cu cititorii (adultii și copiii) și serviciul bibliografic, înființat de curînd. Secția de copii, înființată în 1953, are, în prezent, un fond de 4 472 de volume și un număr de 519 cititori.

În plină desfășurare, acțiunea de prelucrare a fondului tradițional (aproximativ 22 000 de volume) va da posibilitate locuitorilor Bistriței să cunoască lucrări deosebit de interesante, adevărate valori ale culturii naționale și universale.

Fără realizări spectaculoase, biblioteca bistrițeană a mers cu pași siguri spre înfăptuirea scopului în care a fost înfiin-

țată : să mențină și să dezvolte interesul populației pentru lectură. Și, în bună parte, a reușit.

Cu un an mai tînără față de cea din Bistrița, Biblioteca orașenească Năsăud a realizat, an de an, așa cum consemnează și datele comparative, o creștere continuă a indicilor activității. În 1951 erau 340 de cititori care citiseră din cele 1 500 de volume, cît reprezenta fondul bibliotecii, 1 111 cărți, iar în 1968 în registrele bibliotecii figurau 2 111 cititori, cu 42 600 de cărți citite (fondurile bibliotecii cuprîneau 21 400 de volume). Aceste date includ și activitatea secției pentru copii care, după o existență de patru ani, își dovedește pe deplin utilitatea. Crearea acestei secții a fost o consecință firească a dezvoltării activității bibliotecii orașenești. Numărul mare al cititorilor copii, necesitatea îndrumării lecturii lor în condiții speciale au determinat organizarea acestei secții, care, pînă în prezent, a dat rezultate bune.

Pînă la înființarea bibliotecii comunale, în 1959, la Livezile a existat o mică bibliotecă ce funcționa pe lîngă cîminul cultural și a cărei activitate era modestă. Bucurîndu-se de sprijinul organelor locale de stat, biblioteca comunală a reușit în decursul a cîțiva ani să primească un local și mobilier corespunzător ceea ce i-a permis să atragă la lectură o bună parte a populației. Cei 1 143 de cititori care frecventează biblioteca reprezintă de fapt roadele unei munci continue, perseverente de atragere a sâtenilor spre lectură (12 000 de cărți citite în 1968) și de permanentizare a acestei deprinderi.

Un drum asemănător a parcurs și biblioteca comunală din Nimigea. Așezare mai mare însă (are cinci sate aparținătoare) oferă și posibilități de realizare a unor cifre pe măsură : 3 199 de cititori cu 21 232 de cărți citite. Deservind o populație mixtă, români și maghiari, biblioteca își are profilate fondurile în consecință. „Posibilitatea de a-și alege singuri cartea dorită i-a făcut pe cititori să vină mai des la bibliotecă, să se simtă mai în largul lor. Bineînțeles le pun la dispoziție și diverse materiale care să-i ajute în alegerea literaturii, să le atragă atenția asupra noutăților editoriale”. Din relatările bibliotecarei Corina Chitul am mai aflat că unul din punctele de atracție ale bibliotecii îl reprezintă și diversele manifestări de masă specifice cărții, organizate periodic. Am reținut cîteva din ele, cele mai recente; montajele literare *Paritid* — *soarele nostru* și *Tara întreagă* — un *șantier*, călătoriile pe hartă *Orașe noi pe harta țării* și *Pe Tîrnava Mică*.

Așezare pitorească, comuna Rodna cuprinde o populație ale cărei îndeletniciri de bază sînt minierul și agricultura. De aproape 15 ani, cei din Rodna au adăugat îndeletnicirilor zilnice și frecventarea bibliotecii comunale. De aproape 15 ani, cititorii bibliotecii sînt întîmpinați de aceeași bibliotecară, Maria Porțius. Născută și crescută printre cei care astăzi îi sînt cititori, Maria Porțius a reușit să le cunoască preferințele literare, să le îndrume, atunci cînd era cazul, gusturile spre anumite genuri literare. Acum poate săculeagă roadele acestei munci: 1500 de cititori statoenici cu aproape 14 000 de cărți citite. Și mai important decît aceste cifre, după cum ne mărturisea Maria Porțius, este integrarea bibliotecii ca instituție de cultură în viața locuitorilor comunel.

Județul CLUJ

— 3 biblioteci municipale cu 251 135 de volume, 19 409 cititori, 400 608 cărți citite.

— 2 biblioteci orașenești cu 61 268 de volume, 4 235 de cititori, 87 277 de cărți citite.

— 74 de biblioteci comunale cu 539 622 de volume, 84 595 de cititori, 665 987 de cărți citite.

Preocupări pe măsura exigențelor actuale

Cele trei biblioteci municipale și cele două biblioteci orașenești din județul Cluj, privity laolaltă, oferă date semnificative privind legătura strînsă dintre dezvoltarea economică a localităților urbane în care există și necesitățile culturale mereu în ascendență ale populației.

Cu excepția orașului Cluj, în celelalte orașe nu se cunosc date certe privind existența unor biblioteci publice înainte anulul 1950. Totuși, o dată înființate, între anii 1950 și 1952, ele și-au atras interesul populației, depășind destul de rapid greutățile legate de orice început. Desigur, prin condițiile materiale de care dispune, prin indiciile realizați, prin personalul care activează în cadrul ei, Biblioteca municipală din Cluj întrunește calitățile reprezentative unei instituții ce ființează într-un oraș cu îndelungi și puternice tradiții culturale. Ea stă la loc de cinste alături de celelalte mari biblioteci existente într-un oraș cu vechi tradiții universitare. Peste 12 000 de clujeni își au înscrise numele în fișele de cititori ale bibliotecii, volumul lecturii lor ridicîndu-se la 262 000 de cărți. Comparînd această ultimă cifră cu aceea privind fondurile de cărți ale bibliotecii — 169 015 —

remarcăm o destul de intensă circulație a lucrărilor de care dispune biblioteca, rezultantă a unei munci bine organizate.

Drumul parcurs de cele 74 de biblioteci comunale din județul Cluj a fost ascendent. Important este nu atît numărul mare al cititorilor înregistrați în aceste biblioteci ci legătura stabilită între acești cititori și carte, transformarea lecturii dintr-un act întîmplător într-unul permanent, cu pondere din ce în ce mai însemnată în existența cotidiană

Înființate, în majoritate, în prima jumătate a deceniului trecut, bibliotecile au căpătat de-acum experiența necesară în îndeplinirea misiunii pentru care au fost create, au dobîndit maturitatea depășirii greutăților, inerente de altfel, ivite în activitatea lor, și-au format un cerc stabilit de cititori. „A fost greu la început — ne mărturisea bibliotecara din Ceanu Mare, Olimpia Ghiorghiu — pentru un bibliotecar, lipsit de experiență, să se descurce în varietatea cărților ce-l înconjurau, să pună în mîna fiecărui cititor cartea care să-l lege pentru totdeauna de bibliotecă, să facă din lectură o preocupare permanentă. Cititorul ni se adresează de obicei cu: «Dați-mi o carte frumoasă». De la această cerere, formulată atît de general, a început munca noastră, a bibliotecarilor”.

Fiecare bibliotecă își are istoria ei, cu date și fapte de rezonanță mai largă sau mai restrînsă. Ceea ce se remarcă însă ca o notă comună este o deplasare a centrului de greutate privind importanța acordată unor probleme. Astfel, cu ani în urmă, bibliotecarii erau preocupați de atragerea în număr cit mai mare a sâtenilor la bibliotecă. Era epoca pionieratului în transformarea culturii într-un bun de largă circulație. Cititorii erau în număr modest și, din aceștia, majoritatea o alcătuiau copiii. Anii au trecut, în jurul bibliotecii comunale s-au format cercuri de cititori, în mare parte stabile, pe care biblioteca trebuia să-i păstreze. Și au început să capete din ce în ce mai multă importanță introducerea accesului liber la raft, amenajarea cit mai rațională a spațiului bibliotecii, selectarea cit mai riguroasă a fondului, amenajarea unei săli de lectură. Am enumerat cîteva din problemele menționate de majoritatea bibliotecarilor din comunele județului Cluj. Ele îi frămîntă de altfel și pe ceilalți bibliotecari.

Întărirea rolului bibliotecii comunale, prin creșterea importanței satelor centre de comună, unde-și au sediul și bibliotecile publice, a dus și la mărirea obligațiilor ce le revin bibliotecarilor comunali. Bibliotecarele din Mintiu Gherlii, Ceanu Mare sau Plăvești au de deservit un număr de cititori care variază între 1 500 și

2 200 (o parte din ei răspândiți bineînțeles și în satele aparținătoare în care există biblioteci filiale, de care trebuie să se ocupe însă tot bibliotecarul comunal), au în grijă fonduri de cărți ce se cifrează între 11 000 și 14 000 de volume și, în plus, activitatea lor nu se poate reduce doar la împrumutul de cărți — prezența diferitelor forme de acțiuni de popularizare a cărții fiind necesară.

Dacă bibliotecile din Gilău, Mănăstireni, Bonțida, Călărași și Vișoara au localuri frumoase (la Gilău, localul bibliotecii va fi dat în folosință în luna august a.c., iar cel de la Vișoara este special construit în acest scop), la Săndulești, Frata, de exemplu, localurile sînt inadecvate și bibliotecarii resimt serios în activitatea lor lipsa de ospitalitate a locului de muncă. Accesul la raft s-a introdus în majoritatea bibliotecilor, spre satisfacția cititorilor și a bibliotecarilor, dar acolo unde spațiul este insuficient el a rămas un deziderat.

Am insistat în special asupra acestor greutăți din două motive: ele sînt inerente mersului înainte și faptul că îi frămîntă pe bibliotecari este o dovadă a grijii acestora de a nu bate pasul pe loc, de a realiza azi mai mult decît au realizat ieri; în al doilea rînd, asemenea probleme se ridică și în alte județe.

Județul HARGHITA

— 1 bibliotecă municipală cu 35 931 de volume, 3 577 de cititori, 77 060 cărți citite

— 7 biblioteci orășenești cu 161 546 de volume, cu 23 773 de cititori, cu 248 956 de cărți citite.

— 49 de biblioteci comunale cu 508 737 de volume, 59 303 cititori, 547 752 de cărți citite.

Cartea —

o necesitate permanentă

Cercetăm împreună cu directorul Bibliotecii municipale Odorheiul Secuiesc, Gellért Géza, arhivele bibliotecii. Primele date scrise aparțin anului 1945 și se referă la Biblioteca populară „Józsa Béla”, ale cărei colecții (5 050 de volume) erau consultate de 240 de cititori. Dar locuitorii mai în vîrstă ai orașului știu de existența unei biblioteci publice cu mulți ani înaintea acesteia. Sînt familii în care, din generație în generație, s-a transmis cultul lecturii, legat în bună măsură și de existența unei biblioteci publice. Amintirile, puse cap la cap, rememorează prezența unei biblioteci ce a existat, încă prin anii 1873—1874, în cadrul Societății de lectură a micilor meseriași din oraș. Cei care au frecventat, de-a lungul anilor, această bi-

bliotecă n-au fost prea mulți la număr, dar au fost atît de legați de ea încît și astăzi mai sînt pomenite numele unor meseriași sau profesori care s-au îngrijit, în mod voluntar, de păstrarea în bune condițiuni a fondului de cărți.

Fondurile bibliotecii, azi în jur de 36 000 de volume, oferă posibilități incomparabil mai largi, decît în trecut, de informare, de alegere a lecturii preferate. Aproape 3 600 de locuitori ai orașului figurează în evidența bibliotecii, volumul lecturii lor depășind 70 000 de cărți citite într-un an. Astăzi, la bibliotecă din localitate lucrează șase bibliotecari care pot asigura deservirea în bune condițiuni a cititorilor.

Fără a avea un istoric pe măsura bibliotecii din Odorheiul Secuiesc, Biblioteca orășenească din Miercurea-Ciuc se bucură de o largă apreciere din partea populației. În optsprezece ani de activitate ea și-a consolidat un loc de seamă în viața culturală a orașului, în preocupările diurne ale locuitorilor lui. Cifra de 3 103 este reprezentativă în ceea ce privește numărul cititorilor care frecventează secția de împrumut adulți și secția de copii, înființată în 1962. Un fond de 35 931 de volume satisface solicitările cititorilor din oraș (70 605 cărți citite într-un an).

Cu toate că nu dispune de un spațiu prea mare, bibliotecă, dotată cu mobilier modern, reflectă grija lucrătorilor ei de a crea cititorilor condiții cît mai bune pentru alegerea și consultarea cărților. Și eforturile sînt răsplătite pe măsură.

Instalate, cu ani în urmă, în clădirile caselor de cultură, cele două biblioteci au beneficiat de un spațiu suficient și modern amenajat. Din păcate, dezvoltarea celor două instituții a depășit cu mult prevederile și astăzi se ridică cu necesitate problema unui spațiu mai mare.

Muncii pline de dăruire a bibliotecarilor din cele două biblioteci menționate i se adaugă și aceea depusă de bibliotecarii din orașul Toplița și Borsec, din comunele Tulgheș, Avrămești, Corund, Dealu, Săcel sau din celelalte biblioteci comunale din județ. La Tulgheș, prezența unei biblioteci este consemnată încă din anul 1947, dar ca bibliotecă comunală funcționează din 1959 condusă de aceeași bibliotecară Maria Obreja. Consemnînd pe scurt cîteva date — 1 278 de cititori, 14 926 de cărți citite și 10 827 de volume în fondul bibliotecii —, trecem la bibliotecă din Dealu. Parcurgînd un drum asemănător cu cea din Tulgheș (între 1945 și 1959 ca bibliotecă sătească, iar din 1959 ca bibliotecă comunală), a ajuns astăzi la un număr de 1 435 de cititori, un fond de 17 030 de volume și 20 269 de cărți citite. Deservită de bibliotecara Csont Emma, bibliotecă reprezintă un punct de atracție pentru locuitorii comunei.

Județul MUREȘ

— 2 biblioteci municipale cu 657 379 de volume, 12 066 de cititori, 325 867 de cărți citite.

— 4 biblioteci orașenești cu 127 896 de volume, 11 165 de cititori, 190 647 de cărți citite.

— 91 de biblioteci comunale cu 865 615 volume, 94 482 de cititori, 750 705 cărți citite.

Drum ascendent

Cînd, în 1913, în orașul Tg. Mureș lua ființă prima bibliotecă publică, nimeni nu-și închipuia că peste 56 de ani localul, pe atunci mult prea încăpător (trei etaje ale unei aripi a palatului de cultură construit în acest scop), va deveni neîndestulător pentru bogăția de cărți strinse de-a lungul anilor. Celor 5 000 de volume, cîl figurau în fondul bibliotecii la un an de la înființare, li s-au adăugat mii și mii de alte volume, încît astăzi, Biblioteca municipală Tg. Mureș oferă cititorilor săi colecții cu profil enciclopedic care se cifrează la 602 157 de volume (din care 300 000 reprezintă fondul tradițional, iar 52 000 de volume sînt ale secției de copii).

Intr-un oraș care se poate mîndri cu instituțiile sale de cultură, biblioteca publică și-a cîștigat un loc de prestigiu și ultimii douăzeci și cinci de ani reprezintă o a doua tinerete în existența ei. Dacă în 1945, cei 875 de cititori aveau la dispoziție un fond de 66 509 volume, frecvența lor situîndu-se în jurul cifrei de 10 000, în 1968 cele 602 157 de volume au stat spre consultare celor 10 760 de cititori, frecvența lor atîngînd cifra de 116 110. Limbajul laconic al cifrelor exprimă de fapt rezultatele unei activități continue de valorificare la maximum a condițiilor materiale puse la dispoziția propagandei cărții de către partidul și statul nostru.

Astăzi, biblioteca prezintă toate atribuțiile specifice unei instituții de acest tip. Organizarea internă, pe servicii (serviciul de completare și organizare a colecțiilor, serviciul de relații cu cititorii — împrumutul adulți, sală de lectură, secție pentru copii, două biblioteci filiale —, serviciile colecții speciale — cu secțiile manuscrise, carte rară și veche — și documentar — cu secția de carte și de periodice, dispunînd de o sală de lectură, specială, și cu o secție muzicală —, serviciul de informare bibliografică și serviciul economico-administrativ), permite celor 26 de bibliotecari (la care se adaugă persone-

lul administrativ și de întreținere) să-și valorifice capacitățile profesionale pentru menținerea instituției lor la nivelul unei prestigioase biblioteci publice.

Omul sfințește locul

Data înființării Bibliotecii orașenești din Reghin nu trebuie căutată cu prea mulți ani în urmă: 20 octombrie 1950. Este anul în care au luat ființă majoritatea bibliotecilor municipale și orașenești actuale.

După o perioadă plină de greutate, inerente oricărui început de drum, plină de căutări, de încercări de permanentizare a ceea ce se dobîndise drept bun în activitate, biblioteca din Reghin a ajuns la ceea ce este astăzi o instituție cu mare popularitate în rîndul locuitorilor orașului.

La început, o cameră și cîteva rafturi modeste adăposteau cele 2 210 volume. Acum, biblioteca dispune de 9 camere (și cele două săli de lectură, pentru adulți și pentru copii, nu pot satisface cu cele 24 de locuri fiecare, solicitările cititorilor) și de 54 466 de volume. Celor 380 de cititori care frecventau biblioteca în 1950 li s-au adăugat aproape patru mii, ajungîndu-se la cifra de 4 046.

Deservirea cititorilor la raftul cu acces liber, organizarea și punerea la dispoziția celor interesați a unui fond tradițional (circa 8 000 de volume), dezvoltarea colecției de periodice, bogată ca număr de titluri — 106 (unele din ele figurînd în colecție încă de la înființarea bibliotecii), deservirea cititorilor copii la secția special amenajată într-un local separat, cu acces liber la raft (înființată în 1964, a ajuns în prezent la o medie de 1 300 de cititori, iar fondul de cărți cuprinde 12 000 de volume) cer un volum mare de muncă. Șapte bibliotecari nimoși, conștienți de satisfacțiile și greutățile, temporare, ale meseriei lor, au făcut din locul lor de muncă un adevărat lăcaș de cultură.

„Modul cum este organizată biblioteca — ne spunea cum directorul ei, Mircea Leon — îl atrage și îl stimulează pe cititor în alegerea lecturii. Ne putem mîndri cu o bibliotecă pusă la punct conform normelor bibliotecărești, cu cataloage bine întocmite, o bibliotecă ce poate să ofere cititorilor săi materialele de informare, care poate să răspundă tuturor solicitărilor curente, iar pentru literatura de specialitate recurgînd, atunci cînd este nevoie, la împrumutul interbibliotecar“.

Și o dovadă de buni gospodari: atelierul de legătorie. Esteticul îmbinat cu utilul în folosul cititorului și al bibliotecii.

Județul SĂLAJ

— 4 biblioteci orașenești cu 112 385 de volume, 6 609 cititori, 110 124 de cărți citite.

— 54 de biblioteci comunale cu 368 565 de volume, 56 301 cititori, 457 426 de cărți citite.

Scurtă retrospectivă

Bibliotecile publice din județul Sălaj își încep istoria cu anul 1950, când, la Zalău, i-a ființat prima bibliotecă orașenească cu un fond de 1 500 de volume. După peregrinări prin diferite localuri, în 1959 se mută definitiv în actualul local. La acea dată, fondul de cărți se apropia de 20 000 și numărul cititorilor se stabilise în jur de 1 400. Între timp se mărește și schema bibliotecii, de la un post la trei posturi de bibliotecari, iar ulterior la 5 posturi.

Dacă numărul cititorilor și colecțiile bibliotecii înregistrează o creștere constantă și permanentă, în schimb frecvența, începând cu anul 1960, descrește. Imposibilitatea bibliotecii de a trece la accesul liber al cititorilor la raft, din lipsă de spațiu, și transformarea sălii de lectură în depozit, din aceleași motive, au avut o influență nefavorabilă asupra frecvenței. Tot datorită lipsei de spațiu nu s-a putut organiza nici o secție pentru copii.

Acestea rămân drept doleanțe ale bibliotecii care, cu siguranță, într-un viitor apropiat, o dată cu dezvoltarea orașului, vor putea fi soluționate.

Sub acest aspect, Biblioteca orașenească din Simleul Silvaniei se bucură de o mai mare atenție din partea organelor locale. În curind se va muta într-un alt local, care-i va permite să organizeze o secție pentru copii și să amenajeze o sală de lectură. În atari condiții, rezultatele la care a ajuns până acum (un fond de 41 015 volume, 2 350 de cititori, 49 184 de volume consultate în 1968), vor fi consolidate, permițând celor cinci bibliotecari să urmărească, în special, latura calitativă a muncii de propagandă a cărții.

Din cele 54 de biblioteci comunale ne-am oprit la cele din comunele Ileanda și Rômănași. Biblioteca din Ileanda este cunoscută cititorilor noștri, ca de altfel și figura Ștefaniei Pascu; am publicat în câteva rânduri date și fapte din activitatea acestei biblioteci frunțase.

În 1952, în evidența bibliotecii figurau 54 de cititori care citiseră 239 de volume dintr-un fond ce nu depășea 700 de cărți. Anul 1962 rămîne înscris în istoria bibliotecii printr-un număr de 1 956 de cititori cu 21 132 de cărți citite dintr-un fond de

7 759 de volume. La sfîrșitul anului trecut, biblioteca era frecventată de 2 595 de cititori care citiseră 29 176 de volume, avînd la dispoziție 8 128 de volume. În spațiile acestor cifre se află munca inimoasei bibliotecare Ștefaniei Pascu. Grijă organelor locale și devotamentul bibliotecarei au făcut din bibliotecă un adevărat lăcaș de cultură. Existînd spațiu suficient în clădirea special construită pentru căminul cultural și bibliotecă, s-a putut introduce accesul liber al cititorilor la raft și s-a amenajat și o sală de lectură. De ani de zile, biblioteca este gazda unor schimburi de experiență organizate între bibliotecarii comunali. Ne pare rău că lipsa materialului ilustrativ ne împiedică să arătăm cititorilor noștri una din bibliotecile comunale model. Ar constitui poate un imbold și pentru alte organe locale din comunele noastre.

La Rômănași, biblioteca și-a primit actul de naștere la 1 august 1957 și de atunci numele ei este legat de numele aceleiași bibliotecare, Deac Elvira. Astăzi, cei 1 598 de cititori sînt serviți cu aceeași grijă ca și cei 450 care frecventau biblioteca în primul an după înființare. De atunci, s-a triplat și fondul de cărți, iar numărul volumelor consultate s-a dublat. Dispunînd doar de o singură cameră, amenajarea bibliotecii a pus serioase probleme. Totuși a fost introdus accesul liber la raft al cititorilor. În curind însă biblioteca va primi un alt local unde se va putea amenaja o sală de lectură, mult așteptată de altfel de locuitorii din Rômănași.

Județul SATU-MARE

— 1 bibliotecă municipală cu 44 427 de volume, 4 616 cititori, 129 011 de cărți citite.

— 3 biblioteci orașenești cu 73 452 de volume, 6 749 de cititori, 132 152 de cărți citite.

— 56 de biblioteci comunale cu 366 730 de volume, 52 232 de cititori, 466 568 de cărți citite.

Activitate constantă

Alături de celelalte biblioteci publice, și cele din Satu-Mare își înscriu aportul la vasta muncă de răspîndire a culturii prin mijlocirea cărții.

Realizările, fără a fi spectaculoase, reflectă o activitate constantă, o preocupare pentru calitate, chiar și acolo unde condițiile materiale nu sînt întru totul favorabile. Facem această remarcă gîndindu-ne, în special, la indicele de circulație (aproape 3) realizat la bibliotecile din Satu-Mare și Carei.

Inițiată în 1952, Biblioteca municipală Satu-Mare a venit să umple un gol în viața culturală a orașului. Dezvoltarea ritmică a fondurilor sale i-a permis să facă față solicitărilor publicului cititor și să-l mențină statornic în jurul bibliotecii.

În prezent, colectivul bibliotecii, nu prea numeros (10 salariați), caută să rezolve multitudinea de probleme pe care calitatea de bibliotecă municipală le ridică în fața instituției lor. Spațiul destul de redus nu a permis menținerea accesului liber la raft (introdus în 1962) și tot din același motiv sala de lectură cuprinde puține locuri. Desigur, o atenție sporită din partea edililor orașului ar avea urmări favorabile asupra acestei situații. Pentru că tot ne-am oprit asupra unor aspecte mai puțin îmbucurătoare, amintim și de existența unui fond tradițional (aproximativ 54 000 de volume) rămas inaccesibil din lipsă de personal și de spațiu.

În curs de organizare, serviciul de informare bibliografică își propune să ofere, în viitor, cititorilor bibliotecii, materiale de un real folos în activitatea acestora.

Spre satisfacția cititorilor copii, secția destinată lor, care funcționează pe lângă biblioteca municipală din anul 1961, le poate satisface toate solicitările. Atât fondul de cărți (7 000 de volume) ales cu grijă, cât și instrumentele de informare

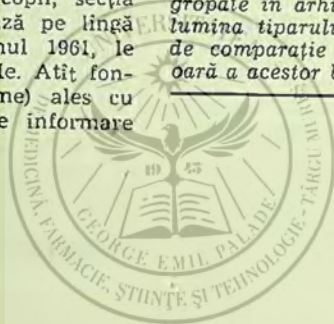
puse la dispoziție reprezintă o atracție și un ajutor eficient pentru micuții cititori.

*

La Carei, biblioteca orașenească a reușit să se mențină, de la înființare (1952) și până în prezent, în atenția locuitorilor orașului. Faptul că o parte a populației activează în sectorul agricol a solicitat colectivului bibliotecii o grijă permanentă privind completarea colecțiilor, organizarea fondului de cărți (din 1964 s-a introdus accesul liber), realizarea unor instrumente de informare și întreprinderea unor acțiuni de masă pe gustul cititorilor bibliotecii. După cum o atestă numărul cititorilor (3 870), și al cărților citite (92 446), această preocupare a fost concretizată conform cerințelor populației orașului.

În încheierea acestei retrospective ne exprimăm încă o dată părerea de rău : a fost atât de succintă ! Datele și faptele culese și primite cu ocazia realizării acestui material, și care nu au văzut lumina tiparului, nu vor rămâne însă îngropate în arhivă. În timp, ele vor vedea lumina tiparului, vor sluji drept termene de comparație pentru dezvoltarea ulterioară a acestor biblioteci.

ANNE-MARIE MIHIȚ

Din lirica

Închinată Eliberării

Luna August, luna mării aniversări a 25 de ani de la Eliberarea țării de sub jugul fascist, eliberare care a constituit o adevărată piatră de hotar în istoria României, este totodată luna în care se vor desfășura lucrările celui de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Român, convocat la 6 august 1969, în urma hotărârii C.C. al P.C.R. din data de 21 mai a.c.

Bibliotecile vor fi prezente la marea sărbătoare atât printr-un program susținut de activitate, cit și printr-o serie de manifestări cu caracter festiv.

În ajutorul bibliotecarilor care intenționează să organizeze seri de poezie, expoziții etc. revista noastră publică o bibliografie de recomandare.

În prima parte a bibliografiei au fost grupate poeziile închinată partidului, conducătorul neabătut al poporului nostru pe calea construcției socialismului.

În partea a doua, sînt adunate cîteva din poeziile inspirate de actul Eliberării, de la 23 August.

Un al treilea capitol cuprinde poezii patriotice cu tema majoră — construirea socialismului în țara noastră.

În încheiere au fost grupate cîteva poezii care sînt închinată Omului, omul socialist în toată complexitatea sa, cu întrebările ce-l frămîntă, poezii străbătute de bucuria dragostei, de vraja naturii, de farmecul visărilor.

„Tulburătoarea mea materie,
partid,
ești tu,
din tine m-am născut,
pe mine însumi să mă pot cunoaște,
în tine mă întorc
și conștiință sînt din conștiință,
și tu ești universul meu,
și lumina mea,
și țara mea,
eu însumi pînă dincolo de mine”.

Grigore Hagiu
(Sfera gînditoare)

I. Partid, din tine m-am născut

Albu, Florența. *Intrarea în anotimp*. Buc., Editura pentru literatură, 1964.

— *Apartenență*, p. 7—8;

— *Mesaj*, p. 65—66.

Bănuță, Ion. *Scrisoare către anul 2000*.

Poem. Buc., Editura pentru literatură, 1963.

— *Partidului îi sînt dator*, p. 135.

Beniuc Mihai. *Poezii*. Buc., Editura de stat pentru literatură și artă, 1956.

— *Închinare*, p. 269.

Botez Demostene. *În fața timpului*, Buc., Editura pentru literatură, 1967.

— *Pămîntul grăii*, p. 228—230.

Cassian, Nina. *Disciplina harfei*. Buc., Editura pentru literatură, 1965.

— *Confruntări*, p. 75.

Cazimir, Otilia. *Poezii (1928—1963)*, Buc., Editura pentru literatură, 1964.

— *Închinare*, p. 293.

Dragomir, Mihai. *Poezii*. Buc., Editura tineretului, 1963.

— *Gînduri despre partid*, p. 96—99.

Gheorghe, Ion. *Cariatida*. Buc., Editura tineretului, 1967.

— *Omul-molid*, p. 87—92.

Hagi, Grigore. *De dragoste de țară*. Buc., Editura tineretului, 1967.

- *Vocea epocii*, p. 13—14;
 - *Sfera gânditoare*, p. 29—37.
- Horea, Ion. *Umbra plopilor*. Buc., Editura pentru literatură, 1965.
- *Hotar*, p. 30—31.

Labiș, Nicolae. *Primele iubiri*. Buc., Editura pentru literatură, 1962.

- *Primele iubiri*. p. 131—142. (cap. 3);
- *Partidului*, p. 283—284;
- *Partidului*, p. 346—347.

Șerban, Corneliu. *Cuvinte pentru mâine*. Versuri. Buc., Editura pentru literatură, 1962.

- *Partidului*, p. 14—15;
- *Pe trepte de lumină*, p. 16—17.

Stancu, Zaharia. *Versuri*. Buc., Editura tineretului, 1962/.

- *Douăzeci și trei de cîntece*, p. 186—204.

Tăutu, Nicolae. *Omagiu anilor de aur*. Versuri. Buc., Editura militară, 1966.

- *Ochii comuniștilor*, p. 17;
- *Semnătura Partidului*, p. 50—51.

II. Acorduri pentru marea odă

Balș, Teodor. *Poarta Soarelui*. Versuri. Buc., Editura pentru literatură, 1964.

- *Triptic eroic*, p. 20—23;
- *La fîntîna „Miorița”*, p. 23—25.

Banuș, Maria. *Magnet*. Buc., Editura pentru literatură, 1962.

- *Noaptea eliberării*, p. 27—30.

Bănuță, Ion. *Scrisoare către anul 2000*. Poem. Buc., Editura pentru literatură, 1963.

- *23 August 1944*, p. 129—130.
- *Floare de August*, p. 132—134.

Boureaun, Radu. *Vioara cosmică*. Poezii alese. Buc., Editura pentru literatură, 1962.

- *23 August*, p. 244.

Cazimir, Otilia. *Poezii (1928—1963)*, Buc., Editura pentru literatură, 1964.

- *Poveste de 23 August*, p. 296—298.

Dragomir, Mihai. *Poezii*. Buc., Editura tineretului, 1963.

- *Acorduri pentru marea odă*, p. 173—181.

Gurghianu, Aurel. *Biografii sentimentale*. Versuri. Buc., Editura tineretului, 1965.

- *Retrospecție în August*, p. 5—7.

Hagiu, Grigore. *De dragoste de țară*. Buc., Editura tineretului, 1967.

- *Liră lângă stema țării*, p. 84;
- *Coloană în mișcare*, p. 85.

Jebeleanu, Eugen. *Poeme*. 1944—1964. Versuri alese. Buc., Editura pentru literatură, 1964.

- *Oratoriul Eliberării*, p. 189—218.

Tăutu, Nicolae. *Interludiu*. Buc., Editura tineretului, 1967.

- *Remember*, p. 70.

- *Pe locurile insurecției*, p. 72.

Tăutu, Nicolae. *Omagiu anilor de aur*. Versuri. Buc., Editura militară, 1966.

- *Arcul de triumf*, p. 18.

III. Minunile de fiecare zi

Albu, Florența. *Intrarea în anotimp*. Buc., Editura pentru literatură, 1964.

- *Construcții*, p. 19—27;

- *Oameni pe toate-nălțimile*, p. 25.

Alexandru, Ion. *Vină*. Buc., Editura tineretului, 1967.

- *În schimbul nostru*, p. 168—169;

- *Pământul*, p. 9—10.

Bălăeț, Dumitru. *Topos atopus*. Versuri, Buc., Editura pentru literatură, 1969.

- *Cuvînt de ordine*, p. 103—104.

Balș, Teodor. *Poarta Soarelui*. Versuri. Buc., Editura pentru literatură, 1964.

- *Oțelăria viitorului*, p. 35—36.

- *Cargou românesc*, p. 39—40.

Banuș, Maria. *Magnet*. Buc., Editura pentru literatură, 1962.

- *Cîntec de viață lungă*, p. 25—26.

Beniuc, Mihai. *Poezii*. Buc., Editura de stat pentru literatură și artă, 1956.

- *Patria*, p. 311—312.

Boureaun, Radu. *Vioara cosmică*. Poezii alese. Buc., Editura pentru literatură, 1962.

- *Sub stema Republicii*, p. 85—87.

- *Patria*, p. 112.

Buzea, Constanța. *La ritmul naturii*. Poezii. Buc., Editura pentru literatură, 1966.

- *Laudă României socialiste*, p. 5—6.

Călinescu, George. *Lauda lucrurilor*. Buc., Editura pentru literatură, 1963.

- *Rinduială nouă*, p. 31—32;

- *Cu cei care muncesc*, p. 14—15.

Cazimir, Otilia. *Poezii (1928—1963)*. Buc., Editura pentru literatură, 1964.

- *Tinerețe*, p. 317.

Constantin, Ilie. *Desprinderea de țarm*. Versuri. Buc., Editura pentru literatură, 1964.

- *Patria*, p. 76—77;

- *Plecările constructorului*, p. 19.

Deșliu, Dan. *Cercuri de copac*. Versuri. Buc., Editura pentru literatură, 1962.

- *Pe cîmpul Galaților*, p. 108—109.

Deșliu, Dan. *Minunile de fiecare zi*. Buc., Editura pentru literatură, 1964.

- *Minunile de fiecare zi*, p. 10—12.

Doinaș, Ștefan Augustin. *Cartea marelor*. Buc., Editura pentru literatură, 1964.

- *Lozincile noastre*, p. 88—89.

Doinaș, Ștefan Augustin. *Omul cu compasul*. Buc., Editura pentru literatură, 1966.

- *Odă la cifrele de plan*, p. 37.

Dumitrescu, Geo. *Aventuri lirice*. Buc.,

Editura pentru literatură, 1963.

— *Problema spinoasă a nopților*, p. 172—183.

Felea, Victor. *Revers citadin*. Versuri. Buc., Editura pentru literatură, 1966.

— *Constructor*, p. 87—88.

Frunză, Eugen. *Versuri*. Buc., Editura pentru literatură, 1968.

— *Acesta-i pământul*, p. 71.

— *Aici în Carpați*, p. 41.

Gheorghe, Ion. *Cariatida*. Buc., Editura tineretului, 1967.

— *Șarja*, p. 64—74.

Gurghianu, Aurel. *Biografii sentimentale*. Versuri. Buc., Editura tineretului, 1965.

— *Argeș*, p. 33—34 ;

— *Noapte la Bicaz*, p. 47—48.

— *Virstele patriei*, p. 111—116.

Hagiu, Grigore. *De dragoste de țară*. Buc., Editura tineretului, 1967.

— *Mi-e drag*, p. 53—54 ;

— *Pe Argeș mai în sus*, p. 67.

Melinescu, Gabriela. *Funțile abstracte*. Buc., Editura tineretului, 1966.

— *Țară dinamică*, p. 57—59.

Stănescu, Nichita. *O viziune a sentimentelor*. Buc., Editura pentru literatură, 1964.

— *Autoportret în timp de veghe*, p. 5—6.

Tăutu, Nicolae. *Omagiul anilor de aur*. Buc., Editura militară, 1966.

— *Pro Patria!* p. 67—68.

Tulbure, Victor. *Aur*. Buc., Editura pentru literatură, 1963.

— *Leagănul comunei*, p. 45—46.

Tulbure, Victor. *Poezii*. Buc., Editura tineretului, 1963.

— *Țării mele*, p. 225—226.

IV. Cîntare Omului

Albu, Florența. *Intrarea în anotimp*. Buc., Editura pentru literatură, 1964.

— *Colind la o fereastră a timpului*, p. 97—98.

Alexandru, Ion. *Vină*. Buc., Editura tineretului, 1967.

— *Vine vremea*, p. 74—75.

Arghezi, Tudor. *Scieri*. [Vol.] 3. Versuri. Buc., Editura pentru literatură, 1963.

— *Cel ce gîndește singur*. [din poemul *Cîntare Omului*, p. 110—111.

Baltag, Cezar. *Răsfrîngeri*. Buc., Editura pentru literatură, 1966.

— *Răsfrîngere în Acum*, p. 50—53.

Banuș, Maria. *Metamorfoze*. Versuri. Buc., Editura pentru literatură, 1963.

— *La porțile raiului*, p. 77—113.

Baranga, Aurel. *Poezii*. Buc., Editura pentru literatură, 1968.

— *Certitudine*, p. 164—165.

Beniuc, Mihai. *Cintecele inimii*. Buc., Editura tineretului, 1960.

— *Ochii și mîinile fetei*, p. 93—94 ;

— *Eu știu că pîrul ți-e cîrunt*, p. 81.

Blaga, Lucian. *Poezii*. Buc., Editura pentru literatură, 1966.

— *Mirabila sîmință*, p. 229—230.

Brad, Ion. *Fintini și stele*. Buc., Editura pentru literatură, 1965.

— *Rezonanță*, p. 8.

Buzea, Constanța. *La ritmul naturii*. Poezii. Buc., Editura pentru literatură, 1966.

— *Descintec*, p. 116—117 ;

— *Trup unic*, p. 19—23.

Călinescu, George. *Lauda lucrurilor*. Buc., Editura pentru literatură, 1963.

— *Eram bărbatul care*, p. 7—8.

Cazimir, Otilia. *Versuri*. Buc., Editura de stat pentru literatură și artă, 1957.

— *Cîntec de leagăn, cîntec de pace*, p. 267—268.

Dumitrescu, Geo. *Aventuri lirice*. Buc., Editura pentru literatură, 1963.

— *Omul va fi om* [Răspuns la o veche întrebare], p. 184—194.

Eftimiu, Victor. *Poezii*. Buc., Editura pentru literatură, 1964.

— *Mintea omenească*, p. 311—312.

Gurghianu, Aurel. *Versuri*. Buc., Editura tineretului, 1965.

— *Lauda minții*, p. 49—50.

Hagiu, Grigore. *Poezii*. Buc., Editura pentru literatură, 1968.

— *Glossa majoră*, p. 192—198.

Labiș, Nicolae. *Primele iubiri*. Buc., Editura pentru literatură, 1962.

— *Confesiuni*, p. 151—155.

Păunescu, Adrian. *Ultrasentimente*. Buc., Editura pentru literatură, 1965.

— *Tinerii*, p. 57—77.

— *Generației mele*, p. 129—130.

Șerban, Corneliu. *Cuvinte pentru miine*. Versuri. Buc., Editura pentru literatură, 1962.

— *Trebuie*, p. 18—19.

— *Necunoscutul*, p. 40—41.

Sorescu, Marin. *Tineretea lui Don Quijote*. Buc., Editura tineretului, 1968.

— *De-a Icar*, p. 71.

— *Harta*, p. 52—53.

Zamfirescu, Violeta. *Dragoste*. Buc., Editura tineretului, 1968.

— *Frumusețea continuă*, p. 74—81.

Bibliografie realizată de Ioana TĂUTU

În atenția comitetelor județene pentru cultură: și artă :

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII DE ÎNDRUMARE METODICĂ

Preocupările comitetelor județene pentru cultură și artă pentru dezvoltarea activității bibliotecilor din subordine își fac simțită prezența prin întreprinderea unor acțiuni, prin luarea unor măsuri menite să contribuie eficient la organizarea și dezvoltarea propagandei cărții de către bibliotecile publice. Atribuții ale comitetelor județene de cultură și artă, îndrumarea și controlul bibliotecilor ridică, în actuala structură a rețelei bibliotecilor publice, o multitudine de probleme.

Ne-am adresat inspectoratului cu probleme de bibliotecă — Băko Ernest — din cadrul Comitetului de cultură și artă al județului Bistrița-Năsăud care ne-a făcut cunoscute măsurile întreprinse de comitet în scopul perfecționării muncii de îndrumare și de control a bibliotecilor din județ.

Red : Ați participat, la București, la un instructaj organizat de Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă. Ce probleme vi s-au părut a fi de maximă stringență și care au stîrnit un interes deosebit ?

B.E. : Organizarea, pe baze noi, a muncii de îndrumare metodică a bibliotecilor comunale. În vechea organizare chiar dacă a existat o concepție asupra funcțiilor metodice ale bibliotecilor regionale și raionale, formulate clar în regulamentele acestor biblioteci, deseori activitatea metodică a acestor biblioteci avea un caracter organizatoric administrativ.

RED. : Din ce cauze ?

B.E. : După părerea mea, era o consecință a lipsei unui for de control și de îndrumare în cadrul comitetelor locale de cultură și artă, și, în cazul fostului nostru raion, numărul redus și fluctuația cadrelor, de la biblioteca raională, care se ocupau cu această muncă. În perioada 1959—1968, la fosta bibliotecă raională din

Bistrița, pe cele patru posturi de bibliotecari, s-au perindat 29 de persoane. Din acestea, doar una singură a rămas în bibliotecă, celelalte 28 au stat între trei luni și un an. Ce fel de îndrumare metodică se putea asigura în atari condiții ?

RED. : O asemenea fluctuație a cadrelor nu a reprezentat totuși un fenomen general.

B.E. : Eu mă refer la fostul nostru raion. Poate că și în alte părți au fost situații similare. După părerea mea, și aici doaream să ajung, practica îndrumării metodice necesită îmbunătățiri substanțiale datorate în special creșterii, în prezent, a răspunderii bibliotecilor comunale care deservesc acum o populație mult mai mare decît cu ani în urmă. Să ne gândim numai la problemele pe care le ridică circulația cărții pe teritoriul întregii comune, la creșterea solicitărilor populației privind diversele domenii ale literaturii (să nu uităm că se va trece la învățămîntul general de 10 ani).

RED. : Concret, în ce vor consta aceste îmbunătățiri ?

B.E. : Pe lângă comitet a luat ființă, la data de 1 iunie a.c., un colectiv metodic în atribuțiile căruia vor intra toate problemele de îndrumare și de ajutor concret, prin materialele întocmite și deplasările pe teren, al bibliotecilor comunale.

RED. : Cine face parte din acest colectiv ?

B.E. : Directorii celor patru biblioteci orașenești din județ, o bibliotecară de la biblioteca orașenească Bistrița și inspectorul cu probleme de bibliotecă din cadrul Comitetului, care are și rolul de coordonator al activității acestui colectiv.

RED. : Și primele acțiuni ?

B.E. : În primul rînd, un plan de muncă pe o perioadă de trei luni (iunie, iulie, august).

Printre altele, planul prevede organizarea unui concurs „Recunoștință ție drag Partid”, întocmirea unor indici bibliografici de recomandare ai principalelor articole din *Scînteia* și din săptămînalul județean *Ecoul*, alcătuirea unei culegeri de prezentări ale unor lucrări de popularizare a științei și a unor lucrări beletristice. De asemenea, vor fi întocmite patru liste cu indici bibliografici de recomandare a literaturii agrozootehnice, un material pentru organizarea unei călătorii pe hartă, *Realizări sub conducerea Partidului*, și unul pentru un concurs-ghicitoare pentru tineret pe tema *Recunoașteți personajele* ?

RED. : Dar pentru perfecționarea profesională a bibliotecarilor ?

B.E. : O lecție privind materialele de informare ce pot fi folosite în bibliotecile comunale și, pentru bibliotecarii nou încadrați, o aplicație practică privind

aranjarea în rafturi a publicațiilor.

Toate materialele elaborate de colectiv vor fi multiplicare și distribuite bibliotecilor comunale.

RED.: *Dar îndrumarea pe teren?*

B. E.: În cadrul colectivului metodic au fost stabilite, pe membri, bibliotecile comunale de care să răspundă fiecare și planul de deplasări pe zile și pe localități. Deplasarea membrilor colectivului metodic la aceste unități are un dublu efect: pe de o parte constituie un ajutor concret, metodic, acordat bibliotecii comunale, iar pe de altă parte, pentru membrii colectivului, constituie o bogată sursă de documentare privind activitatea bibliotecilor, pe baza căreia apoi, pot fi elaborate materialele metodice necesare.

RED.: *Cite biblioteci comunale vor fi cuprinse în perioada la care v-ați referit?*

B. E.: Șaisprezece biblioteci comunale.

La primă vedere, numărul unităților îndrumate pare mic. Menționez însă că atenția și eforturile metodiștilor se vor îndrepta, în primul rând, spre unitățile mai slabe, nou înființate, cu bibliotecari fără cursuri de perfecționare. Rămâne, deci, ca la celelalte unități să se desfășoare o susținută muncă de control și îndrumare, sarcină ce-i revine inspectorului cu problemele de bibliotecă. Ne-am propus, ca rezultat al acestei munci, să dezvoltăm și să întărim activitatea unui număr de biblioteci comunale, pe rute și zone, astfel ca ele să devină unități model, unde apoi să organizăm schimburi de experiență, începând chiar cu acest trimestru.

Aș vrea să mai menționez o acțiune pe care acest colectiv o are prevăzută în planul său: întreprinderea unor sondaje privind lectura tineretului în comunele Căianu Mic și Uriu. Sperăm ca, în urma acestor sondaje, să tragem niște concluzii valabile și pentru celelalte biblioteci comunale din județ, ce ne vor fi de un real folos în îmbunătățirea activității de propagandă a cărții în rândurile tineretului.

O măsură importantă o reprezintă și întărirea serviciilor bibliografice și de informare din cadrul bibliotecilor orașenești de pe cuprinsul județului nostru.

RED.: *În prezent, se pare că activitatea acestora este destul de modestă.*

B. E.: Comitetul județean are în vedere asigurarea condițiilor optime pentru impulsionarea activității acestor servicii, asigurând stabilitatea cadrelor afectate acestor munci și perfecționarea lor profesională. Misiunea lor le va solicita un volum mare de lucru.

Vrem să punem bazele în județul nostru unei munci cu adevărat științifice de studiere a fenomenelor legate de lectura cărții. Numai în acest fel putem asigura un bun nivel materialelor metodice, atât de necesare bibliotecilor din județ.

Acum, în preajma Congresului al X-lea al partidului și a celei de-a 25-a aniversări a eliberării patriei, cînd întregul nostru popor se pregătește să întîmpine cu realizări de seamă aceste două mărețe evenimente, sîntem preocupați să elaborăm acele materiale pe care bibliotecile comunale le așteaptă, oferindu-le un ajutor eficient în acțiunea de propagandă a cărții.

A. M.

CRONICA CERCULUI

Vineri 30 mai a.c. a avut loc în Aula B.C.U. București ședința lunară a Cercului de referate și comunicări al bibliotecarilor din Capitală. Prima comunicare, susținută de I. Rădoi, s-a ocupat de *Uniformizarea evidenței și statisticii fondurilor de publicații periodice*. Autorul a susținut necesitatea simplificării și uniformizării statisticii de bibliotecă, aducînd dovezi în sprijinul ideii că în practica actuală se operează cu elemente adesea nesemnificative și într-un mod care diferă de la o bibliotecă la alta. În partea a doua a ședinței cercului, a fost prezentat un grup de comunicări privitoare la activitatea bibliotecilor din R.F. a Germaniei: *Clădiri noi și metode moderne folosite de bibliotecile științifice din R.F. a Germaniei* de Alice Sterescu, *Unele aspecte din activitatea serviciilor de informare bibliografică din bibliotecile publice ale R.F. a Germaniei* de Mircea Avram, și *Organizarea și raționalizarea operațiunilor de lucru în bibliotecile din R.F. a Germaniei* de C. Gilea, susținute pe baza datelor culese cu prilejul unor călătorii de studii.

În încheiere, prof. dr. doc. Dan Simonescu și lector univ. Corneliu Dima-Drăgan și-au împărtășit impresiile de la recentul simpozion, desfășurat la Padova, consacrat personalității umanistului român, stolnicul Constantin Cantacuzino.

Au participat la discuții: P. Caravia (necesitatea modernizării activității bibliotecilor), Dan Simonescu (utilitatea transmiterii impresiilor acumulate în timpul călătoriilor de studii), Ștefan Gruia (necesitatea raționalizării statisticii de bibliotecă), I. Crețeanu (preluarea concluziilor care se impun din cunoașterea experienței străine și popularizarea experienței noastre în străinătate), Tr. Prodan (simplificarea evidenței în bibliotecă).

Ședința a fost condusă de Tr. Prodan (I.M.F. Buc.) și Ion Lenghel (B.M. Oradea). Au participat 55 de bibliotecari.

I. S.

UTILIZAREA FIȘELOR CUMULATIVE DE SEMNALARE, PE VEDETE DE SUBIECT, ÎN INFORMAREA CITITORILOR

A asigura bibliotecile cu fonduri serioase și condiții materiale optime de desfășurare a activității înseamnă a face mult, dar nu totul. Un tezaur de publicații, oricât de prețios, rămâne un potențial informativ insuficient fructificat, dacă nu este supus unui proces de organizare care să răspundă operativ cerințelor cititorului contemporan, prin oglindirea multilaterală și exhaustivă a bogăției conținutului informațional.

În climatul modern de dezvoltare, când, pe plan intern, asistăm la o emulație științifică impresionantă, iar pe plan internațional, cum este și firesc, circulă numai ceea ce este competitiv, *necesitatea opera-tivității devine cerința pe care practica o impune oricărei activități și, cu atât mai mult, celei de informare.*

Orice informație este cu atât mai eficientă cu cât este realizată mai repede, mai bine și cu mijloace mai puțin costisitoare.

Este un fapt esențial ca, prin înregistrarea elementelor de descriere bibliografică, să putem identifica, simplu și clar, conținutul materialului documentar, descifrând valoarea informativă și apreciind în ce măsură este indicat să răspundă cerințelor noastre.

Sesizați de faptul că sistemul nostru analitic de despuieri din periodice, proiectat pe mai multe domenii, nu poate oglindi în întregime și cu destulă rapidi-

tate întreg materialul informativ și pentru a veni în ajutorul cercetătorilor și studenților, Serviciul de documentare și bibliografie din Biblioteca centrală universitară Cluj a elaborat o metodă mai rapidă de semnalare, pe domenii mai restrinse (specializate), având o tematică proprie, care să poată răspunde exigențelor imediate ale unei informări curente.

În acest scop, s-a inițiat editarea de *Referințe critice* — indice de semnalare a articolelor de critică și istorie literară apărute în periodicele de specialitate din țară, începând cu anul 1966. Lucrarea cuprinde două părți: I. Referințe critice asupra scriitorilor români, în ordinea alfabetică a numelor; II. Indice alfabetic al autorilor de referințe.

Ambele părți înlesnesc atât aflarea rapidă a referințelor (studii, cronici și recenzii) privind operele scriitorilor români, cât și activitatea principalilor critici și recenzenți.

Tot în acest scop, serviciul nostru a inițiat o a doua lucrare bibliografică, în curs de apariție, intitulată *Referințe de estetică, teorie și critică literară 1966/1967*, care înserează articolele publicate în periodicele de specialitate din țară. Acest instrument documentar-bibliografic cuprinde peste două sute de vedete de subiect aranjate alfabetic, oglindind termenii cei mai des întrebuințați în teorie, critică și estetică literară.

Prelucrarea și regăsirea informațiilor se face pe baza unei analize minuțioase a articolelor din presa curentă de specialitate, cu ajutorul unui grup de termeni neîn-cătușați în nici un fel de clasificare rigidă, termeni sugerați de însuși conținutul textului, denumiți vedete de subiect.

O asemenea organizare a materialului se caracterizează printr-o mai mare flexibilitate a vocabularului și printr-o bună adaptabilitate la eventualele schimbări ale profilului de utilizare a unui sistem de informare.

Era firesc ca, în asemenea condiții, metoda noului instrument de informare experimentat de noi să fie luată în considerație, apreciind posibilitățile pe care le oferă *semnalarea cumulativă pe vedete de subiect*. Metoda prezintă avantajul de a nu necesita nici un fel de utilaj — ca fișe cumulative de semnalare s-au utilizat fișe de evidență a periodicelor, format 24x17 cm, după cum vom vedea, într-un număr destul de redus.

Expunerea metodei

În principiu, metoda constă din :

1. Analiza articolelor din periodice, pentru obținerea informațiilor;

2. Alegerea vedetelor de subiect adecvate și înregistrarea cât mai simplă și mai operativă a datelor bibliografice ale articolului, pentru a obține înmagazinarea informației;

3. Aranjarea alfabetică a vedetelor de subiect, pentru o regăsire cât mai rapidă a informației.

Prelucrarea cuprinde următoarele faze de lucru : mai întâi fiecare articol din presă este supus unei analize amănunțite, în vederea extragerii tuturor informațiilor care sînt considerate interesante ; exprimarea lor se face în mod cât mai concis prin folosirea vedetelor de subiect^{*)}, care, de cele mai multe ori, se găsesc exprimate în însuși articolul respectiv (ex. *METAFORĂ*, *POEZIE*, *PROZĂ*, *BASM*, numele scriitorului analizat etc.). Apoi se redactează referința (descrierea bibliografică a articolului), putîndu-se face și o întregire a titlului, dacă vedeta de subiect nu reiese din conținutul acestuia (întregirea se pune în paranteze drepte). Toate aceste date se înregistrează pe *fișa de semnalare cumulativă*, cite o fișă pentru fiecare vedetă de subiect, numărul vedetelor de subiect fiind impus de imperativul necesității.

^{*)} Pentru explicarea termenilor de specialitate — vezi consultațiile despre catalogul pe subiecte, publicate în numerele 4—6/1969 ale *Revistei bibliotecilor*.

Pe fiecare din aceste fișe de semnalare cumulativă pe vedete de subiect, se trec toate datele bibliografice și anume :

— pe prima linie, la dreapta sus, se trece vedeta de subiect cu caractere mari (de exemplu *METAFORA*) ;

— la stînga sus, tot pe prima linie, se trece, o singură dată, anul curent ;

— sub anul curent se trec inițialele sau prescurtarea titlului publicației, urmate de specificarea numărului curent (la cele cotidiene se trece și data) și al paginii de început ;

— în corpul fișei, la stînga sus, se trec : numele și prenumele autorului articolului ; titlul și subtitlul articolului ;

— în stînga sus, se poate trece și clasificarea zecimală (aceasta în cazul cînd, la sfîrșitul anului, după aceste semnalări se dactilografiază fișe pentru catalogul analitic al despuierilor din periodice). (Vezi exemplul nr. 1 de la p. 420.)

Pe această pagină se vor trece, după exemplul de mai sus, toate articolele al căror conținut se referă la *METAFORĂ*, urmînd ca fișa să fie aranjată alfabetic, formînd *catalogul cumulativ de semnalare pe vedete de subiect*.

În afară de acest catalog pe vedete de subiect, am alcătuit un al doilea catalog, tot din fișe cumulative (de format mare), avînd ca vedetă numele scriitorului despre care este vorba și care conține tot materialul de referință în legătură cu el.

Înregistrarea datelor se face ca și la *fișa de semnalare cumulativă pe vedete de subiect*, cu singura deosebire că în vedetă se trece numele scriitorului recenzat. (Vezi exemplul nr. 2 de la p. 420.)

În felul acesta, am semnalat rapid și am obținut o evidență la zi a întregului material aflat în periodicele de specialitate, cu referire la fiecare scriitor.

Aceste două cataloage, ținute la zi și conținînd toate datele bibliografice necesare, au stat la baza editării celor două lucrări de referințe critice amintite mai sus.

Avantajele semnalărilor cumulative pe vedete de subiect

— Utilizînd o metodă de lucru foarte operativă, înmagazinarea informațiilor se face cuprînzător, repede și simplu, așa încît ținerea la zi a semnalărilor nu prezintă nici o dificultate.

859.08 1967	METAFORA
Sc. 727/1 S. M	Cioculescu, Șerban. <i>Metafora</i>
Cr. 33/7	Crșan, Constantin. <i>Efluvii și inertia metaforii</i>
T. 47/3	Nadim, Mihai și <i>Opera ca metaforă</i> Vacu, Bogeriu
R. 1/15	Poo, C. T. <i>Limitele demonetizării cuvintului</i>
Cr. 27/B	Pogorilevschi, Ion. <i>Critica și tentațiile metaforei</i>

Exemplul nr. 1

859.09 1966	COȘBUC, George
T. 37/1	Beanu, Mihai <i>Deschizător de drum</i>
Gaz. lit. 36/1	Marin, Aurel <i>George Coșbuc</i>
C. 37/3	Munteanu, George <i>George Coșbuc și condiția poezie</i>
Gaz. nr. 36/1	Papadima, Ovidiu <i>„Sint suflet în suflet, / neamului meu”</i>

Exemplul nr. 2

— Semnalarea fiind făcută pe vedete de subiect aranjate în ordine alfabetică, regăsirea informației se face cu multă ușurință, cercetătorul fiind ajutat de un sistem de trimeri la termenii sinonimi.

— În ceea ce privește operativitatea, informațiile curente se dau direct de pe fișele de semnalare cumulativă pe vedete de subiect, chiar în cursul elaborării lor.

*) C., Cr., Gaz. lit., R., Sc., T. reprezintă prescurtările titlurilor periodice *Contemporanul*, *Cronica*, *Gazeta literară*, *Ramuri*, *Știința*, *Tribuna*, cifrele în continuare indică numărul publicației și pagina de început a articolului, iar pentru cele cotidiene și data.

— Este un sistem deschis, care permite completări cu noi și noi noțiuni și care se poate adapta la orice domeniu de specialitate.

În acest fel, valoarea informativ-științifică a fondului de periodice crește considerabil, datorită acestor semnalări mult cuprinzătoare, prezentate centralizat, care răspund exigențelor imediate ale unei informări curente și exhaustive.

Teodora OPRESCU

bibliograf principal la Biblioteca centrală universitară, Cluj.

LOCALURILE BIBLIOTECILOR COMUNALE DIN NOU ÎN ACTUALITATE

Legea privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Socialiste România, ca și acțiunea complementară a sistematizării rurale reflecta schimbările intervenite în viața satului, ca urmare a dezvoltării economiei și a modificărilor de suprastructură.

Este deci normal ca instituțiile social-culturale, care vor deservi noile centre rurale, să capete un conținut nou, mai bogat, mai semnificativ, corespunzător necesităților pe plan cultural în creștere continuă.

În cadrul acestor instituții, un rol de primă importanță va avea căminul cultural, chemat să devină centrul activității culturale a noilor comune.

Ajunși la acest capitol, se pune legitimă întrebare dacă condițiile materiale existente sînt de natură să satisfacă cerințele prezente și de perspectivă din acest domeniu.

Și, ca o dovadă a oportunității problemei care se pune, pentru o conturare cât mai realistă a stării de fapt, semnalăm corespondența purtată între Biblioteca municipală din Oradea și Comitetul de Stat pentru Construcții, Arhitectură și Sistemizare, for care îndrumă activitatea de proiectare și construcții la noi în țară.

Adresa bibliotecii din Oradea semnală, între altele, faptul că bibliotecii comunale i se asigură condiții necorespunzătoare în cadrul proiectului tip de cămine culturale rurale nr. 1109/1963, întocmit de Institutul de proiectare a construcțiilor tip — singurul proiect tip care este în vigoare astăzi —, atît din punct de vedere al amplasării, cît mai ales al spațiului afectat; se propune, de asemenea, retragerea proiectului tip semnalat și reprojectarea lui, pe baza avizelor de specialitate ale Direcției bibliotecilor din C.S.C.A., precum și elaborarea unor proiecte tip de biblioteci orașenești și comunale în clădiri proprii (soluție pentru care conducerea bibliotecii orădene optează, în defavoarea soluției unui local de cămin cultural care cuprinde și bibliotecă).

Comitetul de Stat pentru Construcții, Arhitectură și Sistemizare, în adresa de răspuns, aduce precizarea că proiectele tip de cămine culturale s-au întocmit pe baza temelor de proiectare elaborate de Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă, care a avizat, de altfel, proiectele

întocmite de I.P.C.T. Încetarea valabilității lor se poate realiza numai pe baza propunerilor venite din partea aceluiași Comitet de Stat pentru Cultură și Artă.

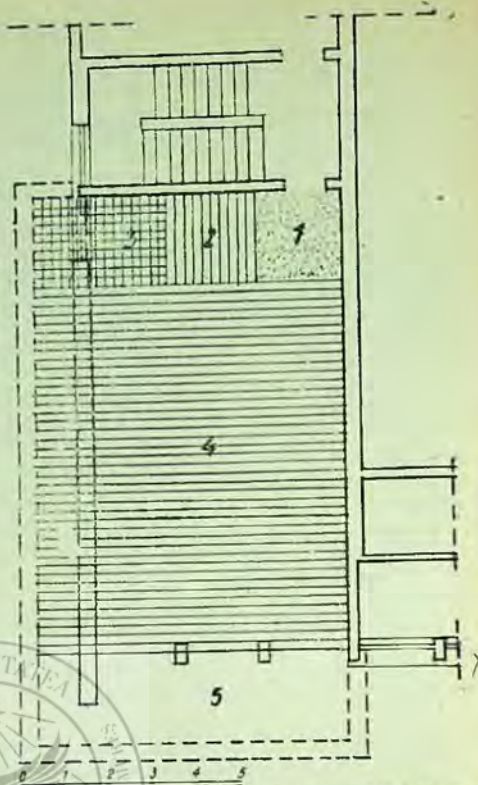
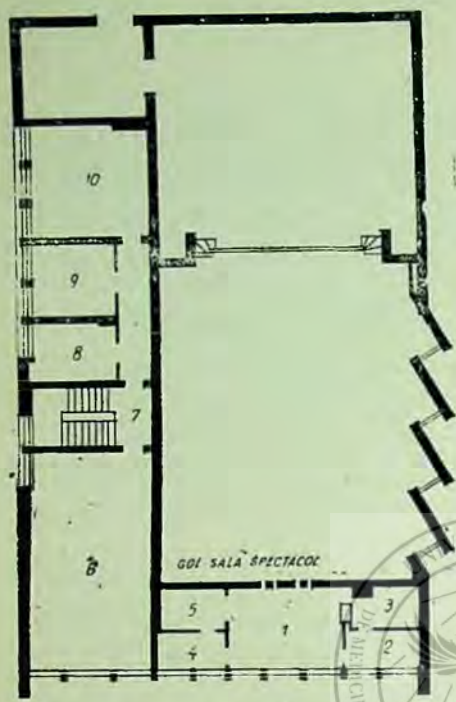
În acest mod, controversa între bibliotecă din Oradea și C.S.C.A. a demonstrat respectarea de către proiectant a elementelor care au stat la baza proiectării, dar nu putem considera că problema în sine — proiectarea bibliotecilor rurale — a fost soluționată. Nu credem că mai este necesar să insistăm asupra împrejurărilor în care a fost întocmită o temă insuficient fondată, nici asupra avizării superficiale a proiectelor tip respective, dar este necesar să ne oprim asupra elementelor care au generat și generează carențe de ordin arhitectural în viața culturală a satelor.

Trebuie remarcată în primul rînd absența unui *normativ* care să reglementeze principiile de bază privind funcționarea și dimensionarea elementelor unei biblioteci comunale, fie amplasată în cadrul unui cămin cultural, fie construită independent de el*).

Aș aminti că studiul I.P.C.T. de normativ pentru construcții de biblioteci, întocmit în anul 1967, nu a fost avizat pînă în momentul de față și nici nu a fost înlocuit cu un altul. Socotim că acest studiu trebuie reluat și revizuit în lumina noilor cerințe urbane și rurale, în vederea elaborării unui normativ realist, absolut necesar pentru înlăturarea oricărei interpretări deformate a problemei și pentru respectarea unor minime cerințe biblioteconomice moderne.

În ceea ce privește opinia conducerii bibliotecii orădene privind extracția bibliotecii din volumul căminului cultural și edificarea sa într-o clădire separată, socotim că ea nu este întru totul recomandabilă: pe de o parte ea propune o soluție neeconomică din punct de vedere al valorii construcțiilor rurale pe întreaga comună, pe de altă parte ea ar conduce la o fărîmîțare de volume arhitecturale, care nu ar contribui în mod fericit la conturarea unui centru cultural, atît în cazul noi-

* În *Buletinul Oficial* nr. 68 din 20 iunie 1969 a apărut *Hotărîrea privind aprobarea categoriilor de clădiri diversificate în domeniul culturii, incluzînd Tabelul cu categoriile și indicatorii la bibliotecii hotărîte care trebuie să asigure baza întocmirii unor normative generale de construcții de biblioteci.*

DETAIU COMPARATIV ÎNTRE BIBLIOTECA CĂMINULUI CU SALĂ DE 300 LOC ȘI SUPRAȚĂTA MINIMĂ DE BIBLIOTECA

1 0 5 CĂMIN CULTURAL CU SALĂ DE SPECTACOL 300 LOC

1 CABINA DE PROIECȚIE	6 SALĂ DE LECTURĂ
2 SCARĂ	7 HOL SCARĂ
3 DERULARE	8 RADIOFICARE
4 SCARĂ	9 CERC
5 ELECTRICE	10 CERC

ZONĂ ACCES-PRĂȘIE	ZONĂ CONTROL-EVIDENȚĂ
ZONĂ INFORMARE	SALĂ LECTURĂ-ACCES LIBER
DEPOZIT CĂRȚI	CONTURUL SUPRAȚĂTEI MINIME DE BIBLIOTECA

* Proiectul tip nr. 1109/1963 și detaliu comparativ între spațiul prevăzut pentru bibliotecă și spațiul minim necesar.

lor comune, cît și în cazul celor vechi. Această soluție rămîne însă singura valabilă în cazurile în care există deja clădiri de cămine culturale construite inițial fără spații pentru bibliotecă, tip care se întîlnește în număr suficient de mare în întreaga țară. În consecință, se ivește și necesitatea unor proiecte tip diversificate, în funcție de importanța și caracterul așezării, de existența deja a căminelor culturale în construcții independente. Considerăm însă că studiul normative-lor va trebui să țină seama de unele deficiențe constatate la construcțiile edificate în ultimul timp după proiectele tip existente, în așa fel încît noile proiecte elaborate, prin soluțiile adoptate, prin numărul

și diversificarea lor în raport cu tendințele obiectiv constatate în dezvoltarea instituțiilor culturale de la sate, să corespundă cît mai bine necesităților de funcționare a unei biblioteci rurale moderne. Astfel, credem că cerințele dimensionale ale sălii de spectacol a căminului cultural (înălțime și lungime) se conjugă greu, în cadrul unui singur volum arhitectural, cu spațiul reclamat de o bună funcționare a bibliotecii. De asemenea, amplasarea bibliotecii avînd un perete comun cu sala de spectacol (vezi proiectul tip amintit), ca și accesul direct, din palierul unei scări aflate la capătul circulației spre cercurile clubului (între care, desigur, și cel muzical) nu este de natură să asigure condi-

țiile de climat necesare unei bibliotecii. Se pune, de altfel, și problema dacă rezolvarea bibliotecii, cu toate funcțiunile ei, în cadrul unei singure încăperi (și aceea subdimensionată, poate satisface cerințele de funcționare minime ale ei. De altfel, soluțiile adoptate de proiectul-tip nu oferă posibilitatea unei creșteri spațiale, caracteristică deloc neglijabilă, ținând seama de specificul însuși al bibliotecii, instituție cu colecții de cărți în continuă ascendență.

Creдем că o mișcare în volumul arhitectural al căminului — ieșind din tiparul paralelipipedului —, mișcare ce s-ar apropia și de sufletul arhitecturii populare, ar favoriza simbioza dintre căminul cultural și bibliotecă. În așa fel încît, legate numai prin elemente de folosință comună (vestibul, scară, administrație, eventual grupuri sanitare), să poată funcționa și independent, avînd astfel asigurată o izolare fonică și posibilitatea extinderii viitoare. Aceasta, ar fi, creдем, o soluție favorabilă, atît din punct de vedere economic, cît și funcțional, căci va păstra unitatea centrului cultural, dar va micșora posibilitatea de stînjnjenje reciprocă dintre două categorii diferite de activități culturale în cadrul aceleiași clădiri.

În ceea ce privește volumele arhitecturale afectate bibliotecii propriu-zise, creдем că acestea trebuie dimensionate avînd la bază elementele curente de folosință, cu spațiul afectat fiecăruia dintre ele, spațiul determinat de activitatea respectivă și de mobilierul specific.

Astfel, zona de acces-primire, dimensionată la limita minimă (circulație și cuier) și zona de control, de evidență a cititorilor și a împrumuturilor de carte (respectiv biroul custodelui) nu poate scăde sub 6 mp.

Zona de selecție a cărților din rafturile cu acces liber (considerînd o medie pe bibliotecă comunală de 10 000 de volume*), din care cca 25 la sută în depozit), ținînd seama de categoriile de cititori (copii-adulți) și de o frecvență de 30—40 de cititori pe zi, conduce la o suprafață minimă de cca 60 mp.

În această suprafață ar intra rafturile cu cărți pentru adulți, cele pentru copii, spațiile de consultare-răsfoire, dimensionate pentru cca 8 cititori simultan (dintre care cinci copii și trei adulți), precum și rastelele pentru reviste și ziare, foarte solicitate în mediul rural.

*) Media de volume constatată de organele statistice în anul 1969 este de 7740, medie care trebuie depășită, în calculele noastre, avînd în vedere creșterea continuă, în timp, a patrimoniului bibliotecii.

Ar fi indicat, în acest caz, ca spațiul pentru copii, prin aranjarea mobilierului, să asigure o izolare a lor din circuitul curent al bibliotecii.

Este normal ca zona de informare să fie integrată celei de control, adăugîndu-se acesteia suprafața ocupată de cataloage, adică cca 4 mp. (inclusiv circulația).

În acest mod, sala de împrumut și lectură ar avea, ea singură, suprafața minimă admisă de 70 mp. la care, adăugînd soba și spațiul aferent, s-ar ajunge la cca 72 mp.

Existența unui depozit într-o încăpere separată, legată însă de sala cu acces liber la rafturi, este cerută pe de o parte de caracterul recomandat al raftului liber (nu toate cărțile aflate în patrimoniul bibliotecii trebuie să fie expuse în sala de împrumut), pe de altă parte de faptul că biblioteca de centru trebuie să adăpostească temporar — pentru prelucrare sau redistribuire — o parte din volumele care se vor îndrepta către filialele din satele aparținătoare. Acest depozit, alăturat bibliotecii, ținînd seama că el va conserva în rafturi aproximativ 25 la sută din fondurile bibliotecii, la care se adaugă spațiul de circulație respectiv, ar trebui să fie dimensionat la o suprafață de minimum cca 10 mp.

În consecință considerăm că, pentru a respecta doar exigențe biblioteconomice modeste, suprafața de la care se poate porni pentru dimensionarea unei bibliotecii rurale nu poate fi mai mică de 82 mp.

Proiectul tip amintit prevede pentru bibliotecă o suprafață de numai cca 58 mp.

Imperative atît de ordin arhitectural — sistematizarea satelor —, cît și economic — amplexarea luată de acțiunea de construire a instituțiilor culturale la sate —, dăr mai ales de ordin cultural — asigurarea condițiilor materiale minime, propice unei dezvoltări corespunzătoare noilor cerințe ale muncii cu cartea la sate — impun găsirea cît mai grabnică a unor soluții arhitectonice adecvate în normarea și proiectarea bibliotecilor din mediul rural. Prezentul articol nu a avut decît scopul de a semnala deficiențele existente în prezent și de a cere soluționarea lor în timp util.

arh. Adrian CORVĂTESCU

STATUTUL BIBLIOTECARULUI O NECESITATE

Schimb de opinii^{*)}

ION STOICA :

director adjunct la
Biblioteca centrală
universitară, București

Nu poate fi decit laudabilă inițiativa redacției *Revistei bibliotecarilor* de a stimula o discuție largă în legătură cu locul și rolul profesiei de bibliotecar în societatea contemporană și, în special, în condițiile stadiului actual al construcției socialiste din țara noastră. Începută acum cu participarea exclusivă a bibliotecarilor, discuția ar trebui extinsă, recoltând opinii din rîndul beneficiarilor activității bibliotecare. Evident, ancheta ar porni, în acest al doilea caz, de la repere specifice.

S-ar obține astfel o imagine mai exactă a profesiei de bibliotecar, privită nu numai dinăuntru, ci și — solicitativ — din afară, așezîndu-se temelia unei analize științifice pe baza căreia să se poată ajunge la obiectivele unei viitoare legi a bibliotecilor din țara noastră. Fiindcă înaintea unui STATUT AL BIBLIOTECARILOR — indiscutabil necesar —, este nevoie de o LEGE A BIBLIOTECILOR, care să adune și să actualizeze prevederile impuse de acest sector de activitate. În anumite momente ale evoluției unui domeniu, o nouă reglementare, pornind de la noile condiții în care se afirmă acesta, poate determina un salt calitativ superior, după cum absența legiferării poate frîna dezvoltarea lui.

Întrebările formulate de redacție, foarte decise și la obiect, oferă un bun cadru de început pentru discuția la care participă bibliotecarii. În răspunsurile noastre vom porni de la poziția și cerințele bibliotecilor de învățămînt superior și, prin extindere, a bibliotecilor științifice, așa cum le înțelegem la această dată. În alte condiții, opiniile ar putea, desigur, să se modifice în legătură cu anumite probleme.

Pornind de la afirmația unanim acceptată azi că prețuirea cărții și a bibliotecarului sînt elemente reprezentative pentru nivelul unei civilizații, ni se pare util să subliniem că, în contextul culturii socialiste, biblioteca și slujitorii ei se bucură de o înaltă apreciere.

Ultimele decenii au cunoscut tendința din ce în ce mai evidentă a transformării bibliotecilor în instituții angajate, dinamice, cu funcții complexe, foarte prezente în epocă. Dacă în privința solicitării sociale, bibliotecile au fost chemate să participe la marile idealuri ale epocii, pornindu-se de la postularea înaltelor misiuni și responsabilități pe care le au, în privința modalităților și a mijloacelor necesare acestei participări s-a străbătut un drum mai sinuos, nu lipsit de dificultăți și greșeli, care s-au repercutat într-o măsură considerabilă și asupra locului deținut și rolului jucat de fapt de bibliotecă în societate. În esență, considerăm că în multe privințe felul în care au fost integrate în mod practic bibliotecile în dinamica socială a fost inferior posibilităților oferite de generosul concept de bibliotecă socialistă. Rămîne o problemă de viitor ca, printr-o mai adecvată repartizare a fondurilor bugetare rezervate bibliotecilor și printr-o politică de cadre corespunzătoare, bibliotecile să joace în mod practic în societate un rol mai aproape de prevederile postulatelor teoretice.

În actuala conjunctură, problema pregătirii profesionale a lucrătorilor din bibliotecă este determinantă.

Întrebarea redacției cu privire la calificarea personalului se referă la toate tipurile de bibliotecă și de aceea admite și ideea că există funcții care pot fi ocupate și de absolvenți ai școlilor de cultură generală.

După opinia noastră, toate funcțiile dintr-o bibliotecă științifică — cu excepția personalului de îngrijire — necesită o calificare, diferențiată desigur, dar o calificare. Aparent, există funcții care pot fi ocupate de lucrători cu pregătire de cultură generală, mai ales în sectorul de evidență a publicațiilor. Practica de pînă acum a admis mult mai multe asemenea locuri de muncă. O asemenea concepție, greșită credem noi, a generat o dăunătoare fluctuație de cadre în bibliotecă, lipsă de atașament față de profesie și, uneori — în cazul bibliotecilor publice —, chiar deteriorarea profesiei. Nu trebuie să se uite că, în afara considerentelor cu privire la randamentul și sporul calitativ dobîndit, calificarea acordă prerogative

^{*)} Publicăm în numărul de față primele răspunsuri sosite în redacție la întrebările apărute în nr. 6/1969 al revistei noastre.

morale inestimabile. Desigur, o diferențiere se impune, căci ierarhizarea pregătirii este o necesitate determinată de însăși ierarhizarea firească a funcțiilor dintr-o bibliotecă științifică.

Pornind de la posibilitatea creării ciclurilor de învățămînt bibliologic, considerăm că, pentru posturile de bibliotecari de pildă, ar putea fi suficientă absolvirea primului ciclu (primii doi sau trei ani de studiu universitar), iar pentru posturile de bibliografi ar fi necesară absolvirea ambelor cicluri (încă un an sau doi). Pentru posturile de cercetare ar trebui să se pretindă o pregătire postuniversitară ori doctoratul.

În aceste condiții, începînd de la funcția de bibliograf, recrutarea personalului din bibliotecile științifice se impune să se facă prin concurs.

În ceea ce privește promovarea, ea ar trebui să pornească de la o formă organizată de perfecționare. Un institut central de perfecționare pentru bibliotecari, de genul celor existente pentru cadrele didactice din învățămîntul preuniversitar, și instituirea unor grade, similare gradului „definitiv”, „II”, și „I”, ar crea pentru cea mai mare parte a lucrătorilor din bibliotecă un cadru adecvat de promovare și certitudinea unei profesii. Este în interesul bibliotecilor să nu se depărteze de formele pozitive adoptate în învățămînt, avînd în vedere că o bună parte din lucrătorii lor vor continua să aibă pregătire didactică.

Desigur, fiecare din aceste propuneri ar putea fi detaliată, pentru o confruntare cu alte formule care vor fi propuse. Util este că discuția a fost deschisă și este de dorit ca redacția s-o anizeze în continuare, pînă cînd se va ajunge la necesarele limpeziri de care este atîta nevoie.

PAUL CARAVIA:

Biblioteca Institutului de arhitectură „Ion Mincu”

Apare cel puțin ciudat faptul că o profesie, o indeletnicire, socotită ca definitiv consacrată prin trecutul său îndelungat și prin utilitatea ei unanim resimțită în societatea modernă, se află în situația de a-și discuta poziția sa socială și culturală, *statutul și rolul său profesional* (*). Este prea bine știut că în orînduirea noastră socialistă, politica culturală, ca și producția au primit un sprijin greu de pre-

*) Bibliotecarul este un *specialist*, un cadru calificat, un om de studiu care mijlocește transferul competent al informațiilor despre cunoștințele umane (gnoștințele cuprinse, de obicei, în ansamblul înregistrărilor grafice - publicății) pe care le organizează și le prelucrează în vederea folosirii acestora în viața socială.

tuit atît prin intermediul cărții, al *gnosinformației* înmagazinate și organizate în bibliotecă, cît și prin mijlocirea celor ce au purtat grija cărții, în drumul ei de la scriitor și editor la cititor. În consecință, devine firesc ca prestigiul bibliotecii și, implicit, al bibliotecarului să fie statornicit, atît în mentalitatea generală, cît și printr-o legislație corespunzătoare.

Trebuie să spunem însă, cu toată îndrăzneala și simțul de răspundere cuvenit, că biblioteca și slujitorii ei, care activează în sfera economic-productivă (bibliotecile telnice, de întreprindere), în cea științifică (institute de cercetare, universități etc.) sau în sfera culturalizării (bibliotecile publice), nu se bucură de o riguroasă încadrare socio-profesională. Această situație paradoxală se datorește factorilor subiectivi (nu s-a ajuns la elaborarea unei adevărate „cărți albe” a bibliotecilor din țara noastră), dar și altora obiectivi (modificări în structura profesională însăși).

În esența lui, *sistemul bibliotecii* aparține *culturii*, proces care nu se reduce la actul creației (al descoperirii înțeleșurilor naturii sau al plămuirii unei ordini noi), ci presupune cu necesitate și actul *comunicării*. Cunoscutul sociolog american Pitirim Sorokin consideră, pe drept, că ansamblul de semnificații, de valori și norme care formează cultura rezultă din *interacțiunile reciproce ale indivizilor* în cadrul instituțiilor ce *obiectivează, socializează și transmit* asemenea semnificații (**). Mecanismul culturii și, în aceeași măsură, cel al activităților practice nu se mai poate desăvîrși, în epoca noastră, fără prelucrarea și vehicularea cunoștințelor cuprinse, cel mai adesea, în cărți și asimilate prin *actul lecturii, fenomen prin excelență social* (**).

Factorii care impun o reevaluare a funcțiilor socio-culturale ale bibliotecilor, în dezvoltarea lor modernă, pot fi considerăți următorii:

1. generalizarea instruirii și creșterea rolului elementului intelectual în activitatea practică, în organizare și decizie;
2. înmulțirea cunoștințelor și accentuarea dinamicii profesiunilor, care reclamă trecerea la educația permanentă;
3. dezvoltarea continuă a industriei informațiilor și a nivelului de automatizare în prelucrarea, emiterea și regăsirea acestora. Preponderența informațiilor de tip audio-vizual și tendința subliniată spre conectarea directă a individului la mijloacele automatizate de înmagazinare și difuzare la distanță.

**) Sorokin, Pitirim *Comment la civilisation se transforme*. Paris. Librairie Marcel Rivière, 1964.

**) Cf. Speranția, Eugeniu, *Lectura ca proces social*. În: Revista de filozofie, nr. 2, 1969, p. 233-245.

Noile structuri socio-culturale nu afectează esența funcției bibliotecii și a bibliotecarului, aceea de mijlocitor și organizator al transferului de gnosinformații necesar diverselor procese sociale.

Dar, deoarece orice proces de gnosinformare este, în accepțiunea modernă și în sens larg, un proces intelectual de învățare, oricare ar fi scopul pentru care ne informăm, biblioteca își consolidează rolul profesional în ansamblul activității documentare, prin integrarea și reciclarea cunoștințelor.

Dacă profesorul mijlocește transferul conținutului cunoștințelor și al deprinderilor respective spre subiecți diferiți, gnosinformarea asigură compactizarea cunoștințelor în surse gnosinformative (editori, redactori etc.) și transferul lor spre beneficiari (operație întreprinsă de gnosinformaticieni, documentariști-bibliotecari, muzeografi, activiști culturali, ziaristi etc.). În procesul de transfer arătat, bibliotecarii — unii calificați prin studii superioare, alții tehnicieni bibliotecari — vor rămâne, încă multă vreme, principalii organizatori ai fondului de documente grafice, în cadrul unor sisteme modernizate, urmînd să efectueze toate procesele tehnologice, de administrare și transmitere a informațiilor referențiale pe care le implică organizarea și difuzarea înregistrărilor grafice****). Activitatea bibliotecilor devine, din ce în ce mai evident, o componentă integrată în ansamblul modern al gnosinformării (după criteriile diviziunii și specializării), cu același statut socio-cultural ca și acela al gnosinformaticienilor și documentariștilor și cu cerințe de calificare superioară echivalente****).

NICOLAE PASCU :

directorul Bibliotecii municipale
„M. Sadoveanu” — București

Adoptarea de către conducerea de partid și de stat a Statutului personalului didactic din țara noastră a suscitat un interes deosebit în rîndurile lucrătorilor din diferite domenii de activitate, inclusiv în rîndul nostru, al bibliotecarilor. Acest interes nu este împlător, avînd în vedere faptul că tocmai lipsa unui asemenea document se face simțită de mulți ani în sectorul nostru de activitate, ea generînd nerezolvarea adecvată a unor probleme fundamentale. Dacă discuția pe care *Revista bibliotecilor* o găzduiește în paginile

*** Sherra, Jesse A. *Bibliothéconomie, documentation et science de l'information*. In: Bulletin de l'UNESCO à l'intention des bibliothèques, nr. 2, 1968, p. 68—69.

**** Caravia, Paul. *Eficiența sistemului de informare prin educarea beneficiarilor. Comunicare la cel de-al 34-lea Congres F.I.D.* In: Probleme de documentare și informare, nr. 5, 1960, p. 227—251.

sale n-ar face decît să atragă atenția forurilor de conducere ale culturii noastre asupra necesității soluționării complexului de probleme pe care ea le abordează, și tot merită a fi aplaudată ca folositoare și deci binevenită.

Mi se pare extrem de important ca viitorul STATUT AL BIBLIOTECARILOR să precizeze cu maximum de claritate cadrul îndatoririlor, al drepturilor și al răspunderilor profesiei de bibliotecar. Cu alte cuvinte, profesia de bibliotecar să fie statuată juridic, așa cum de altfel s-a procedat cu toate celelalte profesii. Fără recunoașterea ca profesie a îndeletnicirii de bibliotecar — cu toate implicațiile ce decurg din aceasta — nu vor putea fi reglementate unele probleme care afectează activitatea bibliotecilor publice ca instituții, probleme care se referă la: gradarea funcțiilor în biblioteci și stabilirea condițiilor pentru ocuparea acestor funcții; formarea și perfecționarea cadrelor care lucrează în biblioteci; stabilirea normelor de salarizare și corelarea lor cu cele ale altor profesii; răspunderea disciplinară și materială a bibliotecarilor; problema distincțiilor, a premierilor, precum și a pensionării cadrelor din acest sector de activitate etc. Consider că lipsa unei statuări juridice a profesiei de bibliotecar este cauza confuziei existente în prezent în concepția despre conținutul acestei îndeletniciri. Așa se face că bibliotecarului i se acordă sarcini și competențe care, după cum dictează împrejurările, îl asimilează fie propagandistului, fie activistului cultural, fie pedagogului, fie funcționarului.

Fiește, viitorul STATUT AL BIBLIOTECARILOR va trebui să rezolve și mult controversata problema a pregătirii profesionale necesare fiecărei funcții, precum și ierarhizarea acestor funcții în diferite categorii de biblioteci. După părerea mea, în bibliotecile publice cu caracter enciclopedic, funcțiile de conducere ar putea fi exercitate cu succes de către absolvenți ai universităților (facultăți cu profil umanistic), cu un stagiu postuniversitar de 1—2 ani, din care cea mai mare parte să fie efectuat practicînd nemijlocit profesia de bibliotecar. De altfel, uzanțele existente în alte țări confirmă viabilitatea acestui sistem de formare și perfecționare a cadrelor de conducere din bibliotecile mari și mijlocii.

O a doua categorie de cadre de specialitate cu pregătire superioară pentru bibliotecile publice ar putea fi formată în facultățile umanistice ale institutelor pedagogice, cu obligativitatea, de asemenea, a unui stagiu postuniversitar de cel puțin un an, efectuat în cadrul bibliotecilor care oferă posibilități optime însușirii cunoștințelor teoretice și practice de specia-

litate. Bibliotecile indicate în vederea efectuării stagiului postuniversitar ar putea fi nominalizate de către C.S.C.A. și dotate corespunzător.

Personalul de specialitate cu pregătire medie, atât de necesar întregului nostru sistem de biblioteci publice, ar putea fi instruit în școli special organizate în acest sens, care, primind absolvenți de liceu, pe baza unui plan de învățământ incluzând o practică bibliotecară de doi ani, să formeze cadre bine pregătite.

Experiența de pînă acum a instituțiilor noastre a acreditat aproape axiomatic ideea potrivit căreia în diferitele compartimente ale activității bibliotecii publice pot funcționa numai bibliotecari, excluzându-se în acest fel figura funcționarului de bibliotecă, care poate îndeplini o serie de activități fără ca, în mod obligatoriu, să posede pregătire de specialitate. Acestea ar putea fi: stampilarea și inventarierea cărților, ținerea evidenței, efectuarea înscrierii cititorilor, a operațiilor și corespondenței legate de achiziționarea și recuperarea publicațiilor împrumutate și neînapoiate la timp de către cititori, activitatea de custodie în sălile de lectură etc.

CORNELIU DIMA - DRĂGAN :

lector universitar

Cu riscul de a fi acuzat de nihilism, eu cred că la noi în țară (și nu numai la noi) nici nu există încă *profesia* de bibliotecar, deși funcționează câteva mii de biblioteci publice, școlare, syndicale, tehnice, militare... E paradoxal, dar totuși e o realitate pe care ne îndrăjim să nu o recunoaștem, deși în ceasurile noastre întine ne-o mărturisim, e drept, stingheriți și cu o imensă părere de rău.

E de ajuns să ne gândim fiecare cum am devenit noi înșine bibliotecari, pentru a ne convinge că sîntem, aproape totți, produsul hazardului, produsul unor întîmplări nu în totul favorabile nouă. Am venit în biblioteci animați doar de speranța că, undeva la orizont, va apare și pentru noi o oază. Cei care n-au găsit oaza cea răcoroasă sînt încă bibliotecari, de fapt beduini rătăciți pe mările de nisip.

Se simte oare medicul, profesorul, inginerul, sau oricare meseriaș calificat într-o altare situație? Unde se află secretul trăinicieii profesiei lor?

O profesiune își dobîndește locul său, bine determinat în sfera activității umane, în direct raport cu utilitatea ei socială. În îndepărtații ani ai evului mediu, cînd biblioteca era o anexă firească a bisericii, a învățămîntului ori se situa în

centrul preocupărilor de carte ale unei personalități politice sau culturale, funcția de bibliotecar era încredințată unui călugăr, unui profesor sau unui cărturar poposit la curtea princiară. În epoca modernă, cînd numărul mare al publicațiilor amenința să îngroape în necunoaștere orice investigație științifică sau literară, iar ordonarea acestor uriașe cantități de informație impunea introducerea unor reguli și procedee de strictă specializare a apărut în proporțiile pe care le cunoaștem, funcția de bibliotecar. Această funcție o îndeplinea tot un profesor sau alt intelectual, care își abandona, definitiv sau temporar profesiunea sa de bază. Mai tîrziu au apărut unele forme de învățământ care încercau să profesionalizeze funcția de bibliotecar.

La noi în țară s-a produs în ultimul sfert de veac o rapidă și masivă atragere în sfera culturii a unei mase uriașe de oameni, fenomen care s-a tradus, în domeniul nostru, prin apariția cîtorva mii de biblioteci de toate tipurile. Penuria de cadre pregătite special pentru munca de bibliotecă și sistemul funcționării a multor biblioteci pe principiul activității obștești au dus la crearea unui adevărat conglomerat profesional în biblioteci. Întrucît situația s-a perpetuat cu prea neînsemnate schimbări pînă astăzi, munca de bibliotecă se mai confundă încă cu o sarcină obștească sau, pe alocuri, cu o sinecură.

La această situație s-a ajuns și datorită faptului că nu a existat (și din păcate încă nu există) o preocupare serioasă pentru *pregătirea profesională a bibliotecarului*, privită pe ansamblu național și în perspectivă. Toate formele de învățământ de pînă acum au fost numai expediente sau calcheteri sărace după modele străine. Tradiția noastră în acest sector a fost ignorată, iar diferitele forme de pregătire medie sau superioară a bibliotecarilor au avut, toate, o existență mai mult decît efemeră.

În locul profesionalizării activității de bibliotecă s-a ajuns la crearea unui adevărat labirint de funcții la scara diferitelor tipuri de biblioteci. Ce valoare profesională are, de exemplu, funcția de bibliotecar principal sau bibliograf, cînd nu există nicăieri posibilitatea dobîndirii calificării de bibliotecar principal sau de bibliograf? De fapt, conform actualelor normative, funcțiile bibliotecare nu solicită o calificare de specialitate, ci numai o diplomă de învățămînt mediu sau superior, indiferent de specialitate, și un barem de vechime în funcții echivalente. Iată dar motivul pentru care nu putem vorbi încă de profesiunea de bibliotecar: ea este doar o ficțiune birocratică, fără o acoperire științifică pe ansamblu național.

În fața unei asemenea stări de fapte, este, credem, inutil să mai „studiem” ce loc ocupă profesiunea de bibliotecar în ansamblul celorlalte îndeletniciri intelectuale și să analizăm cum a evoluat viața societății asupra ei, așa cum afirmă, cu suficient umor, redacția revistei, în ancheta pe care o întreprinde.

Că există prea multe funcții nediferențiate profesional în bibliotecă este un adevăr și orice încercare de ierarhizare a lor în afara calificării profesionale este o gravă eroare. Întocmai ca în învățământ, unde nu există decât puține funcții de bază, delimitate prin absolvirea unei anumite forme de pregătire, medie sau superioară, noi credem că în bibliotecă ar fi util să ființeze numai trei tipuri de funcții de specialitate: *bibliotecar cu studii medii*; *bibliotecar cu studii superioare (gradul II)* și *cu studii superioare (gradul I)*, funcțiile temporare de: director, șef serviciu etc. urmînd să fie diferențiate printr-o indemnizație. Numai pe baza stabilirii unei ierarhii profesionale pot fi apoi delimitate atribuțiile de specialitate ale fiecărei categorii.

Structura învățămîntului bibliologic ar trebui să urmeze aceeași linie, adică să prevadă pregătirea de *bibliotecari de nivel mediu* prin *cursuri speciale de calificare*, organizate sistematic pe plan central de Centrul de perfecționare a cadrelor din C.S.C.A.; *bibliotecari cu studii superioare, gradul II*, prin Secția de biblioteconomie de pe lângă Institutul pedagogic al Universității din București (la cursuri de zi și fără frecvență), și *bibliotecari cu studii superioare, gradul I*, recrutați dintre absolvenții unei secții de bibliologie de rang universitar sau dintre absolvenții altor facultăți, specializați însă în bibliologie prin *cursuri postuniversitare*. Ca formă superioară de calificare profesională, trebuie menținut și dezvoltat sistemul *doctoratului în bibliologie*, la care să fie admiși nu numai absolvenții facultăților de filologie, ci toți specialiștii din bibliotecă care au dovedit, prin activitatea lor științifică, o înaltă pregătire de specialitate.

Toate problemele profesiei noastre și-ar găsi, desigur, o rezolvare unitară și definitivă într-un STATUT AL BIBLIOTECARILOR, dar noi credem, că, oricum, e nefiresc să începem construcția de la acoperiș. Pînă nu se va rezolva, pentru mai mult timp și printr-un studiu temeinic, sistemul pregătirii profesionale a bibliotecarilor, nu se va putea realiza un statut viabil, care să legitimeze valențele nobile, dar prea ades ignorate, ale profesiei de bibliotecar.

COLECTURA SAU LIBRĂRIA DIN LOCALITATE ?

OPINII

De-a lungul existenței sale, Biblioteca orașenească Dorohoi și-a achiziționat cărțile un timp (pînă în 1956 inclusiv) de la librăria din localitate, apoi de la colectura bibliotecilor din Botoșani, iar ulterior de la cea din Suceava. Au existat unele greutăți în parcurs, datorită unei înțelegeri reciproce au fost înlăturate. În prezent însă, orașul nostru nemaifiind în județul în care există colectura (la Suceava), s-au ivit lipsuri serioase: neacoperirea, în proporții apreciabile, prin livrarea de cărți a sumelor contractate și primirea unui număr redus de exemplare (deseori unul singur) din titlurile solicitate.

Păreră mea este că atît Biblioteca municipală Suceava cît și celelalte biblioteci publice din județul Suceava sînt mult avantajate față de unitățile din celelalte județe deservite de respectiva colectură prin faptul că pot urmări mai îndeaproape achiziționarea lucrărilor care le sînt necesare.

Orașul Dorohoi, fiind, în trecutul apropiat, oraș cu caracter agricol, se menține păreră, probabil, că acum este la fel. Colectura din județul Suceava nu știe că acum avem fabrică de confecții, că fabrica de cămămidă s-a mărit mult, că este aproape gata fabrica de produse lactate, sectorul construcții s-a dezvoltat foarte mult, iar sute de cetățeni urmează cursurile fără frecvență la diferite facultăți din țară. Mulți dintre aceștia solicită cărți de specialitate, iar noi le procurăm prin împrumut interbibliotecar de la B.C.U. Iași, de la B.C.S. București, de la Cluj sau din alte biblioteci.

Sistemul aprovizionării cu cărți prin colectură este foarte potrivit pentru bibliotecile care au sediu în apropiere și care pot trece, cel puțin săptămînal, pe la colectură. Pentru biblioteca noastră este necorespunzător. Dar nici aprovizionarea prin librăria din localitate n-ar corespunde, în prezent, căci am fi la discreția unor vînzătoare care aduc cărțile ce le convine sau primesc ce li se trimite de la centrul de librării din Suceava.

În cadrul unui sistem nou de aprovizionare cu cărți, ar trebui să primim cărțile direct din București, de la colectură sau o instituție specializată numai pentru bibliotecă. Mă gîndesc la o colectură a bibliotecilor pe țară care să trimită bu-

letine cu aparițiile săptămânale sau la 15 zile (cu toate titlurile ce vor ieși de sub tipar, adnotate) ceva asemănător cu periodicul *Cărți noi*, destinat însă bibliotecarilor. În baza acestuia să facem comenzi ferme în termen limitat de la apariția buletinului. Cărțile să ne fie trimise la primirea comenzii sau lunar, în baza unui contract încheiat cu această unitate la începutul anului. Această colectură poate lucra în colaborare strânsă cu specialiștii din B.C.S. pentru prelucrarea cărților speciale pentru biblioteci și poate centraliza, pe țară, precomenzile bibliotecilor, astfel ca tirajele destinate acestora să nu depindă de vânzarea titlului în librării. Comanda fermă ar putea modifica chiar tirajul unor lucrări în curs de apariție, cerindu-se mai multe exemplare sau renunțând la unele deja comandate în proiectele de plan editorial. Buletinele bilunare vor putea completa corect aparițiile care nu fuseseră incluse în proiectele de plan editorial, pot cuprinde cărțile de import, manualele școlare, cursurile universitare și cărțile de la anticariate. Această colectură poate să aprovizioneze bibliotecile cu discuri, partituri etc., necesare secțiilor muzicale, și chiar cu diafilme.

Aprovizionarea bibliotecilor de o instituție centrală ar satisface nevoile tuturor categoriilor de biblioteci din țară, iar sumele alocate pentru cărți (centralizate pe țară) cred că ar justifica din plin existența unei asemenea instituții.

D. AILOAE

director al Bibliotecii orașenești
Dorohoi

Instructaj cu directorii bibliotecilor orașenești

Reunind 32 de conducători ai unor biblioteci orașenești de gradul III și IV din țară, instructajul, desfășurat timp de 2 săptămâni în cursul lunii mai a.c. la București, se înscrie în rîndul acțiunilor întreprinse de Direcția bibliotecilor din C.S.C.A. în scopul ridicării nivelului de pregătire profesională a lucrătorilor din biblioteci.

Stagiul mai mic de un an în munca de bibliotecă al majorității celor convocați a reclamat situarea întregului program de instruire la nivelul inițierii în problematica organizării și conducerii bibliotecilor. Ceea ce — bineînțeles — nu înseamnă că s-a rămas la stadiul elementar al abordării problemelor.

Subordonat ideii de a oferi celor prezenți cunoștințele de bază privind organizarea colecțiilor și cataloagelor, activitatea cu publicul și administrarea bibliotecilor, programul instructajului a cuprins expuneri din domeniul tehnicii de bibliotecă, al organizării activității de răspundere a cărții și de îndrumare a lecturii, lecții despre munca bibliografică, legislația privitoare la biblioteci și altele, însoțite unele dintre ele de ore de activitate practică în serviciile de specialitate ale Bibliotecii Centrale de Stat, de convorbiri menite să fixeze noțiunile și să adincească analiza stărilor de lucruri existente în biblioteci.

Cu deosebit interes au fost urmărite expunerea acad. A. Avramescu, director general al Centrului de documentare științifică al Academiei R.S.R., intitulată *Problemele organizării informării și documentării științifice în condițiile dezvoltării științei contemporane*, conferința prof. univ. Al. Balaci, membru corespondent al Academiei R.S.R., vicepreședinte al C.S.C.A., despre *Fenomenul cultural românesc contemporan*, ca și alte câteva expuneri privind contextul politico-social intern și internațional al dezvoltării țării noastre.

Vizitele făcute de către participanți la Biblioteca municipală „M. Sadoveanu” și Biblioteca pentru copii a Capitalei, la Biblioteca municipală „N. Iorga” din Ploiești și la Biblioteca orașenească din Cimpina, unități care, fără să beneficieze de condiții optime, oferă cititorilor un cadru adecvat și servicii prompte, au constituit fără îndoială un stimulator prilej de meditație și un îndemn la acțiune.

Dincolo de laturile sale meritorii, izvoarele din desfășurarea programului și, în primul rînd, din calitatea expunerilor, instructajul a scos în evidență și unele din carențele practicii existente în domeniul recrutării, pregătirii și salarizării bibliotecarilor, avînd drept consecință instabilitatea cadrelor, obstacol serios în calea profesionalizării depline a acestei categorii de lucrători. De altfel, în discuțiile purtate, s-au avansat propuneri pentru o mai rațională rezolvare a acestor probleme prin așezarea lor pe principii ce funcționează în momentul de față în învățămînt.

Util și eficient prin contribuția adusă la creșterea competenței profesionale a participanților, instructajul — la a cărui desfășurare Biblioteca Centrală de Stat și-a adus un aport ce se cere menționat — poate fi considerat o acțiune reușită. Primele sale rezultate se vor concretiza curînd, în acțiunile pe care bibliotecile respective le vor închina Congresului al X-lea al P.C.R. și celei de-a 25-a aniversări a Eliberării patriei de sub jugul fascist.

W. A.

În cinstea marii sărbători

Biblioteca comunală din Nimigea, județul Bistrița-Năsăud, organizează în cinstea zilei de 23 August o serie de manifestări din care menționăm: montajul literar-muzical *Partid — soarele nostru*, microantologia poetică *Țara întregă — un șantier și călătorii imaginare pe hartă* cu tema *Orașe noi pe harta țării, Pe Tirnava Mică* etc. Biblioteca ne anunță că în cinstea aceluiași eveniment a căutat să atragă un număr cât mai mare de cititori, reușind ca pînă la ora actuală să aibă înregistrați 1083 de cititori permanenți.

În întâmpinarea aniversării unui sfert de veac de la Eliberarea țării noastre, biblioteca comunală din Balotești, județul Ilfov, a organizat un însemnat număr de manifestări de masă dedicate acestui eveniment, care vor fi susținute în colaborare cu colectivul bibliotecii. Astfel, va fi realizată o dimineață de poezie cu titlul *Omagiu anilor de aur*, o seară literară *Pentru copilăria noastră fericită Partidului îi mulțumim*, un itinerar literar privind trecutul glorios de luptă al poporului român pentru libertate, o șezătoare literară cu tema *Realizări social-culturale în țara noastră după Eliberare* și se vor organiza expoziții și alte manifestări în cadrul cărora vor fi prezentate acele cărți care oglindesc momente din insurecția armată de la 23 August 1944.

S-a înființat :

ȘCOALA DE SPECIALIZARE POSTLICEALĂ DE BIBLIOTECONOMIE

Începînd cu anul școlar 1969—1970, va funcționa în București o Școală de specializare postliceală de biblioteconomie cu durata de 2 ani, la care candidații vor susține examenul de admitere, între 25—30 sept., din următoarele probe :

- Literatură română — scris și oral
- Istoria României — scris

Școala va funcționa în cadrul Grupului școlar poligrafic „D. Marinescu”, Șoseaua Străulești, nr. 1. Înscrierile încep la 1 sept. a.c. și se fac la sediul școlii.

La concursul de admitere se primesc absolvenți ai liceului de cultură generală sau ai altor școli echivalente, cu examen de bacalaureat sau cu certificat de absolvire. Concursul de admitere este precedat de examinarea medicală, care se va face cu

1—3 zile înainte de începerea probelor scrise. Candidații admiși după examinarea medicală vor da probele concursului, examinarea făcîndu-se din materia cuprinsă în programele școlare ale claselor IX—XII de liceu. Probele scrise nu sînt eliminatorii.

Elevii admiși în școlile de specializare postliceală vor încheia, în termen de 15 zile de la începerea cursurilor, contracte cu întreprinderile sau instituțiile pentru care se pregătesc, prin care se stabilesc obligațiile reciproce ale părților contractuale pe perioada școlarizării, precum și după absolvirea școlii.

Media generală se calculează numai pentru candidații care au obținut cel puțin media 5 la fiecare obiect de concurs. Admiterea în școală a celor reușiți se face în ordinea descrescîndă a mediilor, în limita locurilor planificate.

În timpul concursului de admitere, școlile vor asigura, în limita posibilităților, cazarea și — contra cost — hrana candidaților care nu sînt din localitate.

Biblioteca de Stat

„Chiril și Metodiu”

din Sofia

la 90 de ani de existență

Anul acesta, la 24 mai, Biblioteca de Stat „Chiril și Metodiu” din Sofia a sărbătorit o triplă aniversare, 90 de ani de la înființare, 25 de ani de la eliberarea de sub jugul fascist a Bulgariei și 1100 ani de cînd au început să-și desfășoare activitatea părinții culturii bulgare, frații Chiril și Metodiu.

Numărul din aprilie al revistei *Bibliotekar* este consacrat în întregime acestei mari aniversări.

Cu acest prilej sînt publicate o serie de articole printre care menționăm : *Conceptii actuale în slujba construirii socialismului* de K. Kalaieva, directoroarea bibliotecii ; *Izvor nesecat de studii științifice* de K. Văzvazova-Karateodorova, arhivist principal ; *Bibliografia națională curentă din Bulgaria în etapa cea mai înaltă de Kremena Zotova* ; *Munca Bibliotecii de Stat „Chiril și Metodiu” pentru realizarea principiilor de bază leniniste în domeniul activității biblioteconomice* de Hristo Hristov și altele.

Istoria Bibliotecii Naționale de Stat „Chiril și Metodiu”, pînă la 9 septembrie 1944 a fost presărată cu nenumărate greutăți care au amenințat însăși existența ei ca bibliotecă națională. Astăzi, biblioteca

își leagă activitatea de sarcinile construcției socialismului, asigurând economiei naționale o bază solidă de informare în toate domeniile. În acest mod, ea participă la intensificarea modernizării și la organizarea științifică a producției, la aplicarea ultimelor realizări ale științei.

Biblioteca este și un izvor nesecat de studii asupra trecutului istoric al poporului bulgar. Secția colecțiilor speciale cuprinde un număr de 1 500 000 de piese, manuscrise din secolele XI—XIII, hărți, documente istorice, tipărituri vechi bulgare și străine, stampe și gravuri. Din acest fond, circa două treimi sînt organizate și pot fi consultate de cercetători.

Colecțiile Bibliotecii „Chiril și Metodiu” au crescut după 9 septembrie 1944 de 40 de ori, iar numărul de cititori a crescut de 20 de ori.

Pășind în cel de-al 91-lea an de existență, Biblioteca de Stat „Chiril și Metodiu” din Sofia își merită pe deplin denumirea de tezaur al moștenirii culturale a poporului bulgar.

I. CIORTAN

AUDIȚII DE MUZICĂ GERMANĂ

În zilele de 10—20 mai a.c., în holul Palatului Culturii din Iași, a fost organizată o expoziție a cărții muzicale din R.F. a Germaniei. Deschisă sub auspiciile Uniunii compozitorilor din România, expoziția a cuprins circa 3 000 de exponate dintre care semnalăm lucrări de muzicologie, enciclopedii muzicale, partituri, discuri. Au fost prezentate ediții complete ale lucrărilor lui Beethoven, Mozart, Haydn, facsimile după manuscrise ale compozitorilor germani ș.a.

Vizitatorii expoziției au avut în același timp prilejul să participe la o suită de audiții muzicale organizate în cadrul Bibliotecii municipale Iași. Audițiile au cuprins un program foarte variat de muzică germană clasică și contemporană; multe din lucrările audiate sînt inedite pentru ascultătorii ieșeni, trezind astfel un viu interes.

Publicul, care în mod frecvent participă la audițiile organizate de biblioteca ieșeană, a primit cu multă satisfacție această inițiativă.

L. MOSCOVICI

UN MOMENT IMPORTANT ÎN ISTORICUL BIBLIOTECILOR ROMÂNEȘTI

La 5 iulie 1919, prin decretul-lege nr. 2838, s-a hotărît înființarea unei instituții, pendinte de Casa Școalelor și culturii poporului, sub denumirea: *Asociația Bibliotecilor publice cu caracter de Stat*¹⁾.

Această formulă de organizare a bibliotecilor, inedită la noi, fusese sugerată de marele nostru istoric Nicolae Iorga, sub președinția căruia își va desfășura întreaga activitate noul organism de orientare culturală.

După război, cu anii lui de cumplite devastări materiale și spirituale, și după desăvîrșirea unității de stat a României, se cerea o completă reorganizare a sistemului de biblioteci publice conduse, pînă atunci, de Casa Școalelor. De aceea, toate bibliotecile create în răstimpuri sau administrate de Ministerul Instrucțiunii au fost grupate într-o reșea unică, patronată de Asociația Bibliotecilor publice, la care puteau adera, cu aprobarea departamentelor respective, și alte instituții bibliotecare înființate și întreținute de stat.

Prin crearea unui astfel de organism central de coordonare, se urmăreau, de fapt, două obiective principale: a) „...toate aceste biblioteci, care depind de diferite școli, instituții, de Primării, Prefecturi etc., să fie puse la dispoziția publicului în condițiile cele mai lesnicioase cu putință”; b) „...trecerea cărților dintr-o bibliotecă în alta, după nevoile localității, ca să nu se țină în zadar în colțuri departate de provincie, cărți de seamă și folositoare în alte părți”²⁾.

La un an și jumătate de la înființare țelurile inițiale erau însă parțial abandonate, Asociația funcționînd numai ca un *oficiu național de înregistrare a bibliotecilor cu publicații*, achiziționate din fondurile alocate de Minister sau adunate prin donații.

1. Arhivele Statului. Buc., Fondul Casa Școalelor, dosar nr. 213/1921, f. 4^r.

2. Ibidem, f. 3^r (Copie de pe referatul Consiliului de Miniștri înregistrat la nr. 15522/12 iunie 1919).

Asociația era atunci situată într-un imobil al Casei Școalelor din strada Banu Mărăcine, numărul 1, și dispunea de un singur salariat, detașat din administrația centrală a Casei Școalelor, funcționara Oprina Donciu, care îndeplinea serviciul de secretariat și de expediție a publicațiilor către diferite biblioteci. La Asociație se centraliza și corespondența privitoare la situația colecțiilor de publicații distruse în timpul războiului. Uneori, președintele Asociației, Nicolae Iorga, vizita aceste biblioteci „spre a se vedea starea lor și a lua măsuri de îndreptare”³⁾.

Pînă la 26 martie 1921, Asociația achiziționase sau primise donații însumînd 6140 de volume și 500 de reviste, românești și străine, din care înzestraseră cîteva zeci de biblioteci și societăți culturale din țară, între care: Societatea „Cele trei Crișuri” din Oradea, biblioteca comunei Putna (Suceava), liceul din Tulcea, biblioteca cercului studentesc tutovean, Societatea „D. Țichindeal” din Timișoara, biblioteca liceului din Dej, a școlii primare din Rădăuți etc.”⁴⁾.

Pentru perioada 1 aprilie 1921—1 septembrie 1923 dispunem de date mai ample privind activitatea Asociației, extrase dintr-un raport înaintat Casei Școalelor la 6 septembrie 1923 de funcționara serviciului „Organizării bibliotecilor populare”, denumire care apare începînd cu anul 1922. În acest interval au fost înființate sau dotate cu cărți 954 de biblioteci, din țară și de peste hotare⁵⁾.

Au beneficiat de sprijinul Asociației, în primul rînd, *bibliotecile populare rurale* (și în special cele devastate de război), dar anumite fonduri de publicații s-au îndreptat și către *bibliotecile școlare*, cu precădere spre cele din Transilvania și din Dobrogea, cum ar fi: școala normală din *Sighetul Maramureșului* (25 de volume, la 24 aprilie 1921); liceul din *Arad* (10 volume, la 4 iunie 1921); școala medie din *Ocnele Mureșului*, județul Alba (50 de volume, la 10 decembrie 1921); Școala de învățători din *Tulcea* (50 de volume, la 17 decembrie 1921); școala primară din *Sășavinț*, județul Turda (50 de volume, la 10 februarie 1922); liceul din *Blaj* (50 de volume, la 15 iunie 1923) etc.

De apreciable dotări au beneficiat și unele biblioteci din orașe: biblioteca populară din *Oradea Mare* (100 de volume, la 11 iunie 1921); biblioteca populară din

Vălenii de Munte (200 de volume, la 4 august 1921); biblioteca Ateneului popular din cartierul *Tătărași-Iași* (100 de volume la 10 octombrie 1921); casa de sfat și cetire „V. Alecsandri” din *Bacău* (75 de volume la 11 octombrie 1922); biblioteca Casei naționale „Unirea” din *Fălticeni* (75 de volume, la 11 octombrie 1921); bibliotecile populare din *Satu Mare* (100 volume, la 20 octombrie 1921); din orașul *Dorohoi* (50 de volume, la 20 decembrie 1921), din *Suceava* (50 de volume, la 28 decembrie 1921), din *Focșani* (75 de volume, la 4 ianuarie 1922), din *Vaslui* (50 de volume, la 16 ianuarie 1922) etc.

Au fost larg sprijinite bibliotecile înființate de *asociații și societăți culturale locale*. De exemplu, societatea corală „Concordia” din *Ictar*, județul Timiș, a primit la 7 iunie 1923, 75 de volume; societatea „Crișul Negru” din comuna *Tinca*, județul Bihor — 60 de volume, la 11 iunie 1923; societatea „Victoria” din comuna *Simbăta de Sus* — 50 de volume, la 25 aprilie 1923; iar 13 biblioteci populare întemeiate de cercul studentesc „Cimpia și Mureșul Superior” au fost dotate cu 675 de volume, la 3 iulie 1922.

Prin spiritul universal al conducătorului ei, Asociația și-a manifestat existența și dincolo de hotare, difuzînd cartea românească la Biblioteca Universității din *Uppsala* (46 de volume, la 18 iunie 1921); la biblioteca coloniei române din *Argentina* (50 de volume, la 30 octombrie 1921); la „Casa de cetire” a românilor din *Londra* (10 volume, la 4 mai 1922); la Biblioteca Societății „Ceho-Române” din *Praga* (21 de volume, la 20 martie 1923) sau înființînd, în S.U.A., la *Cleveland* și *Mt. Union* două biblioteci populare românești, cu 150 de volume, la 15 iunie 1923.

După cum reiese din documentele prezentate, Asociația prezidată de Nicolae Iorga a fost o încercare meritorie de a constitui un sistem unitar de biblioteci în care să se stabilească legături multiple, la început pe calea schimbului de publicații, între diferitele tipuri de unități bibliotecare.

Sămînța a căzut însă într-o vreme neprielnică marilor înfăptuiri culturale. Abia în al treilea pătrar al veacului nostru, sistemul național de biblioteci a devenit o realitate și un cadru favorabil răspîndirii cărții la scara întregii țări.

Corneliu DIMA-DRĂGAN

3. Ibidem, f. 2v.

4. Ibidem, f. 2r.

5. Ibidem, dosar nr. 321/1923, f. 7—63.

Biblioteca lui GEORGE CĂLINESCU

5 ani de la moartea sa

Nu numai opera dar și legendele create în jurul existenței lui G. Călinescu au impus o arhitectură de stil baroc, o aglomerare de metafore latente, un sincretism de jocuri ciudate, cu voluptăți severe. Strada pe care a locuit Călinescu (str. Vlădescu) e anonimă și azi. Case mici cu grădini, în care primăvara invadează liliacul și daliile, te conduc pînă la nr. 53, unde apare singura atracție: Casa lui Călinescu, cu un Sfintu Gheorghe pictat în stilul naiv al icoanelor pe sticlă, arborat pe fronton.

În grădina în care se scutură pomii peste toate fanteziile lui Călinescu, te întâmpină bustul său alb, semnat de Onofrei, schișă în granit a unui mic Gigant de Paciurea,

masca de bronz a unui centaur. Casa veche, din fundul grădinii, e scundă, cu trei încăperi miniaturale, care adăpostesc acum biblioteca, scrinul negru, mobilă din epoci diverse, o parte a colecției de tablouri. Ulterior s-au construit cîteva încăperi etajate, în stînga, tot miniaturale, destinate vieții domestice.

În tinerețe Călinescu colinda cu soția prin satele din Ardeal după icoane pe sticlă și țlcele vechi, așa cum colindase în Italia și Franța prin anticariate. A fost un pasionat colecționar de lucruri rare dar un colecționar capricios, cu deliruri și antipatii pentru anumite mobile sau obiecte, acum difuzate în toată clădirea. Nu s-a clintit nici un obiect de la locul lui: fotografiile, bibelourile, cărțile, covoarele, toate au înghețat conservîndu-i prezența în eternitate.

În bibliotecă ne întîlnim cu un peisaj de Andreescu, cu Luchian, cu Petrașcu, Tonitza, Lucian Grigorescu etc. Un portret al scriitorului de Ciucurencu, portret la care a colaborat chiar el, în absența artistului, destul de esențial, încît opera e jumătate autoportret. Lîngă rafturile cu cărți un autoportret de Arghezi, cu dedicație către Petru Manoliu, un autoportret de Pallady, un Ibrăileanu de St. Dimitrescu și cel mai clasic contur al chipului lui Călinescu aparținînd aceluiași artist.

Cărțile lui Călinescu sînt așezate în rafturi simple, înalte, pînă aproape de tavan, pe un singur rînd, cu cotorul aparent, ușor de găsit și mînuit, deși nu există nici un criteriu în aranjarea lor, poate un criteriu personal, intim și profund legat de capriciile omului Călinescu. Poate un capriciu al culorii copertei, poate stilul legăturii, poate afecțiunea pentru fiecare autor. Poate alte întîmplătoare criterii, în orice caz nici unul din cele didactice sau profesionale. Lucrul cel mai important era că știa locul fiecăreia. Astfel, biblioteca pare o colecție enciclopedică, lucru curios, cu foarte puțină poezie, dar cu destul de multe exemplare bibliofile. Se amestecă literaturi diverse, de la hieroglifele chineze la cartea italiană de la 1600, de la Valery la Ion Barbu, și în cîteva cazuri ajungînd chiar la poezii tineri de azi.

G. Călinescu cumpăra cărți în momente sau perioade subiectiv-legate de o preocupare, de o voluptate intelectuală sau de o curiozitate. Este interesant faptul că nu posedă edițiile complete ale marilor scriitori (cu puține excepții). Căuta în scriitorii mărunți, uneori, idei noi, exprimate cu mult înaintea marilor scriitori, dar impuse pe plan istoric de cei din urmă. O delectare intelectuală o constituie pentru un viitor studiu autografele de pe cărți; iață cîteva din cele mai semnificative: Ion Barbu îi scrie în 25 iunie 1930, pe un exemplar de lux din *Joc secund*, numero-

tat (40) : „Din partea celui capabil chiar de prietenie, o caldă și nelumească prețuire, Ion Barbu“. Camil Petrescu, pe *Transcendentalia*, notează în 1931 : „Lui G. Călinescu, critic detestabil, pamphletar neegalat, scriitor de geniu, cu profundă afecțiune“. Pe volumul de *Versuri* în ediția definitivă din 1936 îi scrie autorul *Cuvintelor potrivite* „Domnului Gh. Călinescu, pentru mintea, pentru pana, pentru însuflețirea autorului, T. Argezi, mai, 1936“. Alexandru Ciorănescu îi dedica în 1944 un volum de Literatură universală și comparată, apărut la Casa Școalelor „D-lui Prof. G. Călinescu, cu veche recunoștință pentru încurajarea unui debut pentru care aş vrea să nu se căiască“. Semnalăm printre altele un autograf al lui Ramiro Ortiz pe volumul *Per la Storia della cultura italiana in Rumania*, 1916. Dar cel mai pitoresc autograf aparține lui Romulus Vulpescu, literat rafinat prețuit de G. Călinescu, o dovadă că i-a păstrat cartea cu dedicație, ca un fel de „acta curiosa“, știut fiind faptul că nu a reținut prea multe autografe contemporane, „agasantă“ după amintirea unor apropiați ai săi. Autografurile lui Vulpescu, cu toată posibila opoziție a autorului, găsindu-se acum într-o bibliotecă publică (biblioteca lui Călinescu a fost donată Academiei, în speță Institutului de istorie și teorie literară „G. Călinescu“), ar merita să fie divulgate cîndva, în primul rînd pentru pitorescul lui intelectual, gustat de Călinescu. Fondul : traducerea lui Romulus Vulpescu din Rabelais—*Gargantua*, din 1962, dar fiind vorba de un contemporan, socotim neîndecată aici această transcriere.

Printre lucrurile de o excepțională raritate notăm o ediție venețiană din 1823 (raritatea e de ordin bibliografic) a *Idilelor* lui Salomon Gessner, poet preromantic și peisagist elvețian (1730—1788), cunoscut mai mult pentru poemul *Moartea lui Abel*. Ediția e interesantă și pentru faptul că G. Călinescu a copiat pentru volumul său de *Poezii*, apărut în 1937 la „Cultura Națională“; atît vinieta de pe coperta interioară cît și caracterul și așezarea literelor. Printre raritățile achiziționate în timpul studiilor din Italia înregistrăm cîteva : *Poesie toscana* di Vicenzio de Filicaja, senator fiorentino e academico della Crusca, Venezia 1771 ; *Elucidario poetico*, raccolto per Hermano Torrentino e di latino tradotta in vulgare da M. Oratio Toscanella, Venezia, 1607 ; *Raccolta di Lettere dell'Abate Pietro Metastasio*, Roma 1784 ; *La Circe* di Gio Battista Gelli, academico fiorentino, Venezia, 1610 ; *Canzonette* di Gabriello Chiabrera, Venezia 1768 ; *La Georgica* di Vergilio, tradotta in versi italiani de M. Bernardino Daniello, Napoli, 1749 ; *Bacco in Toscana*, ditirambo di Francesco Redi della Crusca, Firenze, 1691 etc.

Pentru completarea peisajului pitoresc al acestei colecții bibliofilice, adăugăm la întîmplare o ediție a *Coranului*, în limba franceză, o *Cronică germană* de la 1663, turco-ungară, care privește și Transilvania, colecția revistei londoneze *The Spectator* (1767), *Adagiile* lui Erasmus din Rotterdam, în ediția originală de la 1612, a lui Petrus Avertus, o ediție integrală *Seneca*, 1652, tipărit de Balthasarus Moretti, o carte în idiş, un manuscris original al unei cărți de rugăciuni, multe antologii și istorii literare, ediții monumentale din Kant, Voltaire, Volney, Goethe, Mörke, Rilke etc. Un loc aparte îl ocupă Jean Paul Richter și Tieck, pentru care avea predilecție. Ne amintim ușor, frunzărind aceste superbe ediții, acea *Neoromantică*, din prima sa culegere de versuri (1937) : *Ședea acum un secol Poetul. Sau tăcut, / Cu mîinile la spate, cu coamele pe umăr, / Se preumbia prin codri, cîtînd solemn un număr / De trestii pentru orga cu fluierul acut. // Descoperit-am lacul între păduri. Cu-n tic / Mărunt tic-tic din vestă ceasornicul măsoară / Tăcerea greieroasă ce valea impresoară, / Ce-ar fi dădut extaze lui Richter și lui Tieck. //*

Lîngă ediția facsimilată a capodoperei lui Cervantes de la 1608, te așteaptă un Montesquieu tipărit la Londra în 1787 sau poemele lui Blaga. Amestecul e gubernat de principiile asociative ale maestrului, de simpatiile unui moment, de caracteristicile unei ediții.

Mobilierul bibliotecii a devenit obiect de poezie în *Lauda lucrurilor* : *Trăiesc nedespărțit de cinci fotolii / Surori ce m-au urmat din casă-n casă...* Desigur, un inventar administrativ ar înregistra mai multe, în stiluri diverse, la fel amestecate, de la „Aubusson“, la „Boulle“ și „Empire“, de la lada venețiană medievală la „Scrinul negru“, care în realitate e oarecum roșcat, din lemn de palisandru cu intarsii. La picioarele unor fotolii în galben se află o lădiță chinezească, un mic sipet cu ornamente de sidef, în care am descoperit cîteva din manuscrisele mai discrete ale profesorului și însemnările de cînd încerca să învețe hieroglifile chineze, înainte de călătoria în China.

Ca să-l înțelegem mai bine pe G. Călinescu, rafinatul și ciudatul prieten al cărților, retranscriem rîndurile dintr-o cronică a optimistului, redactată în noaptea de 1 ianuarie 1964 : „Stau în berjera mea retapisată, în costum secolul XVIII din mătase nouă, și salut vrăjit cu bastonul turnurile de sticlă ale anului 1964...“

Ce mult semăna omul cu artistul și ce mult se asemăna biblioteca sa cu amîndoi.

Emil MANU

ANTOINE DE SAINT- EXUPÉRY

Refuzul

și

fuga

de lesniciune

25 de ani de la moartea sa

Exupéry a căzut undeva în Mediterana — această „capodoperă a lui Dumnezeu“, după cum o numește Salvador Dali.

Într-o dimineață de vară în care se vădea și mai mult credința lui Rimbaud că „Lupta spirituală este tot așa de violentă ca și aceea dintre oameni“, pilotul Antoine de Saint-Exupéry, plecat în misiune de recunoaștere, nu s-a mai întors.

N-a murit pentru ca și prin el să se câștige un război oarecare. Sau un război anume. Ci a murit pentru ca o anumită idee să nu fie infrântă nu doar de o alta, ci de tăgăduitorii ideii însăși.

Se născuse în iunie, în ziua de 29.

A murit în iulie, în ziua de 31, când păsările și soarele lui Gustar năvălesc pe ferestre în casă și-n sufletul casei și când stelele căzătoare încep să fie multe, cele mai multe. Exupéry a fost preludiu al stelelor căzătoare...

Era în vîrstă de 44 ani și după mai multe accidente.

Fusese căsătorit, nu mai era, avusese importante succese în ambele lui profesii — de aviator și de literat — și lucra de ani de zile la *Citadelle*. A rămas neterminată, sau aproape. Ca un laborator cu ipoteze. Experimenta.

Publicase relativ puțin: *Curierul de Miază-zi*, *Zbor de noapte*, *Pămînt al oamenilor*, *Pilot de război*, *Scrisoare către un ostatec* și *Micul prinț*. La un loc, toate aceste cărți nu cuprindeau — tipografic — mai mult de 400—450 de pagini! Postum, i-au fost editate: *Citadela*, *Scrisori de tinerețe*, *Scrisori către o prietenă plăsmuită*, *Carnete*, *Scrisoare mamei*, *Un sens vieții*, *Problemele Faraonului*, care numără de două-trei ori mai multe pagini.

Micul prinț are pînă acum în românește două versiuni: a Domniței Gherghinescu Vania și a lui Ben Corlaci.

Zbor de noapte a apărut întîia oară tradusă de Gheorghe Dinu (Ștefan Roll) și a doua oară de noi, care am tradus dealtminteri întreaga operă a lui Exupéry, urmînd ca ea să apară treptat. Publicului românesc nu i s-au oferit deocamdată, în afară de cele amintite, decît *Pămînt al oamenilor* și *Pilot de război*.

Deși după cel de-al doilea război mondial, în Franța și în alte țări majoritatea scriitorilor proeminenți care s-au impus opiniei publice vin cu o viziune de chinuți, de abisali și de apocaliptici; deși ei relevă caracteristicile unei lumi amputate, morbide, halucinatorii și anihilatoare;

deși violența ori sarcasmul, caricatura sau incizia fac trăsăturile caracteristice ale literaturii contemporane: deși interesul, atenția și cerneala noller critici e solicitată pînă la exces de proza brutală, seacă, nimicitor de apăsătoare însă a celor ce descriuuciderea miturilor, balamucul, închisoarea, lagărele de concentrare și de exterminare ori proiecțiile pe cit de stranii, pe atîta de tentante ale ficțiunii; deși psihologia modernă „rezultat nefericit al atîtor soiuri de crize, suportă anevoie o anumită poezie aforistică și solemnă (iar opera lui Exupéry este într-o mare măsură discursul unui poet filozof), — totuși temerarul autor al *Scrisorii către un ostătec* n-a încetat să fie unul dintre cei mai citiți autori din Franța. Și din lume.

Faimoasa expoziție din Canada, care a avut loc în urmă cu cîțiva ani, se deschidea sub emblema titlului uneia dintre atît de neprețuitele și rarele lui cărți: *Terre des hommes*.

Fondată în Elveția și desfășurînd o intensă activitate pacifistă, același nume de *Terra des hommes* îl poartă azi și o foarte generoasă asociație care (editînd interesanta revistă *Visa*) își hrănește aspirațiile cu nădejdea că va izbuti poate într-o zi ceva radical împotriva carnajului uman, pierderile de vieți omenești provocate pînă acum de războaie apreciîndu-se de către Organizația Mondială a Sănătății cam la 3 miliarde și jumătate. Numai de la data cînd (la Lyon, în 1900) se naștea Exupéry și pînă azi, morții în războaie ai veacului nostru depășesc cifra de 60 de milioane. Adică, în medie, un milion de victime pe an!

Se împlinesc 25 de ani de la intrarea în neființă a lui Antoine de Saint-Exupéry și (la 25 de ani de la dispariția sa, de la simpla și misterioasa lui cufundare în gol, în ape și-n legendă) oamenii urcă sau coboară (nici una dintre formulări nu este exactă și nu e greșită) în lună. Luna despre care în 1935, aflat cu prietenul său Prévot, gata să naufragieze în imensitățile de nisip și pustiuri ale Saharei, omul Exupéry constata perplex că „nu ne mai e de nici un folos“.

Presupunem că încercarea spectaculoasă și rezultatele viitoare ale actualilor navigatori spre ea vor merge însă la o cu totul altă concluzie. Deși autorul *Micului prinț* era profund convins, pe de o parte, că: „Adevărul nu este ceea ce se demonstrează“, iar pe de altă parte — că „Sin-

gur Spiritul, dacă suflă peste humă, singur el e în stare să creeze Omul“...

Exupéry a respectat înainte de toate ceea ce știa că durează mai mult decît oamenii. „Dar, adăuga tot el, nu sper nimic din partea omului, dacă el muncește pentru propria-i viață și nu pentru eternitate“. Și alegîndu-și, ca pe o floare, cugetul acestei splendide convingeri, o făcea dăruindu-i-se frenetic și total: „Căci floarea aceasta — a crezut inima lui — este, înainte de orice, un refuz al tuturor celorlalte flori. Și cu toate acestea ea nu e frumoasă decît în această condiție“.

Poate că aici trebuie căutată însăși splendoarea, la Exupéry, a identității de conștiință între om și scriitor: în frumusețea refuzului, el care știa să participe!

A pledat omul („Omul trebuie să se nască înainte de a exista“) și ideea de răspundere („Fiecare e răspunzător singur de întregul univers“).

A vorbit (cum n-au știut vorbi pe lume decît foarte puțini, în clipele în care omenirea intra pentru cine știe cîtă vreme în agonie și crepuscul) despre libertate și moarte, despre adevăr și dragoste, despre logică („Logica demonstrează orice“), speranță și Dumnezeu („Deznădejdea înseamnă tăgăduirea lui Dumnezeu în sine“).

A înțeles ce semnificație are un stat și ce valoare preeminentă apartenența la comunitatea de idealuri și de tradiții a unui popor. Sau, dacă vrei, a unei veșnicii.

În clipele în care Franța trăia ingenunchere și dezastru, el s-a înfruptat cu bărbătească tărie din ceea ce fusese orgoliul Franței și ceea ce era măreția ei în prăbușire. Și înțelegîndu-i plenitudinea, nu l-au degradat în ochii săi scrișnetele zilelor de cumpănă, căci Exupéry se ferea să hulească așa cum fac vietățile de rînd, el deosebind eternitatea de norii și de salivele depuse pe chipul eternității:

„Nu mă voi desolidariza astfel de-o înfrîngere care, adesea, mă va umili. Mă trag din Franța. Franța a creat un Renoir, un Pascal, un Pasteur, un Guillaumet, un Hochedé. Ea a făurit și incapabili, politicieni și trișori. Dar mi se pare prea lesnicios să-ți recunoști înrudirea cu unii și să-ți-o negi cu desăvîrșire față de alții“.

Atari credințe și atari oameni, ai fugii de lesniciune, perpetuează în lume — de cînd riscul și de cînd omul — capcanele riscului de a fi om.

O valoraasă bibliografie tehnică clujeană

Cu ocazia aniversării a douăzeci de ani de la înființarea Institutului politehnic din Cluj (1948—1968), Directorul Bibliotecii centrale a Institutului, *Teodor Mișăilescu*, a publicat o importantă bibliografie a activității didactice și științifice a acestei instituții, cu titlul: *Bibliografia selectivă a lucrărilor publicate de cadrele didactice și cercetătorii științifici de la Institutul politehnic din Cluj, 1948—1968*. Cluj, Ed. Institutului Politehnic (Rotaprint), 1968, in-8, 260 p. Ea merită să fie prezentată specialiștilor din mai multe considerente, pe care vom încerca să le schițăm în rîndurile ce urmează. Mai întîi e o *primă bibliografie privind* activitatea unei instituții de învățămînt superior cu profil *tehnic*, din cele mai tinere din țara noastră, deși acest învățămînt are tradiții mult mai vechi la București, Iași sau Timișoara, care — din păcate — nu se bucură de o prezentare bibliografică. În al doilea rînd, lucrarea de care ne ocupăm, îngrijit întocmită și inteligent concepută, constituie o mărturie că autorul, specialist format în școala bibliologică de la Cluj, a știut să acorde bibliografiei universitare importanța pe care o merită, străduindu-se să aplice creator tehnica muncii științifice și bibliografice însușită la Universitatea din capitala Ardealului, ca distins fost student al nostru. În al treilea rînd bibliografia lui T. Mișăilescu poate reține atenția și să inspire pe cei care vor încerca în viitor să dea la iveală lucrări similare în învățămîntul superior, lucrări atît de utile pentru valorificarea direcțiilor de manifestare ale culturii noastre, mai ales cînd sînt destinate să informeze și străinătatea asupra muncii didactice și științifice desfășurate în viața universitară din România.

În *Prefața* substanțială, reproducă integral și în patru limbi de circulație internațională (engleză, franceză, germană și rusă), se arată scopul urmărit de această lucrare „cu caracter festiv” — 20 de ani de la înființarea Politehnicii clujene — de a oferi o privire retrospectivă asupra activității didactice și științifice

din acești ani (1948—1968) ai unei instituții universitare. Se pomenesc la început unele lucrări cu conținut asemănător, publicate mai înainte de alte institute de învățămînt superior: la Universitatea din Cluj (două ale mele), la Facultatea de filozofie și litere din București (a lui Marin Popescu-Spîneni) — ca bibliografii *integrale* — apoi bibliografii *selective*: iarăși la Universitatea din Cluj și I.M.F. Cluj (de T. Ghișan și P. Dunăreanu) și apoi în cîteva *monografii istorice* publicate de Universitățile din Cluj (1957), Iași (1960), București (1964) și Institutul politehnic din Iași (1962). Autorul mai amintește și alte surse de bibliografii universitare ca „notele bibliografice publicate în *Anualele universitare*”, la Cluj (începînd cu 1872, iar în românește cu 1918), la București (începînd cu 1892), la Iași (începînd cu 1901) și, în sfîrșit, *Volumele omagiale* dedicate unor cadre didactice cu remarcabile contribuții în diferite domenii ale științei.

Bibliografia lui T. Mișăilescu, pe care o analizăm și o prezentăm, vrea să fie — și este — o bibliografie *selectivă* și, uneori, *strict selectivă*, cum arată cu exemple autorul în *Prefața*. Lucrările bibliografiate ale cadrelor didactice și cercetătorilor științifici sînt repartizate într-o schemă tematică bazată pe principiile clasificării zecimale universale.

Prima parte a bibliografiei cuprinde activitatea didactică și științifică propriu-zisă cu subdiviziuni, începînd cu *științele sociale*, trecînd prin *științele naturii*, urmate de *științele tehnice*, care profilează institutul politehnic clujean: energetica, tehnologia metalelor, tehnologia construcției de mașini, mașini-unelte și scule, construcții și fundații, fără a se neglija, la urmă, lucrările de *educație fizică* și lucrările destinate învățării *limbilor străine*. La fiecare subdiviziune s-a ales o prezentare deosebit de bine aleasă pentru a permite cercetătorului posibilitatea de a sesiza rapid și direct domeniul spre care cadrele didactice și-au îndreptat variatele lor preocupări: elaborarea de manuale, îndrumătoare pentru lucrări de laborator,

teze de doctorat, lucrări cu caracter informativ, studii de sinteză, studii și articole publicate în reviste, brevete de invenții.

A doua parte a bibliografiei ni se pare și ea just orientată deoarece își propune să semnalizeze o serie de alte importante preocupări: 1) *Probleme de istoria tehnicii*, 2) *Probleme ale activității didactice și științifice din Institutul politehnic din Cluj și din alte Institute de învățământ sau de cercetări*, 3) *Probleme de bibliologie, informare și documentare* (Lucrări de informare asupra folosirii mijloacelor de documentare existente în cadrul Institutului politehnic din Cluj: Bibliografii, repertorii și reviste bibliografice apărute în cadrul Institutului politehnic din Cluj; colaborările Institutului politehnic din Cluj la repertorii și cataloage colective de reviste și cărți străine, de teze de doctorat etc.; surse bibliografice cu privire la sesiunile științifice ale cadrelor didactice și studenților de la Institutul politehnic din Cluj). Bibliografia cuprinde, în total, în prima parte, 900 de titluri.

Teodor Mihăilescu nu a uitat că o *bibliografie universitară* trebuie să răspundă și la alte întrebări: cîte lucrări a publicat un cadru didactic sau un cercetător științific din Institut? Cîte lucrări s-au elaborat în cadrul unei catedre? Cu ce persoane din afară s-a colaborat în ducerea la bun sfârșit a unei cercetări? În ce reviste *românești* sau *străine* s-au publicat studiile și articolele menționate în bibliografie? La toate acestea s-a răspuns cu întocmirea a două indice *ingenioase*: de *nume* și *cronologic* (pe care le recomandăm în atenția bibliografilor noștri), și a unei *liste* cu titlurile revistelor și ale altor publicații românești și străine în care au apărut studiile bibliografiate (în total 19 țări din Europa, Asia și America).

Indicele de *nume* cuprinde vreo 450 de autori grupați alfabetic, în dreptul fiecăruia făcîndu-se trimiteri la numărul de ordine sub care figurează lucrarea respectivă. Dintre acestea cca 50 la sută din autori aparțin Institutului clujean, (culeși cu litere *majuscule* în indice) și 50 la sută de autori în afară de Institut (culeși cu litere *obișnuite* în indice), deci indicele de nume constituie el însuși o bază pentru întocmirea unor bibliografii individuale. Indicele *cronologic* e și el important și foarte sugestiv, pentru că el trimite la lucrările publicate an de an, din 1948 pînă 1968, din el putîndu-se urmări progresele tot mai evidente ale Institutului, de ex.: în primul deceniu după înființare, numărul lucrărilor apărute a fost *mic* (în medie 13 pe an), atîngînd în următorul deceniu în medie 81 pe an, iar în ultimii trei ani, 1965—1967 s-au publicat în medie 114 lucrări pe an. *Linia e ascendentă* și

apare astfel în toată claritatea, ultimii 10 ani constituind, de fapt, perioada de timp în care s-au pus bazele sigure ale unui neîntrerupt progres. Iar din lista publicațiilor, unde au apărut studiile și articolele, reiese că din *140 de titluri*, 80 au fost românești, iar 60 străine, în care s-a manifestat o prezență românească legată de numele Institutului politehnic din Cluj, mărturie elocventă că acest institut a adus mereu contribuții noi la aria de preocupări teoretice și practice ale *tehnicii* pe plan intern și internațional.

Pentru urmărirea acestei activități importante și de către specialiștii *străini*, alături de Prefața cit se poate de valoroasă și lămuritoare, publicată și în cele 4 limbi internaționale amintite, se *traduc* și *titlurile capitolelor* în acele limbi străine, indicîndu-se, în cadrul bibliografiei, dacă lucrările au *rezumate* și *limba* în care s-au făcut aceste rezumate.

Apreciem la un portativ cit se poate de ridicat inițiativa și opera bibliografică migăloasă și valoroasă a directorului Bibliotecii centrale a Institutului politehnic din Cluj, Teodor Mihăilescu, prin care ne-a dezvăluit munca strălucită a unei tinere instituții universitare din Cluj.

Desigur lucrarea lui Teodor Mihăilescu provoacă și unele nedumeriri, care se cuvine să fie și ele amintite. În alte bibliografii ale lucrărilor apărute în editura Institutului politehnic din Cluj; bibliografii publicate de Teodor Mihăilescu în revista *Buletin de informare și documentare tehnică* al cărui redactor este tot autorul lucrării recenzate, am putut constata o serie de titluri, în special îndrumătoare de lucrări de laborator și culegeri de texte tehnice în limbi străine, care nu mai figurează și în bibliografia din 1968. Bibliografia aceasta nu a fost oare exagerat de selectivă? S-ar putea ca posteritatea, istoria viitoare a învățămîntului tehnic clujean să-i reproșeze acest lucru. Nu am întîlnit apoi în paginile ei nici lucrările unor cadre didactice de la Universitatea Babeș-Bolyai care au predat și la Institutul politehnic în primii ani ai existenței sale mai ales. Nu este exclus să fie astfel de omisiuni și cu cadrele didactice de la alte politehnici, care, paralel veneau să predea și în orașul nostru. Poate că nu ar fi fost rău ca și articolele cu subiect din domeniul standardizării să fi fost trecute într-un capitol separat așa cum s-a procedat pentru brevetele de invenții. În acest caz nici selectarea acestui gen de literatură tehnică nu ar fi fost necesară să fie dusă prea departe.

În sfîrșit, pentru că este vorba de standardizare, o ultimă observație se referă la respectarea de către autor a STAS-ului 6158-60 care prevede regulile de tehnică bibliografică. Asupra acestui STAS avem

însă unele obiectii, pe care cititorul le poate găsi în articolul nostru publicat în *Studia Bibliologica* din 1965—1966, vol. 2, p. 56—62. De altfel asupra acestei probleme ne propunem să revenim pe larg într-un articol viitor, propunînd — pe baza unor exemplificări științifice — revizuirea și îmbunătățirea STAS-ului 6158-60, ca să fim și mai pe linia tehnicii bibliografice mondiale, întrebuintă în toate țările lumii, sub auspiciile UNESCO și ISO (Oficiul internațional de standardizare).

Cu toate acestea observațiile noastre nu micșorează cu nimic valoarea bibliografiei lui Teodor Mihăilescu. Ea se integrează armonios în tradiția școlii bibliologice clujene, căreia îi aduce o serie de elemente noi. Și acest lucru trebuie cu deosebire relevat ca o contribuție pe care am socotit necesar s-o reliefam și care onorează în-suși Institutul politehnic din Cluj, sub auspiciile căruia a apărut.

prof. Ioachim CRĂCIUN

Biblioteca municipală Oradea. **Dare de seamă pe anul 1968.** [Elaborată de: Elvira Delcea, Margareta Arendaș, Maria Teodor, Gabriel Rimoczi, bibliotecari șefi de serviciu, și Ludmila David, bibliotecar I, sub redacția lui Ioan Lenghel, director]. Oradea, 1969, 37 p. lito + 16 f. anexe.

Impresia de seriozitate, de maturitate și împlinire te urmărește în tot timpul lecturii *Dării de seamă* a Bibliotecii municipale Oradea. Și nu este o impresie de moment — dările de seamă din anii anteriori stau mărturie a continuității preocupărilor pentru imprimarea unei linii mereu ascendente în munca cu cartea pe plaiurile bihorene.

În cele ce vor urma, nu ne vom ocupa atât de rezultatele concrete obținute în 1968*, — marcînd o etapă deosebit de valoroasă în dezvoltarea instituției municipale —, cit mai ales de modul de prezentare și de alcătuire a *Dării de seamă*, de semnificația ei ca publicație.

În primul rînd, ținem să salutăm ca foarte oportună prezentarea bilanțului activității pe un an întreg al unei instituții culturale de prestigiu cum este cel al unei biblioteci municipale, sub formă de publicație, multiplicată într-un tiraj de 80 de exemplare și cuprinzînd toate datele care ar putea interesa atât pe lucrătorii de

specialitate din alte instituții similare, cit și pe cititori.

Materialul prezentat are următoarea structură: I. Integrarea populației în sfera de influențare a lecturii (cu tabelele: Atragerea populației la lectură; Frecvența cititorilor; Lectura populației; Lectura revistelor și a ziarelor — cifre comparative pe anii 1964—1968). II. Prezentarea colecțiilor (cu un tabel al cărților citite, pe domenii). III. Informarea bibliografică. IV. Asistența metodică de specialitate. V. Valorificarea fondului tradițional. VI. Completarea și organizarea colecțiilor (cu tabelele: Publicații intrate în bibliotecă — 1964—1968; Sumele efectiv cheltuite pentru achiziții de cărți — 1964—1968; Situația unităților de bibliotecă existente la 31 dec. 1968). VII. Educația și instruirea profesională a colectivului. VIII. Diferite alte activități (cu tabelele: Urmărirea împrumuturilor aflate în întîrziere; Evidența publicațiilor compactate în 1968; Cărți ieșite din fondul bibliotecii în anul 1968). Concluziile *Dării de seamă* conțin unele constatări și propuneri, menite a înlătura deficiențele constatate pe parcurs.

Textul propriu-zis este însoțit de anexe: Situația cititorilor înscrisi în anul 1968; Situația volumelor consultate în anul 1968; Publicații pe domenii și limbi, intrate în anul 1968; Teme de educație moral-cetățenească predate la cursurile de instruire profesională a colectivului; Teme prezentate la cursul profesional; Activul obștesc în anul 1968; Lucrătorii bibliotecii existenți la 31 decembrie 1968; Execuția bugetară la 31 decembrie 1968; Cronica principalelor evenimente ale anului 1968 în bibliotecă; Bibliografia articolelor apărute în anul 1968 despre Biblioteca municipală Oradea.

Redactată într-un stil sobru, adecvat, *Darea de seamă* comentează cifrele expuse cu inteligență, mergînd de la cauză la efect, căutînd să discearnă repercusiunile pe care eforturile bibliotecarilor le au asupra răspîndirii lecturii în mase. Sub sentimentul de mulțumire — firesc în fața unor atari rezultate — cu care colectivul face bilanțul muncii sale, se simte efortul continuu de decelare a lacunelor, de înlăturare a obstacolelor care stau în calea lui „mai bine“.

Darea de seamă a fost elaborată în colectiv și găsim foarte oportună menționarea, în cuprinsul publicației, a numelor celor care au colaborat.

S-ar fi simțit însă nevoia ca, alături de cifre, grăitoare în sine, să fie menționate și nume: numele bibliotecarilor care au binemeritat. Rezultatele, desigur, își au originea în cauze obiective, dar aportul fiecărui lucrător în parte trebuie diferențiat și relevat în cadrul unui asemenea bilanț.

* Nu ne putem împiedica de a nu ceda tentației citînd cîteva cifre edificatoare: frecvența cititorilor pe anul 1968; 164 992; frecvența medle pe zi; 500; cititori înscrisi în cursul anului 1968; 11 211; volume consultate în cursul anului 1968; 414 017; indice de lectură; 26,4; publicații intrate în bibliotecă; 173 789 exemplare, în valoare de 1 622 385 lei.

Credem, de asemenea, că o mai atentă analiză a muncilor tehnice de bibliotecă, fără a cădea în tehnicism, ar fi fost necesară; de altfel, uşurinţa cu care s-a trecut asupra acestui aspect al muncii de bibliotecă se reflectă şi în planul *Dării de seamă*: completarea cataloagelor, de exemplu, este tratată în capitolul VIII. Diferite alte activităţi, iar capitolul VI. Completarea şi organizarea colecţiilor tratează doar problema achiziţiilor şi a creşterii colecţiilor speciale.

O lacună a *Dării de seamă* constă în faptul că nu analizează rezultatele practice, constatate în munca bibliotecarilor bihoreni, în urma difuzării buletinului *Cărţi noi* editat de doi ani de Biblioteca municipală Oradea.

Sinteză caracteristică, mărturie a prestigiului de care se bucură biblioteca în perimetrul de influenţă, *Darea de seamă* a Bibliotecii municipiului Oradea poate constitui un exemplu pentru celelalte instituţii similare de modul în care se alcătuieşte şi se face cunoscut bilanţul muncii unui an rodnic.

A. CORVĂTESCU-TOFAN

Who's Who in Music and Musicians International Directory

[Anuar al personalităţilor în muzică şi ghid internaţional de muzicieni], Burkes' Peerage, 486 p.

Ediţia aceasta cuprinde în afara prefeţei, trei secţiuni principale, ultima fiind subdivizată — Anglia şi străinătatea. Prima parte, intitulată „General”, redă o panoramă a instituţiilor muzicale engleze, a doua parte este biografică, a treia este un ghid propriu-zis al diferitelor instituţii şi asociaţii muzicale, al specialiştilor în acustică, al mărcilor şi al caselor de produs discuri şi instrumente, al firmelor editoriale şi tipografice, al festivalurilor de muzică, al şcolilor de muzică din Anglia şi străinătate şi o listă a publicaţiilor periodice de muzică. Volumul se încheie fireşte cu o listă de prescurtări folosite, foarte utilă.

Desigur un atare ghid cu caracter internaţional prezintă interes şi pentru noi, fie că este vorba de muzicolog, organizatorul de spectacol, administratorul din sectorul muzical, bibliotecar, documentalist etc. Parcurgerea volumului de peste 480 pagini ne-a făcut însă să reflectăm asupra unui fenomen pe care l-au constatat şi alţii şi în alte lucrări de referinţă ce apar în străinătate: prezenţa ţării noastre este foarte săracă. Şi credem că o parte de vină o au nu numai editorii ci şi modul în care

noi i-am informat. De altfel nota şi prefaţa editorială previne asupra posibilităţii omisiunilor: „editorii comerciali nu-şi asumă responsabilitatea pentru erori şi omisiuni”, deşi s-au făcut eforturi considerabile de a le elimina.

Spicium asemenea carenţe: ţara noastră nu figurează cu nici un teatru de operă, nici o orchestră simfonică sau o altă formaţie muzicală, deşi sînt prezente ţări cu asemenea instituţii abia înfiripate. Nici măcar agenţia de impresariat OSTA nu figurează. Mai uimitor mi se pare ca festivalul G. Enescu — internaţional totuşi — să nu figureze (p. 408—410). În sectorul rezervat revistelor de muzică nu am aflat nici revista *Muzica* a U.C. şi nici *Studii de muzicologie* sau *Studii şi cercetări de artă. Secţia de teatru, muzică...* În secţia biografică l-am aflat pe Ionel Perlea, pe Constantin Silvestri — curios nu şi pe S. Celibidache — dar nu am descoperit din dirijorii din ţară decît pe Mircea Cristescu. Tot aşa n-am aflat pe N. Herlea şi alţii alţi talentaţi solişti, fiind inserate două soprane şi un tenor. În ce priveşte compozitorii, profesorii şi muzicologii, situaţia pare să fie asemănătoare — poate chiar mai lacunară — am descoperit doar un muzicolog de la Cluj. Este desigur o lacună a noastră că nu am făcut informarea cuvenită şi la locul potrivit poate, dar ni se pare că şi editorul era cazul să se întrebe cum de nu figurează profesori citaţi (Florica Muzicescu şi M. Jora), de vreme ce aceştia au pregătit talente remarcate de editor în redactarea notiţei biografice.

Fără îndoială că acest ghid — îmbunătăţit considerabil faţă de precedentele ediţii — este destinat să apară şi în viitor, cu o apariţie chiar mai regulată, utilitatea sa fiind evidentă. Tocmai fiindcă îi dorim viaţă lungă cu un spor de calitate, am sugera forurilor competente să întreprindă măsurile cuvenite de activare a schimbului de informaţii şi publicaţii astfel încît instituţiile şi personalităţile vieţii noastre muzicale să fie prezentate aşa cum merită. Şi — pe acelaşi fir — ne permitem să propunem — revistei *Muzica* de pildă — publicarea periodică într-o limbă de circulaţie internaţională — a unui grupaj de asemenea scurte biografii (conform practicii *Who's who*) de compozitori, interpreţi, muzicologi şi profesori. O parte ar fi consacrată celor neincluşi în deja reeditatele enciclopedii sau dicţionare etc., o a doua parte ar fi rezervată adăugirilor pentru aducerea la zi a datelor biografice celor deja înscrşi în enciclopedii, dicţionare etc.

D. M. PĂPURICA

Borgeanu, Constantin. **Progresul social.** Buc., Editura politică, 1969. 192 p.

O premisă științifică în surprinderea progresului social realizat în societate este abordarea problemei în legătură indisolubilă cu determinismul social. Acest concept fundamental al filozofiei marxiste, conform căruia determinarea tuturor relațiilor și elementelor vieții sociale este dată de viața materială a societății, evidențiază caracterul neștiințific al preținzelor doctrine ce susțin inexistența nici unui progres în viața socială, cât și a teoriilor după care aprecierea progresului social este la latitudinea individului, a subiectivității sale.

După ce definește categoria de progres în general, ca o categorie filozofică, și categoria de progres social, autorul analizează criteriile lui, demonstrând convingător caracterul obiectiv și natura materială a acestuia în opoziție cu concepțiile metafizice și idealiste. Un loc important în lucrare este destinat analizei forțelor motrice ale progresului social al orînduirilor presocialiste, dar mai ales al orînduirii socialiste căreia îi sînt proprii și forțe motrice specifice, necunoscute în celelalte formațiuni social-economice. Subliniindu-se natura contradictorie a progresului în orînduirea capitalistă, faptul că acesta se realizează cu tendința, împlețindu-se cu perioada de regres, în lucrare se expune pe larg raportul dintre relațiile de producție sociale și progresul societății. Socialismul deschide un cîmp nelimitat progresului în toate domeniile vieții sociale. Noua orînduire social-economică, relațiile economice socialiste asigură o dezvoltare nemiîntilnită a vieții materiale în folosul maselor de oameni ai muncii. Este realizarea fundamentală a socialismului ce îl impune ca un pas uriaș realizat de omenire pe calea legică a progresului social. Din analiza vieții sociale contemporane, analiză ancorată în solul de granit al argumentelor, rezultă că direcția cea mai caracteristică a progresului în zilele noastre este dezvoltarea socialismului, sporirea continuă a forței de atracție pe care o exercită asupra maselor ideile acestuia.

Multilaterală analiză făcută de clasici realităților sociale, relevă autorul, a evidențiat faptul că progresul social este o lege a evoluției societății. În procesul istoric, societatea trece succesiv de la o formațiune social-economică la alta

pe o linie ascendentă, de la inferior la superior. Dar acest lucru nu înseamnă că absolut toate elementele ce compun abscisa dezvoltării sînt momente reale ale progresului. Concepția materialist-dialectică își manifestă superioritatea față de celelalte teorii și prin aceea că nu absolutizează o latură a progresului social, latură aleasă arbitrar, fără un criteriu științific. Avîntul forțelor de producție în corelație dialectică cu relațiile de producție, după cum rezultă din volumul prof. Constantin Borgeanu, duce la dezvoltarea fenomenelor sociale în ansamblu și, deci, implică și la dezvoltarea laturilor componente ale progresului social.

Analiza făcută conceptului de progres social cît și tezele enunțate sînt susținute, în lucrare, de numeroase exemple concrete luate din realitățile socialiste ale țării noastre.

România, subliniază autorul, în urma profundelor transformări revoluționare realizate sub conducerea partidului în baza economică, în structura de clasă cît și în suprastructură a devenit o țară cu o economie înfloritoare, cu un produs social și venit național înalt, situîndu-se astfel printre statele cu economia cea mai dinamică din lume.

Accelerarea ritmului dezvoltării cît și creșterea complexității vieții sociale necesită o urmărire atentă a organismului social din partea factorilor răspunzători, pentru luarea măsurilor celor mai adecvate în vederea păstrării concordanțelor, a lichidării în fază incipientă a unor neajunsuri sau inexactități.

Documentele partidului nostru, se arată în paginile eseului, subliniază superioritatea ce i-o conferă orînduirea socialistă progresului social prin aceea că dirijarea proceselor ce populează viața materială a societății se face conștient, pe baza cunoașterii cerințelor legilor obiective.

Ciștigarea independenței naționale, consolidarea suveranității, pe plan extern, desființarea claselor exploatoare, a antagonismelor sociale pe plan intern asigură o dezvoltare și înflorire nelimitată națiunii socialiste române. În strînsă legătură cu aceasta, se arată în lucrare, statul socialist cunoaște o consolidare nemiîntilnită, consolidare asigurată de lărgirea și adîncirea democrației socialiste.

În ultima parte a cărții, analiza autorului se oprește asupra omului, a individului, evidențînd implicațiile pe care le are progresul social asupra progresului omului. Dacă în orînduirile bazate pe exploa-

tare progresul omului avea loc în mod inegal, limitat și unilateral, în socialism se realizează emanciparea deplină a omului, între progresul societății și progresul individului fiind o concordanță deplină.

Dan PETRE

DICȚIONARELE BILINGVE

În rîndurile care urmează vom face o sumară incursiune în tipurile de dicționare bilingve pe care Editura științifică le-a pus și le pune în permanență la dispoziția publicului, omițînd însă din comentariu alte tipuri de dicționare — literare, de neologisme, de sinonime etc. — pe care editura, de asemenea, le abordează.

Micul dicționar cuprinde circa 15 000 de termeni selectați din fondul principal lexical al limbii respective, din terminologia literară și, sporadic, din cea tehnică.

Sistemul de tratare merge pe linia celor mai simple norme lexicografice, sprijinindu-se pe sinonimie strictă și înregistrînd sensurile cele mai răspîndite ale cuvintelor precum și cele mai frecvente expresii.

Acest tip de dicționar reprezintă un instrument practic de lucru de absolută necesitate pentru toți cei care doresc să-și însușească o limbă străină modernă, adresîndu-se în mod deosebit elevilor.

Pînă în prezent au apărut asemenea dicționare pentru limbile: engleză, franceză, rusă, germană și spaniolă urmînd ca pînă la sfîrșitul acestui an să vadă lumina tiparului și cele pentru limba italiană (*Micul dicționar italian-român* și *Micul dicționar român-italian* elaborate de Alexandru Balaci).

Dicționarul de buzunar. La acest tip de dicționar bilingv lista de cuvinte este mai bogată în comparație cu cea a dicționarelor mici, însumînd circa 18 000—20 000 de termeni. (Cifra este variabilă în funcție de limba abordată; de exemplu *Dicționarul de buzunar spaniol-român* cuprinde aproximativ 20 000 de termeni, pe cînd *Dicționarul de buzunar român-rus* cuprinde numai 18 000 de termeni.)

Plecînd de la criteriul frecvenței cuvintelor, dicționarele de buzunar cuprind, în primul rînd, cuvintele uzuale din limba respectivă, apoi termenii științifici și tehnici de largă circulație, locuțiunile familiare și expresiile frazeologice cele mai cunoscute.

Asemenea lucrări sînt destinate marelui public doritor să învețe o limbă străină. Elevii, studenții ca și cei interesați în descifrarea sau traducerea unor texte mai simple sînt, evident, primii beneficiari.

Și acest tip de dicționar — destul de frecvent în ultimii ani — a fost editat

pentru aproape toate limbile de circulație.

Dicționarul mare. Cel de-al treilea și ultimul tip de dicționar bilingv se detașează de celelalte dicționare prin bogăția materialului lexical pe care îl cuprinde (circa 50 000—60 000 de termeni) și prin amploarea fiecărui termen tratat.

În aceste dicționare își găsesc locul și unii termeni arhaici sau regionali — absenți în celelalte dicționare amintite pînă acum — în cazul în care se socotește că reprezintă sau au reprezentat o pondere în limba respectivă. De asemenea, tot aici, sînt incluse liste de nume geografice și istorice, unități de măsură, tabele gramaticale etc.

Aria celor care consultă astfel de dicționare este foarte largă: de la studenți și profesori, la traducători și cercetători.

În afara acestor dicționare, în ultimul timp, își semnaleză prezența tot mai frecvent *dicționarele frazeologice* bilingve.

Aceste dicționare cuprind expresii și unități frazeologice (expresii idiomatice, locuțiuni din cele mai felurite, un mare număr de proverbe și zicători, precum și diverse imbinări de cuvinte a căror traducere prezintă dificultăți).

Asemenea dicționare se adresează în mod special traducătorilor, dar, în egală măsură, ele sînt utile tuturor celor care doresc să aprofundeze o limbă străină.

Înainte de a încheia sumara incursiune în profilul diferitelor dicționare bilingve, trebuie să consemnăm că Editura științifică va continua și în viitor tipărirea unor noi asemenea dicționare sau le va reedita pe cele mai reușite și, în același timp, mai solicitate.

Marian BĂLĂȚICA

ANDREESCU, IOANA. Soare sec. Buc., Editura pentru literatură, 1969. 130 p.

Schițele din volumul de debut al Ioanei Andrescu proiectează pe ecran o perioadă crestată de grele încercări. Sînt notațiile unui copil de Țăran, căruia i s-au răpit bucuriile inerente vîrstei. Nu plînge un rai pierdut, ci înregistrează, cu sensibilitatea unui suflet înfrățit cu natura și cu semenii, toate calamitățile războiului. Asistăm — prin tehnica aleasă — la desfășurarea istoriei unui sat de cîmpie — filtrată cu un spirit de observație acut — în care seismele cotidiene alcătuiesc o simfonie a suferinței și a durerii. Mama își plînge pe fiul plecat pe front, sora se pregătește să-și însoțească menitul la oraș, viața se împletește cu moartea și oamenii se străduiesc să prindă sensul celor întîmplate, făcînd apel la credințele din bătrîni și la obiceiuri seculare. Fapte mărunte sau evenimente capitale punctează o realitate apăsătoare, irațională.

Scritoarea nu cade în subiectivitate, iar experiența trăită imprimă schițelor o tentă autentică și sinceră care te îndeamnă la participare afectivă.

Stilul nud transpune în linii armonice limba vorbită, cu culoarea și farmecul ei netăgăduit, perfect adecvată conținutului.

E. B.

Iovescu, Ion Marin. **Nuntă cu bucluc**. Buc., Editura pentru literatură, 1969. 456 p. (Romane de ieri și de azi).

În 1936 la apariția plină de aventură a romanului *Nuntă cu bucluc* (întimplările ne sînt relate de Eugen Lovinescu în postfața volumului), criticul *Sburătorului*, care-l încurajase și îi îndrumase primii pași pe drumul literaturii, îi prezenta opera ca pe un „fericit produs al spiritului folcloric... o continuă pornire spre observații generale spre considerațiuni sociale“.

Romanul prezintă o nuntă la țară cu specificul ei, eveniment în jurul căruia se desfășoară întreaga viață a satului: Marița fata lui Florea Irimie, omul cel mai rășărit din sat, urmează să se mărite cu Ioniță Cocorăl, țaran pornit pe căpătuală. Această alianță este necesară și binevenită ambelor părți. Ioniță, omul banului, a reușit printr-o întimplare să-și facă o stare, și-a cumpărat casă, pămînt și doarește să-și consolideze poziția prin această căsătorie. Pe de altă parte, Marița vrea să-și acopere rușinea pe care o pățise pierzîndu-și cinstea. Însă păcatul blamat de săteni va fi ispășit deplin: tatăl ei o va omori punîndu-și apoi și el capăt zilelor.

Nuntă cu bucluc reține și prin bogăția obiceiurilor și a datinilor din Vilcea, Argeș și Muscel: peșitul, orațiile, fedeleșul, „calea de-a-ndăratealea“.

Romanele de mai tirziu (*O daravelă de proces*, 1941, și *Oameni degeaba*, 1943) dovedesc în continuare darurile prozei populare: savoarea limbii, definirea scurtă a caracterelor, predilecție spre legendă, fabulos, interes pentru întimplări neobișnuite.

O daravelă de proces are în centrul acțiunii procesul Ioanei Cotoibălan cu Gheorghe Dirloagă pentru un petec de pămînt. La una din înfățișări, Ioana îi spune unuia Mitică că Gheorghe ar avea bani. Acesta va încerca să-l jefuiască. Gheorghe, în legitimă apărare, îl va omori. Ioana, convinsă că ea poartă toată vina, are mustrări de conștiință: în același timp atmosfera de superstiție și prejudecăți vor avea urmări nefaste ducînd-o spre moarte. Vedeniile celui ucis o urmăresc, iar rugămintele și daniile nu o vor ajuta. Paralel cunoaștem viața satului, să-

răcia și obscurantismul predominant: țărani, abrutizați de mizerie, își găseau salvarea în alcool.

Al treilea roman pătrunde într-o lume mai puțin cunoscută: lumea ocașilor, a declasaților, o lume plină de întunecime dar deseori străbătută de vii scîlpiri de lumină. Autorul pornește de la dramatica întimplare a lui Tudor Beucă, cel mai harnic flăcău din sat îndrăgostit de frumoasa dar leneșă Domică Lădaru. Frațele ei Vasilică, zis Fusălete, nu e de acord cu căsătoria aceasta, familia lor fiind mai înstărită; de aici conflictul care-l va duce pe Tudor la ocnă în urma uciderii lui Vasilică.

Ion Marin Iovescu dovedește aici unele calități de psiholog: tabloul întoarcerii lui Tudor Beucă după zece ani constituie o confruntare de psihologii diverse dintr-un moment ambiguu. Singurul mobil care-l conduce acum este revederea femeii iubite pentru o eventuală reevaluare sufletească a sa. Dar imaginea Domicăi de acum reprezintă o prăbușire. Tudor speră totuși într-o salvare chiar și în această situație prin nașterea copilului său.

Literatura lui Iovescu descoperă o lume plină de contradicții, uneori aflată într-un stadiu primar, dar plină de umanitate.

A. Pirvu

Iorda, Marin. **Noapte de cloroform**. Buc., Editura pentru literatură, 1969. 212 p.

Autor de povestiri și scenarii pentru copii, regizor și scenograf, grafician, pictor, sculptor, caricaturist — Marin Iorda a publicat în 1937 volumul de nuvele *Funeralii naționale*, reeditat în 1969 sub titlul de *Noapte de cloroform*.

Din experiența de reporter a acestui multilateral artistic, au luat ființă nuvele ca *Funeralii naționale*, *Comitet de ajutorare*, *Proprietarul*, în care situații și personaje reale (afaceri cu broșuri conținînd biografia oamenilor politici recent decedați și satisfacerea intereselor personale din fonduri publice; mascarada „ajutorului“ acordat șomerilor de către autorități; instinctul de proprietate, distrugător al trăsăturilor umane) sînt dispuse în ficțiune într-un stil viu, cu autentică vervă pamfletară.

O altă categorie de nuvele (*Noapte de cloroform*, *Muntele de zgură*, *Viltoarea*, *Pușcărișul cu ochii de oțel*, *Articolul unsprezece*) își alege personajele dintre oamenii simpli sau chiar din mediul declasaților social. Un muncitor mutilat de mașina la care lucrează, vagabonzi care știu să pedepsească cu moartea crimele unuia dintre ei, un țaran obligat să-și calce cuvîntul pentru a obține banii necesari ope-

rării fiicei sale, un pușcăriaș care fură pentru a ajuta o fată bolnavă, un om simplu și nevinovat — arestat și condamnat pe nedrept — constituie lumea acestor nuvele, observată cu vădită compasiune și tendință de reabilitare a ei.

Compătimirea manifestată față de ființele frustrate de bucuriile vieții, dar care păstrează — sub aparențe nefaste — un luminos fond de umanitate — l-a condus pe autor spre câteva accente de melodramă, spre o supralicitare emoțională a cititorilor.

„Înscriind în planul de retipărire a unora dintre cele mai realizate și semnificative lucrări apărute în răslimpul dintre cele două războaie mondiale, cartea lui Marin Iorda, *Funeraliile naționale*, Editura pentru literatură — apreciază Ion Pas în prefața volumului — repune în actualitate un scriitor deosebit de înzestrat și o operă care n-a pierdut nimic din interesul suscitât, la apariția ei, în rîndurile criticii și ale cititorilor”.

M. F.

Rebreanu, Liviu. *Opere*. Vol. 1—3. Buc., Editura pentru literatură, 1969. Vol. 1, 366 p.; vol. 2. 438 p.; vol. 3. 446 p.

Amploarea și varietatea operei lui Liviu Rebreanu au făcut imperios necesară apariția unei ediții complete, alcătuită riguros științific. Cele douăzeci de volume proiectate (din care recenzăm primele trei) vor zugrăvi activitatea celui care „a dat vieții o operă și operei o viață”¹⁾. „Ideea de operă, voința dirză de a o construi a dominat întreaga viață a lui Rebreanu și aceasta din urmă n-a fost pentru el decât elementul operei sacrificat cu bună știință în combustivitatea edificării ei”²⁾. Această concluzie a lui Tudor Vianu stă parcă și la baza amplului și inteligentului studiu introductiv, semnat de prof. dr. Al. Piru, ce precede ediția. Scris cu căldură și obiectivitate în același timp, studiul prezintă cititorilor principalele aspecte ale vieții și operei marelui prozator, insistînd și asupra unor direcții mai puțin cunoscute (dramaturgia, o parte a prozei), împletind comentariul operei cu multiple comparații din literatura universală, întărind sau infirmînd opinii exprimate anterior. Studiul prof. Al. Piru este o contribuție valoroasă la înțelegerea și cunoașterea marelui Rebreanu, prin ineditul și competența sa. Ediția de față, cea mai cuprinzătoare din cîte au apărut pînă

acum, îngrijită de Niculae Gheran și Nicolae Liu (text ales și stabilit, note, comentarii și variante) își propune să cuprindă creația nuvelistică, romanele, piesele de teatru, însemnările de călătorie, publicistica, traducerile și corespondența de interes literar a lui Liviu Rebreanu. Primele trei volume sînt dedicate nuvelisticii și cuprind lucrări începînd cu paginile inedite care au precedat debutul publicistic al prozatorului (*Lucașărul* 1908) și sfîrșind cu ultima nuvelă tipărită (*Alibi* 1939), lucrări originale și prelucrări. Autorii ediției au separat nuvelele apărute în volume de cele din periodice, de tîlmăciri și de inedite. În interiorul fiecărui compartiment, scrierile sînt aranjate cronologic. Ineditele sînt incluse în addenda volumelor, în funcție de perioada literară în care au fost scrise. Cele mai multe din aceste lucrări, în limba maghiară, sînt rînduite la sfîrșitul volumului I (*Ostașul*, *Domnul căprar*, *Fruntașul*, *Domnul plutonier*, *Cadetul*, *Sublocotenentul*, *Domnul locotenent*, *Domnul Ionică*, *Hruba*). Ele sînt însoțite de traducerea românească.

Volumele II și III cuprind, de asemenea, un important număr de scrieri inedite sau aproape necunoscute, din periodice, întregind conturul nuvelisticii lui Liviu Rebreanu, oferind cititorului imaginea integrală a acestei creații. În ceea ce privește prelucrările (vol. I) credem că ar fi fost indicat să se fi menționat numele autorului după care s-a făcut prelucrarea. O astfel de indicație ar fi răspuns poate unora din discutatele probleme ale influențelor. Demn de apreciat este aparatul critic de la sfîrșitul fiecărui volum, care oferă date bibliografice, de istorie literară și lexicală, strict necesare cunoașterii operei și evoluției artei lui Rebreanu. Format din note, comentarii și principalele variante, aparatul critic oferă informații în legătură cu fiecare lucrare publicată privind: locul și data primei apariții, circulația lucrării, geneza ei, ecoul avut în critica vremii. Întrucît doamna Fany Rebreanu, precum și familia scriitorului puteau oferi și material ilustrativ credem că ar fi fost binevenită inserarea între paginile volumelor a unor ilustrații — pagini de manuscris, ediții princeps, fotografii ale scriitorului din perioada respectivă. Așa cum este întocmită, ediția de față reprezintă în special pentru specialiști o mult așteptată imagine a imensității operei celui despre care se spunea că a scris „relativ puțin”, ea oferă un exemplu în care rigurozitatea științifică a alcătuirilor ei se îmbină cu nemărginita dragoste pentru „creatorul romanului românesc modern”³⁾.

1) Vianu, T. *Jurnal*. Buc., Editura pentru literatură, 1961, p. 29—30.

2) *Idem*

3) Călinescu, G. *Istoria literaturii române de la origini pînă în prezent*. Buc., 1941.

Ileana MANOLE

PRINCIPII GENERALE DE ORGANIZARE A CATALOGULUI ALFABETIC DE MUZICĂ

Note și discuri (I)*

Considerind că regulile de descriere a publicațiilor de muzică sînt condiționate, în bună măsură, de ansamblul principiilor pe care se întemeiază organizarea cataloagelor alfabetice de note muzicale și discuri, ca instrumente primordiale de informare asupra domeniului respectiv într-o bibliotecă, mi se pare că dezbaterile pentru unificarea, în țara noastră, a regulilor amintite trebuie să plece de la adoptarea unui corp de principii unitare. Supun, de aceea, spre discuție, edificiul alcătuit din principiile stabilite după o îndelungată aplicare, folosind experiența de peste hotare, comunicată de specialiști mai cu seamă în *Codul internațional de catalogare a muzicii*¹⁾, precum și regulile generale de catalogare elaborate de Biblioteca Centrală de Stat, ca centru național de catalogare (secretar științific Getta Elena Rally) și ca editor al *Bibliografiei R. S. România. Seria Note muzicale și discuri* (șef Serviciu bibliografic Ioana Crețeanu), de asemenea practica personală și a colectivului Secției de muzică din Biblioteca Centrală de Stat.

În cele ce urmează ne vom ocupa doar de principiile generale de organizare a catalogului, abordînd regulile de descriere doar în măsura în care va fi necesar pentru lămurirea ordonării fișelor în catalogul alfabetic.

Se știe că modul cum se întocmesc, cum se editează și mai ales cum se caută scrierile conținînd note muzicale diferă sensibil de procedeele aplicate în domeniul cărții. Nu credem că sînt necesare prea multe detalii pentru a reaminti situațiile specifice, așa cum le expune *Codul internațional de catalogare* citat și pe care le co-

mentează Elena Andreevna Novikova într-un articol din 1963²⁾.

Așadar:

1. Pluralitatea de titluri ce se atribuie aceleiași lucrări este un caz frecvent în muzică. De pildă, *Sonata op. 27 nr. 2* sau *Sonata quasi una fantasia* sau *Sonata lunii* — toate denumiri cu care aceeași sonată pentru pian a lui Beethoven circulă în lumea largă. Dacă se mai adaugă schimbările pe care le aduc paginii de titlu numeroasele editări în limbi diferite — *Mondschein Sonate, Claire de lune, Moonlight Sonata* — se poate obține o imagine concludentă despre dificultatea în care este aruncat catalogul de muzică în cazul cînd regula înșurării alfabetice în cadrul aceleiași autor se preia fără cuveritele corective.

2. Pluralitatea amintită se agravează cu ocazia transpunerii aceluiași titlu din original în altă limbă. Cu cîte numiri circulă în instituțiile noastre muzicale *Sacre du printemps* de Stravinski? Am putut reține următoarele traduceri: *Sărbătoarea primăverii, Serbarea primăverii, Ritualul primăverii*, toate oficializate prin radio și afișe de concert. Nici una din aceste traduceri nu pare suficient de fidelă unui cititor al *României literare*, care propune alte trei traduceri: *Ungerea... Consacrarea... sau mai bine Incoronarea...*³⁾

3. Invers, lucrări diferite ale aceluiași autor poartă un titlu comun: *Simfonie, Sonată, Rapsodie, Cîntec fără cuvinte, Vals uitat, Consolare...*

4. Însăși nomenclatura distinctivă a lucrărilor cu titlu comun poate introduce noi confuzii în catalogul alfabetic: *Concertul nr. 5* devine uneori *Konzert nr. 5* sau *Fünfte Konzert, Quinto concerto, Cinquieme concerto* etc. Ca să nu mai vorbim de faptul că la un compozitor cum e Dvorak aceeași simfonie poartă cînd *nr. 9*, cînd *nr. 5!*

* Ca răspuns la cererile a numeroși cititori și venind la întîmpinarea acțiunii de organizare a secțiilor muzicale, acțiune care se desfășoară în prezent în multe biblioteci din țară, publicăm, în avans față de planul stabilit pentru această rubrică, un capitol dintr-o viitoare consultație privind *Organizarea secțiilor muzicale din bibliotecile publice*.

¹⁾ Association Internationale des Bibliothèques Musicales. *Code international de catalogage de la musique*, Frankfurt, Peters, 1957—1961, Vol. 1. La catalogue par noms d'auteurs de la musique imprimée (éd. Franz Grasberger), 1937; Vol. 2. Code restreint (éd. Yvette Fedoroff), 1961.

²⁾ Novikova, Elena Andreevna. *Probleme actuale ale catalogării muzicii contemporane*. În: *Sovetskăla bibliografija*, nr. 77, 1963, p. 10—25. Articolul a apărut și în traducerea lui Minnie Elmer; *Actual problems of Contemporary Music Cataloging*. În: *Fontes Artis Musicae*, nr. 3, 1967, p. 103—117.

³⁾ *România literară*, nr. 17, 24 apr 1969, p. 2.

5. Editorii de muzică nu caută să ușureze lucrurile. Dimpotrivă. Frecvent apar pagini de titlu pe care stă scris : *Două sonate, Șase preludii, Trei piese pentru pian, Cele mai frumoase lieder-uri de Schubert*, reuind, după gustul vremii, lucrările despre care editorii cred că se vînd mai bine. Tot ei publică adesea fragmente care primesc titluri deosebite de cele ale lucrării întregi : *Zborul cărăbușului* e un fragment din opera *Legenda țarului Saltan* de Rimski Korsakov ; *Odă păcii* de Beethoven este corul din *Simfonia 9* ; *Grădini sub ploaie* — partea a treia din compoziția lui Debussy intitulată *Stampe* ; în fine, *Cîntecul domnișoarelor leneșe...* nu e decît unul din ciclul pe care Enescu l-a intitulat *7 Melodii pe versuri de Clément Marot*.

Iată oceanul de situații echivoce pe care bibliotecarul de muzică este chemat să treacă la cîrmă, spre a deschide cititorilor calea cea mai directă spre tărîmul căutat. Lui îi revine atribuția cu totul delicată de a iniția și a face să funcționeze, după un sistem coerent, instrumentele sale de informare : catalogul alfabetic, cel despre care mi-am propus să vorbesc, și complementarul său — *neapărat* complementarul său — catalogul sistematic. Cele două cataloage trebuie întocmite astfel încît primul să răspundă cititorilor care cunosc titlul unei compoziții, nu și genul ei ; celălalt, dimpotrivă, va indica bunăoară toate poemele simfonice de Liszt pe care le posedă biblioteca în colecțiile sale, chiar dacă cititorul nu cunoaște la toate titlul exact. Prin urmare, în timp ce în catalogul sistematic de muzică vor fi reunite în același loc lucrările cu aceeași formă muzicală, cu aceeași instrumentație sau avînd același gen, oricare ar fi compozitorul lor, în catalogul alfabetic se va da prioritate strictă mai întîi ordinii alfabetice a numelor compozitorilor, iar în cadrul acestei ordini se vor înșirui alfabetic toate lucrările aparținînd aceluiași compozitor.

Ce se cere catalogului alfabetic de muzică, fie de note, fie de discuri ? Pentru a-i da o funcție cu adevărat utilă, el trebuie să respecte următoarele condiții :

a. Să se întemeieze pe un mecanism perfect logic, față de care să se prezinte mereu consecvent ; să nu tolereze abateri.

b. Mecanismul respectiv să implice un număr de reguli cît mai redus cu putință. Condiția devine esențială și ea, în perspectiva automatizării lucrărilor de bibliotecă.

c. Evident, simplitatea mecanismului să nu acționeze totuși în detrimentul capacității informative sau să nu conducă la situații forțate.

d. Orice operațiune menită a veni suplimentar în ajutorul cititorului — fișă complementară, descriere analitică — să fie efectuată *gîndind* raportul dintre cuantu-

mul de muncă investit sau spațiul mai mare pe care trebuie să-l ocupe fișele și finalitatea operațiunii. Economia de mijloace — economie bine chibzuită — trebuie să fie un obiectiv al întocmirii cataloagelor.

e. Regulile folosite în catalogarea muzicii să se înscrie, fără excepție, în rîndul regulilor — sau în spiritul acestor reguli — adoptate de F.I.A.B. pentru descrierea și organizarea cataloagelor de cărți. Specificitatea muzicii să se reflecte doar în timpul de aplicare mai lărgit sau mai îngustat al aceluiași reguli, pe care un organism și mai experimentat decît Asociația Internațională a Bibliotecilor Musicale le socotește necesare.

De exemplu, o asemenea regulă fundamentală a catalogării moderne constă în principiul unificării vedetei, lucru care se face, fatal, în contrazicere uneori cu forma pe care o indică pagina de titlu. Ceikovski va fi dat odată pentru totdeauna în cataloagele bibliotecilor mari Čajkovskij (adică în formă transliterată după standardul de stat R. 5309 din 1956 pentru transliterația literelor chirilice, așa cum se recomandă în sistemul internațional I.S.O.) și nu Ceaikovski, Tschairowsky, Tchajkovski, Ciaikovski, Chaikovski *). Prin extinderea acestui principiu general, care cere unificarea vedetei, în muzică se va urmări obținerea formei unitare și pentru cel de-al doilea element al descrierii, adică pentru titlu, care — după cum am arătat — poate trimite una și aceeași compoziție a unui autor în foarte multe locuri ale catalogului, îngreunînd astfel mult găsirea unei lucrări, mai ales atunci cînd e vorba de un autor de muzică foarte fecund cum ar fi, bunăoară, Mozart (peste 600 de compoziții), sau Joseph Haydn (vreo 1500). Efectul adoptării formei unice și pentru titlu, oricum ar apărea el pe pagina de titlu, va fi gruparea în același loc a tuturor edițiilor sub care se înfățișează o compoziție. Bineînțeles, în cazuri justificate, se va putea recurge la introducerea de fișe complementare, mai ales atunci cînd e vorba de denumiri diferite ale aceleiași lucrări, cam cu aceeași putere de circulație.

Creдем că s-a putut desprinde din cele expuse pînă aici, în suficientă măsură, observația că dificultatea majoră în catalogarea muzicii constă în raportul de excluziune în care se află cele două cerințe pe care trebuie să le satisfacă un catalog alfabetic : de o parte, aflarea ediției precise pe care o dorește cititorul, de cealaltă, obligația de a răspunde la întrebarea dacă

*) În bibliotecile mici se recomandă încă forma transcrisă fonetic în limba noastră, așa cum apare în scrierea curentă : Ceaikovski. Subliniem, numai în bibliotecile mici nu se va ține seama de regulile internaționale de transliterație.

o anumită piesă a unui autor este sau nu prezentă în bibliotecă — în formă completă sau fragmentar, în instrumentația originală sau în vreo transcripție. Din fericire pentru categoria carte, ordonarea unui anumit titlu decurge în general din modul în care este descrisă unitatea bibliografică și, în bibliotecile unde se ia în seamă așezarea alfabetică a fișelor în ordinea limbilor în care se află tipărit un nume autor, intrarea în catalog împacă ambele interese. În muzică însă, a trece la împărțirea compozițiilor din cadrul unui anumit autor după criteriul limbilor în care, în mod accidental și cu totul secundar, se înfățișează pagina de titlu, înseamnă a obliga cititorii să răsfioască, de pildă, tot sertarul sau toate sertarele Bach pentru găsirea *Concertului brandenburghez nr. 3. Brandenburgische Konzert...*, *Troisième concerto...* etc. Dacă însă în muzică, prin forța împrejurărilor, găsirea unității bibliografice este considerată un scop secundar în raport cu aceea a compoziției căutate, nu înseamnă, totuși, că se vor permite licențe de la oglindirea corectă și fidelă a paginii de titlu — dacă nu în titlul convențional adoptat, măcar în textul descrierii. Din punctul de vedere al corectitudinii descrierii unității de bibliotecă, nu trebuie să existe nici o diferență între biblioteca unei instituții de cercetare și cea publică, în sensul de a îngădui bibliotecarului din instituția publică să facă o descriere mai sumară. Metoda descrierii sumare a publicațiilor catalogate definitiv duce nu la economisirea timpului de prelucrare ci, dimpotrivă, la o scădere a randamentului în lucru. Căci drumul la depozitul de note sau de discuri, ori de câte ori sint necesare date mai amănunțite despre o ediție — pentru găsirea unei colecții, pentru a culege informații despre limba sau limbile în care a fost editat textul cîntat, date despre volumație sau date auxiliare pentru identificarea unei compoziții în raport cu alta sau altele — nu face decât să înzecească truda catalogatorului.

Catalogul alfabetic pe nume de autori și lucrări anonime (fie că este vorba de note muzicale, fie de discuri) va respecta în mod riguros — așa spune mecanic — ierarhia alfabetică, mai întii a numelor de autori și a titlurilor de lucrări anonime, apoi, în cadrul autorilor, a lucrărilor individuale. Acest procedeu grupează în același loc operele aceluiași autor, cu condiția de a se stabili o formă unitară a numelor, indiferent de forma pe care o indică pagina de titlu. Un index alfabetic al vedetelor unice adoptate, cu fișe de trimitere pentru formele neadotate, va înlesni mult munca bibliotecarului. Acest index se com-

pletează treptat, pe măsură ce apar probleme legate de numele compozitorilor. De pildă, pentru *G. D. Kiriac* vedeta uniformă va fi *Kiriac, Dumitru (Georgescu)*, o fișă de trimitere redactîndu-se pentru forma *Kiriac (Georgescu)*, *Dumitru*, fiind vorba de un pseudonim pe care autorul l-a format din foliosera prenumelui. Numele medievalului *Josquin Des Prés* va intra în catalog neinvertat, nu sub forma *Des Prés, Josquin*, nici *Desprez Josquin* (deci două fișe de trimitere), *Josquin* fiindu-i numele, iar *Des Prés* porecla. În schimb, tot medievalului *Heinrich von Meissen* i s-a încetățenit atât de mult porecla *Frauenlob*, încît forma uzitată de marile enciclopedii, *Frauenlob (Heinrich von Meissen)*, poate fi adoptată și în catalogul bibliotecii.

Conform noilor principii internaționale de ordonare alfabetică, semnele diacritice nu vor mai fi luate în seamă. În marile biblioteci, la ordonarea alfabetică. Ca atare, c nu se va mai deosebi de *ç*, de *é* sau de *ê*. Nici *s* de *š*, sau *n* de *ñ* și *a* de *ä*. Dar *Căianu, Ion* (cunoscut și sub numele de *Caioni*) va intra în catalog după *Caudella, Eduard* și nu înainte de acest autor, deoarece enciclopediile românești încă fac distincție între *a, ä å; i, î; s, ș; t, ț*. Ca atare, literele amintite, proprii alfabetului românesc, se vor excepta de la aplicarea recomandării generale cu privire la tratarea semnelor diacritice. Iar *Čajkovskij, Pëtr Ilič* (în forma transliterată de care am amintit mai sus) se va intercala înainte de *Caudella, Eduard*. De asemenea, *Sostakovič, Dmitri Dmitrievič* va preceda în catalog pe *Zimanowski, Karol*.

Ordonarea lucrărilor individuale aparținînd aceluiași autor se va opera după aceeași criterii alfabetică. În muzică însă sint foarte frecvente edițiile care grupează, după diferite rațiuni, mai multe lucrări ale aceluiași compozitor sau ale mai multor autori de muzică, ca să nu mai vorbim de discuri, unde acest procedeu a devenit regulă, de cînd s-a trecut la tehnica micro-gravurii. Soluția cea mai elementară ar impune în aceste cazuri întocmirea unei fișe principale la titlul culegerii sau al discului, făcînd apoi tot atitea fișe analitice cîte piese sint prezente în cuprins. Procedeu acestă, aparent simplu, s-a dovedit în practică atît de greoi și de laborios, încît pentru a putea ține pasul catalogării în ritmul necesar cuprinderii în cataloage a unui număr cît mai mare de unități bibliotecare, a trebuit să fie în bună măsură abandonat. De altminteri, de foarte multă vreme catalogarea în domeniul cărții a găsit prea puțin utilă folosirea fișelor analitice în cazul operelor complete și al operelor alese, care, prin convenție, ocupă primul și cel de-al doilea loc în ordonarea fișelor din cadrul unui

autor. Iată, aşadar, că şi în muzică, în locul ordinii strict alfabetice propuse iniţial, s-a strecurat o importanţă şi unică excepţie în catalogul alfabetic — aceea a grupării ediţiilor din cadrul aceluiaşi autor mai întâi în ordinea cantitativă a lucrărilor conţinute şi numai în al doilea rând — la ediţiile de note sau de discuri cu opere individuale — în ordine alfabetică. Această prioritate convenţională, acordată ordinii cantitative înaintea celei strict alfabetice, a dus la deschiderea perspectivei spre inestimabile economii de mijloace (muncă, fişe, spaţiu), oferind în acelaşi timp o relativ uşoară găsimă a lucrărilor cu ajutorul catalogului. În catalogul alfabetic de muzică — fie note, fie discuri — principiul acesta al priorităţii ordinii cantitative îşi găseşte raţiuni practice suplimentare. Ordonarea de la mulţime la unitate, de la complet la mai puţin complet soluţionează locul ce revine ediţiilor de facsimile în raport cu ediţiile conţinând aceleaşi piese în caractere tipografice de înţietate instrumentaţiei originale faţă de transcripţii sau de reducţiile pentru mai puţine instrumente, de asemenea scoate mai în faţă lucrarea în versiunea sa completă, lăsând mai la urmă selecţiunile, versiunile prescurtate, fragmentele izolate.

Iată, prin urmare, ce configuraţie dă schemei de organizare a catalogului alfabetic (note muzicale sau discuri) îmbinarea în cadrul aceluiaşi autor a drumului de la complet şi colectiv la mai puţin complet şi individual, cu ordonarea alfabetică de la a la z.

Grupa I : Opere*) complete**)

- Opere complete în facsimil
- Opere complete în instrumentaţie originală
- Opere complete în reducţie pentru 2 pian
- Opere complete în reducţie pentru pian la 4 mâini
- Opere complete în reducţie pentru pian

Grupa II : Opere alese (amestecate)***)

- Opere alese în instrumentaţie originală
- Opere alese în aranjamente
- Opere alese în reducţie pentru 2 pian
- Opere alese în reducţie pentru pian la 4 mâini

*) Cuvîntul „opere“ este luat aici în sensul mai larg de lucrări, scrieri, care greu ar mai putea fi înlocuit cu altă funcţie. Sensul mai restrîns, de gen muzical, definind spectacolul scenic cu muzică, nu va fi folosit în ordonarea catalogului alfabetic, operele (stricto sensu) intrînd în catalog la numele specific : *Oedip, Traviata, Così fan tutte...*

***) Ediţia mai nouă trece în faţă la fiecare subgrupă.

****) Ediţia cu mai multe selecţii trece în faţă la fiecare subgrupă.

Opere alese în reducţie pentru pian Grupa III : Opere alese pentru un anumit mijloc de interpretare****)

- Opere alese pentru canto şi orchestră
- Opere alese pentru canto şi grup cameral
- Opere alese pentru canto şi pian
- Opere alese pentru canto
- Opere alese pentru orchestră
- Opere alese pentru grup cameral
- Opere alese pentru fanfară
- Opere alese pentru instrument recitant şi pian (instrument cu claviatură) sau instrument solo (în ordinea alfabetică a instrumentului : clarinet, flaut, trompetă, violină, violoncel etc.).

Grupa IV : Culegeri de opere cu acelaşi titlu generic *****) şi opere separate*****)

- Cvartete pentru coarde complete, în instrumentaţie originală
- Cvartete pentru coarde complete, în reducţie pentru pian
- Cvartete pentru coarde alese, în instrumentaţie originală
- Cvartete pentru coarde alese, în reducţie pentru pian
- Cvartetul pentru coarde nr. 13 în Si bemol major, op. 130
- Cvartetul pentru coarde nr. 13 în Si bemol major, op. 130 : partea a 5-a, Cavatina. Adagio molto espressivo

Grupa V : Lucrări (alese sau separate) din culegeri

Această grupă va înşirui în catalog, la finele fiecărei rubrici închinată unui autor, toate fişele complementare care semnalează prezenţa uneia sau a mai multor piese ale autorului în culegerile anonime. În această secţiune, ordinea va fi următoarea : mai întâi fişele complementare ale culegerilor unde autorul figurează cu mai multe piese, în ordinea lor cantitativă ; apoi fişele complementare ale culegerilor unde autorul apare cu o singură lucrare, în ordinea alfabetică a lucrărilor.

Grupa VI : Lucrări folosite de alţi autori

în orchestraţii, aranjamente, transcripţii, reducţii, armonizări, variaţiuni, potpourri-uri, fantezii, prelucrări. La aranjarea acestei grupe, se va lua în seamă ordinea alfabetică a numelui autorilor care au făcut uz de material prelucrat de la compozitorul care ne interesează.

****) Ediţia cu mai multe selecţii şi în documentaţie originală trece în faţă la fiecare subgrupă.

*****) Ordinea aşezării simfoniilor, sonatelor şi concertelor etc. pentru diferite instrumente va fi alfabetică, după nume generic şi instrumente. Ediţia cu mai multe selecţii are prioritate.

*****) În ordinea alfabetică a titlurilor.

Natural că lista de mai sus nu poate oferi în acest cadru restrins toate cazurile de îmbinare a celor două principii menționate. Se recomandă, de aceea, ca bibliotecarii să întocmească, pe măsură ce se vor ivi situații interesante, un index mai cuprinzător cu exemple, ce va putea fi consultat la nevoie.

În organizarea catalogului pentru discuri, se va ține seama de faptul că alăturarea, în aceeași unitate discografică, a mai multor piese este o regulă. Această constatare invită la o tratare mai atentă a acestor piese în sensul că se recomandă întocmirea de fișe complementare pentru fiecare din ele, atunci când numărul acestora nu trece de 4. Altminteri, stringerea tuturor fișelor de discuri din cadrul aceleiași autor — mai ales la grupele II *Opere alese (amestecate)* și III *Opere alese* (pentru un anumit mijloc de interpretare) — ar îngreua mult sarcina găsirii pieselor individuale din catalogul alfabetic. Iată un model de descriere în acest caz :

Brahms, Johannes

[Concert vl, vlc, op. 102]

Dublu concert pentru vioară violoncel și orchestră în la minor, op. 102. Joseph Suk (vioară), André Navarra (violoncel), Orchestra simfonică a Filarmonicilor cehe. Dirijor: Karel Ancerl. — *Sonata pentru vioară și pian nr. 2 în La major, op. 100.* Joseph Suk (vioară), Jan Panenka (pian). Înregistrare „Supraphon” Praga. București, Electrecord (ECE 0331), 1968. 33/min. 30 cm.

Plicul: Prezentarea — Monica Alexandrescu. Grafica — Ion Bițan.

Brahms, Johannes

[Sonata vl, pn, 2]

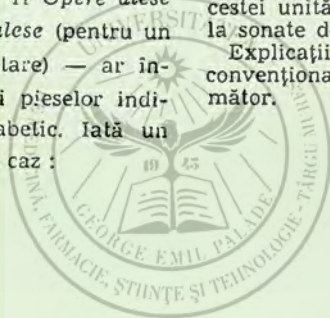
Dublu concert pentru vioară, violoncel și orchestră în la minor, op. 102, Joseph Suk...

După cum se poate observa, diferența dintre cele două fișe constă doar în prezența schimbată a titlului convențional care, în primul caz, permite ordonarea acestei unități la concerte, iar în al doilea, la sonate de Brahms.

Explicații mai amănunțite despre titlul convențional vor fi date în numărul următor.

Radu STAN

șef Serviciu colecții speciale
Biblioteca Centrală de Stat

Страницы современной истории библиотек. (Ретроспективный обзор работы публичных библиотек в годы социализма) . . .	394	Емил МАНУ: Библиотека Дж.Кăлинеску, 5 лет со дня смерти писателя	433
Теодора ОПРЕСКУ: Использование, в Центральной Библиотеке Клужского университета, сеодных карточек поб сюжетным ваголовком, в целлях информации читателей	418	Помпильу КАРАИОН: Антуан де Сент-Екзюпери, Отказ и беество от легкости, (25-летие со дня его смерти)	435
		Раду СТАН: Обице приципы организации музыкального алфавитного каталога (I). Ноты и ерампластинки	445

SOMMAIRE

<i>Pages d'histoire contemporaine des bibliothèques (Regard retrospectif sur le développement des bibliothèques publiques au temps du socialisme)</i>	394
Teodora OPRESCU: <i>A la bibliothèque centrale universitaire de Cluj: Utilisation des fiches cumulatives signalétiques, par vedettes-matière, pour l'information des lecteurs</i>	418
Emil MANU: <i>La bibliothèque de G. Călinescu. 5 ans depuis sa mort</i>	433
Ion CARAION: <i>Antoine de Saint-Exupéry. Le refus et la répulsion pour la facilité</i>	435
Radu STAN: <i>Principes généraux d'organisation du catalogue alphabétique de musique (I). Notes et disques</i>	445

SUMMARY

<i>Leaves from the Contemporary History of Libraries. (Retrospective consideration on the public libraries' activity since the beginning of the socialist regime)</i>	394
Teodora OPRESCU: <i>At the Central University Library of Cluj: the Using of Cross References on Subject Headings for the Readers' Information</i>	418
Emil MANU: <i>George Călinescu's Library. 5 years since his death</i>	433
Pompiliu CARAION: <i>Antoine de Saint-Exupéry. His Refusal and His Attempt to Escape Facility. (25 years since his death)</i>	435
Radu STAN: <i>General Organization Rules of the Alphabetic Catalogue of Music (I) Scores and Records</i>	445

REDACȚIA :

Str. Biserica Amzei, nr. 5 — 7, sectorul 1
București. Oficiul poștal 22. Telefon 13.94.04

COLEGIUL DE REDACȚIE

George BAICULESCU, Virgil CANDEA, Antoaneta CORVĂTESCU-TOFAN, Ștefan GRUIA (redactor șef), Aron GRUNBERG, Eugen IVANOV, Atanase LUPU, Nicolae Pascu, Angela POPESCU-BRĂDICENI, Dan SIMONESCU.

41 000